

1 MOSEBOG

¹ I Begyndelsen skabte Gud Himmelen og Jorden. ² Og Jorden var øde og tom, og der var Mørke over Verdensdybet. Men Guds Ånd svævede over Vandene. ³ Og Gud sagde: "Der blive Lys!" Og der blev Lys. ⁴ Og Gud så, at Lyset var godt, og Gud satte Skel mellem Lyset og Mørket, ⁵ og Gud kaldte Lyset Dag, og Mørket kaldte han Nat. Og det blev Aften, og det blev Morgen, første Dag. ⁶ Derpå sagde Gud: "Der blive en Hvælving midt i Vandene til at skille Vandene ad!" ⁷ Og således skete det: Gud gjorde Hvælvingen og skilte Vandet under Hvælvingen fra Vandet over Hvælvingen; ⁸ og Gud kaldte Hvælvingen Himmel. Og det blev Aften, og det blev Morgen, anden Dag. ⁹ Derpå sagde Gud: "Vandet under Himmelen samle sig på ét Sted, så det faste Land kommer til Syne!" Og således skete det; ¹⁰ og Gud kaldte det faste Land Jord, og Stedet, hvor Vandet samlede sig, kaldte han Hav. Og Gud så, at det var godt. ¹¹ Derpå sagde Gud: "Jorden lade fremspire grønne Urter, der bærer Frø, og Frugttræer, der bærer Frugt med Kærne, på Jorden!" Og således skete det: ¹² Jorden frembragte grønne Urter, der bar Frø, efter deres Arter, og Træer, der bar Frugt med Kærne, efter deres Arter. Og Gud så, at det var godt. ¹³ Og det blev Aften, og det blev Morgen, tredje Dag. ¹⁴ Derpå sagde

Gud: “Der komme Lys på Himmelhvælvingen til at skille Dag fra Nat, og de skal være til Tegn og til Fastsættelse af Højtider, Dage og År ¹⁵ og tjene som Lys på Himmelhvælvingen til at lyse på Jorden!” Og således sket det: ¹⁶ Gud gjorde de to store Lys, det største til at herske om Dagen, det mindste til at herske om Natten, og Stjernerne; ¹⁷ og Gud satte dem på Himmelhvælvingen til at lyse på Jorden ¹⁸ og til at herske over Dagen og Natten og til at skille Lyset fra Mørket. Og Gud så, at det var godt. ¹⁹ Og det blev Aften, og det blev Morgen, fjerde Dag. ²⁰ Derpå sagde Gud: “Vandet vrimle med en Vrimmel af levende Væsener, og Fugle flyve over Jorden oppe under Himmelhvælvingen!” Og således skete det: ²¹ Gud skabte de store Havdyr og den hele Vrimmel af levende Væsener, som Vandet vrimler med, efter deres Arter, og alle vingede Væsener efter deres Arter. Og Gud så, at det var godt. ²² Og Gud velsignede dem og sagde: “Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld Vandet i Havene, og Fuglene blive mangfoldige på Jorden!” ²³ Og det blev Aften, og det blev Morgen, femte Dag. ²⁴ Derpå sagde Gud: “Jorden frembringe levende Væsener efter deres Arter: Kvæg, Kryb og vildtlevende Dyr efter deres Arter!” Og således skete det: ²⁵ Gud gjorde de vildtlevende Dyr efter deres Arter, Kvæget efter dets Arter og alt Jordens Kryb efter dets Arter. Og Gud så, at det var godt. ²⁶ Derpå sagde Gud: “Lad os gøre Mennesker i vort Billede, så de ligner os, til at herske over Havets Fisk og Himmelens

Fugle, Kvæget og alle vildtlevende Dyr på Jorden og alt Kryb, der kryber på Jorden!”²⁷ Og Gud skabte Mennesket* i sit Billede; i Guds Billede skabte han det, som Mand og Kvinde skabte han dem; { [*se til 1 Mos. 2, 15. Visd. 2, 23. Sir. 17, 3. Matt. 19, 4. Mark. 10, 6. 1 Kor. 11, 7. Ef. 4, 24. Kol. 3, 10. 1 Tim. 2, 13. Jak. 3, 9.] }²⁸ og Gud velsignede dem, og Gud sagde til dem: “Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld Jorden, gør eder til Herre over den og hersk over Havets Fisk og Himmelenes Fugle, Kvæget og alle vildtlevende Dyr, der rører sig på Jorden!”²⁹ Gud sagde fremdeles: “Jeg giver eder alle Urter på hele Jorden, som bærer Frø, og alle Træer, som bærer Frugt med Kærne; de skal være eder til Føde;³⁰ men alle Jordens dyr og alle Himmelenes Fugle og alt, hvad der kryber på Jorden, og som har Livsånde, giver jeg alle grønne Urter til Føde.” Og således skete det.³¹ Og Gud så alt, hvad han havde gjort, og se, det var såre godt. Og det blev Aften, og det blev Morgen, sjette Dag.

2

¹ Således fuldendtes Himmelen og Jorden med al deres Hær. ² På den syvende Dag fuldendte Gud det Værk, han havde udført, og han hvilede på den syvende Dag efter det Værk, han havde udført; ³ og Gud velsignede den syvende Dag og helligede den, thi på den hvilede han efter hele sit Værk, det, Gud havde skabt og udført. ⁴ Det er Himmelenes og Jordens Skabelseshistorie. Da Gud

HERREN* gjorde Jord og Himmel - { [*gengivelse af Jahve, Navnet på Israels Gud; Gud hedder på hebr. Elohim.] } ⁵ dengang fandtes endnu ingen af Markens Buske på Jorden, og endnu var ingen af Markens Urter spiret frem, thi Gud HERREN havde ikke ladet det regne på Jorden, og der var ingen Mennesker til at dyrke Agerjorden, ⁶ men en Tåge* vældede op at Jorden og vandede hele Agerjordens Flade - { [*den græske overs. har: Kilde.] } ⁷ da dannede Gud HERREN Mennesket af Agerjordens Muld og blæste Livsånde i hans Næsebor, så at Mennesket blev et levende Væsen. ⁸ Derpå plantede Gud HERREN en Have i Eden ude mod Øst, og der satte han Mennesket, som han havde dannet; ⁹ Og Gud HERREN lod af Agerjorden fremvokse alle Slags Træer, en Fryd at skue og gode til Føde, desuden Livets Træ, der stod midt i Haven. og Træet til Kundskab om godt og ondt. ¹⁰ Der udsprang en Flod i Eden til at vande Haven, og udenfor delte den sig i fire Hovedstrømme. ¹¹ Den ene hedder Pisjon; den løber omkring Landet Havila, hvor der findes Guld ¹² og Guldet i det Land er godt, Bdelium og Sjomhamsten. ¹³ Den anden Flod hedder Gihon; den løber omkring Landet Kusch*. { [*sædvanligt Navn på Ætiopien.] } ¹⁴ Den tredje Flod hedder Hiddekel*; den løber østen om Assyrien. Den fjerde Flod er Frat**. { [*Tigris] / [**Euftrat.] } ¹⁵ Derpå tog Gud HERREN Adam* og satte ham i Edens Have til at dyrke og vogte den. { [*betyder Menneske.] } ¹⁶ Men Gud HERREN bød Adam: "Af alle Træer i Haven har du Lov at spise,

17 kun af Træet til Kundskab om godt og ondt må du ikke spise; den Dag du spiser deraf, skal du visselig dø!” 18 Derpå sagde Gud HERREN: “Det er ikke godt for Mennesket at være ene; jeg vil gøre ham en Medhjælp, som passer til ham!” 19 Og Gud HERREN dannede af Agerjorden alle Markens Dyr og Himmelens Fugle og førte dem hen til Adam for at se, hvad han vilde kalde dem; thi hvad Adam kaldte de forskellige levende Væsener, det skulde være deres Navn. 20 Adam gav da alt Kvæget, alle Himmelens Fugle og alle Markens Dyr Navne - men til sig selv fandt Adam ingen Medhjælp, der passede til ham. 21 Så lod Gud HERREN Dvale falde over Adam, og da han var sovet ind, tog han et af hans Ribben og lukkede med Kød i dets Sted; 22 og af Ribbenet, som Gud HERREN havde taget af Adam, byggede han en Kvinde og førte hende hen til Adam. 23 Da sagde Adam: “Denne Gang er det Ben af mine Ben og Kød af mit Kød; hun skal kaldes Kvinde*, thi af Manden er hun taget!” { [*på hebr. isja-isj dvs. Mandinde-Mand.] } 24 Derfor forlader en Mand sin Fader og Moder og holder sig til sin Hustru, og de to bliver ét Kød. 25 Og de var begge nøgne, både Adam og hans Hustru, men de bluedes ikke.

3

1 Men Slangen var træskere end alle Markens andre Dyr, som Gud HERREN havde gjort og den sagde til Kvinden: “Mon Gud virkelig ham sagt: I må ikke spise af noget Træ i Haven?” 2 Kvinden svarede: “Vi har Lov at spise af Frugten på

Havens Træer; ³ kun af Frugten fra Træet midt i Haven, sagde Gud, må I ikke spise, ja, I må ikke røre derved, thi så skal I dø!” ⁴ Da sagde Slangen til Kvinden: “I skal ingenlunde dø; ⁵ men Gud ved, at når I spiser deraf, åbnes eders Øjne, så I blive som Gud til at kende godt og ondt!” ⁶ Kvinden blev nu var, at Træet var godt at spise af, en Lyst for Øjnene og godt at få Forstand af; og hun tog af dets Frugt og spiste og gav også sin Mand, der stod hos hende, og han spiste. ⁷ Da åbnedes begges Øjne, og de kendte, at de var nøgne. Derfor syede de Figenblade sammen og bandt dem om sig. ⁸ Da Dagen blev sval, hørte de Gud HERREN vandre i Haven, og Adam og hans Hustru skjulte sig for ham inde mellem Havens Træer. ⁹ Da kaldte Gud HERREN på Adam og råbte: “Hvor er du?” ¹⁰ Han svarede: “Jeg hørte dig i Haven og blev angst, fordi jeg var nøgen, og så skjulte jeg mig!” ¹¹ Da sagde han: “Hvem fortalte dig, at du var nøgen. Mon du har spist af det Træ, jeg sagde, du ikke måtte spise af?” ¹² Adam svarede: “Kvinden, som du satte ved min Side, gav mig af Træet, og så spiste jeg.” ¹³ Da sagde Gud HERREN til Kvinde: “Hvad har du gjort!” Kvinden svarede: “Slangen forførte mig, og så spiste jeg.” ¹⁴ Da sagde Gud HERREN til Slangen: “Fordi du har gjort dette, være du forbandet blandt al Kvæget og blandt alle Markens Dyr! På din Bug skal du krybe, og Støv skal du æde alle dit Livs Dage! ¹⁵ Jeg sætter Fjendskab mellem dig og Kvinden, mellem din Sæd og hendes Sæd; den skal knuse dit Hoved,

og du skal hugge den i Hælen!” ¹⁶ Til Kvinden sagde han: “Jeg vil meget mangfoldiggøre dit Svangerskabs Møje; med Smerte skal du føde Børn; men til din Mand skal din Attrå være, og han skal herske over dig!” ¹⁷ Og til Adam sagde han: “Fordi du lyttede til din Hustrus Tale og spiste af Træet, som jeg sagde, du ikke måtte spise af, skal Jorden være forbandet for din Skyld; med Møje skal du skaffe dig Føde af den alle dit Livs Dage; ¹⁸ Torn og Tidsel skal den bære dig, og Markens Urter skal være din Føde; ¹⁹ i dit Ansigts Sved skal du spise dit Brød, indtil du vender tilbage til Jorden; thi af den er du taget; ja, Støv er du, og til Støv skal du vende tilbage!” ²⁰ Men Adam kaldte sin Hustru Eva, thi hun blev Moder til alt levende*. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Eva.] } ²¹ Derpå gjorde Gud HERREN Skindkjortler til Adam og hans Hustru og klædte dem dermed. ²² Men Gud HERREN sagde: “Se, Mennesket er blevet som en af os til at kende godt og ondt. Nu skal han ikke række Hånden ud og tage også af Livets Træ og spise og leve evindeligt!” ²³ Så forviste Gud HERREN ham fra Edens Have, for at han skulde dyrke Jorden, som han var taget af; ²⁴ og han drev Mennesket ud, og østen for Edens Have satte han Keruberne med det glimtende Flammesværd til at vogte Vejen til Livets Træ.

4

¹ Adam kendte sin Hustru Eva, og hun blev frugtsommelig og fødte Kain; og hun sagde: “Jeg har fået* en Søn med HERRENS Hjælp!”

{ [*på hebr. Ordspil med Navnet Kain.] }

² Fremdeles fødte hun hans Broder Abel. Abel blev Fårehyrde, Kain Agerdyrker. ³ Nogen Tid efter bragte Kain HERREN en Offergave af Jordens Frugt, ⁴ medens Abel bragte en Gave af sin Hjords førstefødte og deres Fedme. Og HERREN så til Abel og hans Offergave, ⁵ men til Kain og hans Offergave så han ikke. Kain blev da såre vred og gik med sænket Hoved. ⁶ Da sagde HERREN til Kain: “Hvorfor er du vred, og hvorfor går du med sænket Hoved? ⁷ Du ved, at når du handler vel, kan du løfte Hovedet frit; men handler du ikke vel, så lurder Synden ved Døren; dens Attrå står til dig, men du skal herske over den!” ⁸ Men Kain yppede Kiv med sin Broder Abel; og engang de var ude på Marken, sprang Kain ind på ham og slog ham ihjel. ⁹ Da sagde HERREN til Kain: “Hvor er din Broder Abel?” Han svarede: “Det ved jeg ikke; skal jeg vogte min Broder?” ¹⁰ Men han sagde: “Hvad har du gjort! Din Broders Blod råber til mig fra Jorden! ¹¹ Derfor skal du nu være bandlyst fra Agerjorden, som åbnede sig og tog din Broders Blod af din Hånd! ¹² Når du dyrker Agerjorden, skal den ikke mere skænke dig sin Kraft du skal flakke hjemløs om på Jorden!” ¹³ Men Kain sagde til HERREN: “Min Straf er ikke til at bære; ¹⁴ når du nu jager mig bort fra Agerjorden, og jeg må skjule mig for dit Åsyn og flakke hjemløs om på Jorden, så kan jo enhver, der møder mig, slå mig ihjel!” ¹⁵ Da svarede HERREN: “Hvis Kain bliver slået ihjel, skal han hævnnes; syvfold!”

Og HERREN satte et Tegn på Kain, for at ingen, der mødte ham, skulde slå ham ihjel. ¹⁶ Så drog Kain bort fra HERRENS Åsyn og slog sig ned i Landet Nod* østen for Eden. { [*betyder omflakken, hjemløshed.] } ¹⁷ Kain kendte sin Hustru, og hun blev frugtsommelig og fødte Hanok. Han grundede en By og gav den sin; Søn Hanoks Navn. ¹⁸ Hanok fik en Søn Irad; Irad avlede Mehujael; Mehujael avlede Mehujael; og Metusjael avlede Lemek. ¹⁹ Lemek tog sig to Hustruer; den ene hed Ada, den anden Zilla. ²⁰ Ada fødte Jubal; han blev Stamfader til dem, der bor i Telte og holder Kvæg; ²¹ hans Broder hed Jubal; han blev Stamfader til alle dem, der spiller på Harpe og Fløjte. ²² Også Zilla fik en Søn, Tubal-Kajin; han blev Stamfader til alle dem, der smeder Kobber og Jern. Tubal-Kajins Søster var Na'ama. ²³ Og Lemek sagde til sine Hustruer: "Ada og Zilla, hør min Røst, Lemeks Hustruer, lyt til mit Ord: En Mand har jeg dræbt for et Sår, en Dreng for en Skramme!" ²⁴ Blev Kain hævnnet syvfold, så hævnnes Lemek syv og halvfjerdsindstyre Gange!" ²⁵ Adam kendte på ny sin Hustru, og hun fødte en Søn, som hun gav Navnet Set; "thi," sagde hun, "Gud har sat* mig andet Afkom i Abels Sted, fordi Kain slog ham ihjel!" { [*på hebr. Ordspil med Navnet Set.] } ²⁶ Set fik også en Søn, som han kaldte Enosj; på den Tid begyndte man at påkalde HERRENS Navn.

5

¹ Dette er Adams Slægtetog. Dengang Gud

skabte Mennesket, gjorde han det i Guds Billede; ² som Mand og Kvinde skabte han dem, og han velsignede dem og gav dem Navnet "Menneske", da de blev skabt. ³ Da Adam havde levet i 130 År, avlede han en Søn, som var ham lig og i hans Billede, og han kaldte ham Set; ⁴ og efter at Adam havde avlet Set, levede han 800 År og avlede Sønner og Døtre; ⁵ således blev hans fulde Levetid 930 År, og derpå døde han. ⁶ Da Set havde levet 105 År, avlede han Enosj; ⁷ og efter at Set havde avlet Enosj, levede han 807 År og avlede Sønner og Døtre; ⁸ således blev Sets fulde Levetid 912 År, og derpå døde han. ⁹ Da Enosj havde levet 90 År, avlede han Kenan; ¹⁰ og efter at Enosj havde avlet Kenan, levede han 815 År og avlede Sønner og Døtre; ¹¹ således blev Enosjs fulde Levetid 905 År, og derpå døde han. ¹² Da Kenan havde levet 70 År, avlede han Mahalal'el; ¹³ og efter at Kenan havde avlet Mahalal'el, levede han 840 År og avlede Sønner og Døtre; ¹⁴ således blev Kenans fulde Levetid 910 År, og derpå døde han. ¹⁵ Da Mahalal'el havde levet 65 År, avlede han Jered; ¹⁶ og efter at Mahalal'el havde avlet Jered, levede han 830 År og avlede Sønner og Døtre; ¹⁷ således blev Mahalal'els fulde Levetid 895 År, og derpå døde han. ¹⁸ Da Jered havde levet 162 År, avlede han Enok; ¹⁹ og efter at Jered havde avlet Enok, levede han 800 År og avlede Sønner og Døtre; ²⁰ således blev Jereds fulde Levetid 962 År, og derpå døde han. ²¹ Da Enok havde levet 65 År,

avlede han Metusalem, ²² og Enok vandrede med Gud; og efter at han havde avlet Metusalem, levede han 300 År og avlede Sønner og Døtre; ²³ således blev Enoks fulde Levetid 365 År; ²⁴ og Enok vandrede med Gud, og han var ikke mere, thi Gud tog ham. ²⁵ Da Metusalem havde levet 187 År, avlede han Lemek; ²⁶ og efter at Metusalem havde avlet Lemek, levede han 782 År og avlede Sønner og Døtre; ²⁷ således blev Metusalems fulde Levetid 969 År, og derpå døde han. ²⁸ Da Lemek havde levet 182 År, avlede han en Søn, ²⁹ som han gav Navnet Noa, idet, han sagde: "Han skal skaffe os Trøst* i vort møjefulde Arbejde med Jorden, som HERREN har forbandet." { [*på hebr. Ordspil med Navnet Noa.] } ³⁰ Og efter at Lemek havde avlet Noa, levede han 595 År og avlede Sønner og Døtre; ³¹ således blev Lemeks fulde Levetid 777 År, og derpå døde han. ³² Da Noa var 500 År gammel, avlede han Sem, Kam og Jafet.

6

¹ Da nu Menneskene begyndte at blive talrige på Jorden og der fødtes dem Døtre, ² fik Gudssønnerne Øje på Menneskedøtrene Skønhed, og de tog: så mange af dem, som de lystede, til Hustruer. ³ Da sagde HERREN: "Min Ånd: skal ikke for evigt blive i Menneskene, eftersom de jo dog er Kød; deres Dage skal være 120 År." ⁴ I hine Dage, da Gudssønnerne gik ind til Menneskedøtrene og disse fødte dem

Børn men også senere hen i Tiden - levede Kæmperne på Jorden. Det er Heltene, hvis Ry når tilbage til Fortids Dage. ⁵ Men HERREN så, at Menneskenes, Ondskab tog til på Jorden, og at deres Hjerters Higen og Tragten kun var ond Dagen lang. ⁶ Da angrede HERREN, at han havde gjort Menneskene på Jorden, og det. skar ham i Hjertet. ⁷ Og HERREN sagde: "Jeg vil udslette Menneskene, som jeg har skabt, af Jordens Flade, både Mennesker, Kvæg, Kryb og Himmelens, Fugle, thi jeg angrer, at jeg gjorde dem!" ⁸ Men Noa fandt Nåde for HERRENS Øjne. ⁹ Dette er Noas Slægtbog. Noa var en retfærdig, ustraffelig Mand blandt sine samtidige; Noa vandrede med Gud. ¹⁰ Noa avlede tre Sønner: Sem, Kam og Jafet. ¹¹ Men Jorden fordærvedes for Guds Øjne, og Jorden blev fuld af Uret; ¹² og Gud så til Jorden, og se, den var fordærvet, thi alt Kød havde fordærvet sin Vej på Jorden. ¹³ Da sagde Gud til Noa: "Jeg har besluttet at gøre Ende på alt Kød, fordi Jorden ved deres Skyld et fuld af Uret; derfor vil jeg nu udrydde dem af Jorden. ¹⁴ Men du skal gøre dig en Ark af Gofertræ og indrette den med Rum ved Rum og overstryge den med Beg både indvendig og udvendig; ¹⁵ og således skal du bygge Arken: Den skal være 300 Alen lang, 50 Alen bred og 30 Alen høj; ¹⁶ du skal anbringe Taget på Arken, og det skal ikke rage længer ud end én Alen fra oven; på Arkens Side skal du sætte Døren, og du skal indrette den med et nederste, et mellemste og et øverste Stokværk. ¹⁷ Se, jeg bringer nu Vandfloden over Jorden for

at udrydde alt Kød under Himmelen, som har Livsånde; alt, hvad der er på Jorden, skal forgå. ¹⁸ Men jeg vil oprette min Pagt med dig. Du skal gå ind i Arken med dine Sønner, din Hustru og dine Sønnekoner: ¹⁹ og af alle Dyr, af alt Kød skal du bringe et Par af hver Slags ind i Arken for at holde dem i Live hos dig. Han og Hundyr skal det være, ²⁰ af Fuglene efter deres Arter, af Kvæget efter dets Arter og af alt Jordens Kryb efter dets Arter; Par for Par skal de gå ind til dig for at holdes i Live. ²¹ Og du skal indsamle et Forråd af alle Slags Levnedsmidler, for at det kan tjene dig og dem til Føde.” ²² Og Noa gjorde ganske som Gud havde pålagt ham; således gjorde han.

7

¹ Derpå sagde HERREN til Noa: “Gå ind i Arken med hele dit Hus, thi dig har jeg fundet retfærdig for mine Øjne i denne Slægt. ² Af alle rene Dyr skal du tage syv Par, Han og Hun, og af alle urene Dyr ét Par, Han og Hun, ³ ligeledes af Himmels Fugle syv Par, Han og Hun, for at de kan forplante sig på hele Jorden. ⁴ Thi om syv Dage vil jeg lade det regne på Jorden i fyrretyve Dage og fyrretyve Nætter og udslette alle Væsener, som jeg har gjort, fra Jordens Flade.” ⁵ Og Noa gjorde ganske som HERREN havde pålagt ham. ⁶ Noa var 600 År gammel, da Vandfloden kom over Jorden. ⁷ Noa gik med sine Sønner, sin Hustru og sine Sønnekoner ind i Arken for at undslippe Flodens Vande. ⁸ De rene og de urene Dyr, Fuglene og alt, hvad der

kryber på Jorden, ⁹ gik Par for Par ind i Arken til Noa, Han og Hundyr, som Gud havde pålagt Noa. ¹⁰ Da nu syv Dage var omme, kom Flodens Vande over Jorden; ¹¹ i Noas 600de Leveår på den syttende Dag i den anden Måned, den Dag brast det store Verdensdybs Kilder, og Himmels Sluser åbnedes, ¹² og Regnen faldt over Jorden i fyrretyve Dage og fyrretyve Nætter. ¹³ Selv samme Dag gik Noa ind i Arken og med ham hans Sønner Sem, Kam og Jafet, hans Hustru og hans tre Sønnekoner ¹⁴ og desuden alle vildtlevende Dyr efter deres Arter, alt Kvæg efter dets Arter, alt Kryb på Jorden efter dets Arter og alle Fugle efter deres Arter, alle Fugle, alt, hvad der har Vinger; ¹⁵ af alt Kød, som har Livsånd, gik Par for Par ind i Arken til Noa; ¹⁶ Han og Hundyr af alt Kød gik ind, som Gud havde påbudt, og HERREN lukkede efter ham. ¹⁷ Da kom Vandfloden over Jorden i fyrretyve Dage, og Vandet steg og løftede Arken, så den hævedes over Jorden. ¹⁸ Og Vandet steg og stod højt over Jorden, og Arken flød på Vandet; ¹⁹ og Vandet steg og steg over Jorden, så de højeste Bjerge under Himmelen stod under Vand; ²⁰ femten Alen stod Vandet over dem, så Bjergene stod helt under Vand. ²¹ Da omkom alt Kød, som rørte sig på Jorden, Fugle, Kvæg, vildtlevende Dyr og alt Kryb på Jorden og alle Mennesker; ²² alt, i hvis Næse det var Livets Ånde, alt, hvad der var på det faste Land, døde. ²³ Således udslettedes alle Væsener, der var på Jordens Flade, Mennesker, Kvæg, Kryb og Himmels Fugle; de udslettedes

af Jorden, og tilbage blev kun Noa og de, der var hos ham i Arken. ²⁴ Vandet steg over Jorden i 150 Dage.

8

¹ Da ihukom Gud Noa og alle de vilde Dyr og Kvæget, som var hos ham i Arken; og Gud lod en Storm fare hen over Jorden, så at Vandet begyndte at falde; ² Verdensdybets Kilder og Himmels Sluser lukkedes, Regnen fra Himmelen standsede, ³ og Vandet veg lidt efter lidt bort fra Jorden, og Vandet tog af efter de 150 Dages Forløb. ⁴ På den syttende Dag i den syvende Måned sad Arken fast på Ararats Bjerge, ⁵ og Vandet vedblev at synke indtil den tiende Måned, og på den første Dag i denne Måned dukkede Bergenes Toppe frem. ⁶ Da der var gået fyrretyve Dage: åbnede Noa den Luge, han havde lavet på Arken, ⁷ og sendte en Ravn ud; den fløj frem og tilbage, indtil Vandet var tørret bort fra Jorden. ⁸ Da sendte han en Due ud for at se, om Vandet var sunket fra Jordens Overflade; ⁹ men Duen fandt intet Sted at sætte sin Fod og vendte tilbage til ham i Arken, fordi der endnu var Vand over hele Jorden; og han rakte Hånden ud og tog den ind i Arken til sig. ¹⁰ Derpå biede han yderligere syv Dage og sendte så atter Duen ud fra Arken; ¹¹ ved Aftenstid kom Duen tilbage til ham, og se, den havde et friskt Olieblad i Næbbet. Da skønnede Noa, at Vandet var svundet bort fra Jorden. ¹² Derpå biede han syv Dage til, og da han så sendte Duen ud, kom den

ikke mere tilbage til ham. ¹³ I Noas 601ste Leveår på den første Dag i den første Måned var Vandet tørret bort fra Jorden. Da tog Noa Dækket af Arken, og da han så sig om, se, da var Jordens Overflade tør. ¹⁴ På den syv og tyvende Dag i den anden Måned var Jorden tør. ¹⁵ Da sagde Gud til Noa: ¹⁶ “Gå ud af Arken med din Hustru, dine Sønner og dine Sønnekoner ¹⁷ og for alle Dyr, der er hos dig, alt Kød, Fugle, Kvæg og alt Kryb, der kryber på Jorden, ud med dig, at de kan vrimle på Jorden og blive frugtbare og mangfoldige på Jorden!” ¹⁸ Da gik Noa ud med sine Sønner, sin Hustru og sine Sønnekoner; ¹⁹ og alle de vildtlevende Dyr, alt Kvæget, alle Fuglene og alt Krybet, der kryber på Jorden, efter deres Slægter, gik ud af Arken. ²⁰ Derpå byggede Noa HERREN et Alter og tog nogle af alle de rene Dyr og Fugle og ofrede Brændofre på Alteret. ²¹ Og da HERREN indåndede den liflige Duft, sagde han til sig selv: “Jeg vil aldrig mere forbande Jorden for Menneskenes Skyld, thi Menneskehjertets Higen er ond fra Ungdommen af, og jeg vil aldrig mere tilintetgøre alt, hvad der lever, således som jeg nu har gjort! ²² Herefter skal, så længe Jorden står, Sæd og Høst, Kulde og Hede, Sommer og Vinter, Dag og Nat ikke ophøre!”

9

¹ Derpå velsignede Gud Noa og hans Sønner og sagde til dem: “Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld Jorden! ² Frygt for eder og Rædsel for eder skal være over alle Jordens vildtlevende

Dyr og alle Himmels Fugle og i alt, hvad Jorden vrimler med, og i alle Havets Fisk; i eders Hånd er de givet! ³ Alt, hvad der rører sig og lever, skal tjene eder til Føde; ligesom de grønne Urter giver jeg eder det alt sammen. ⁴ Dog Kød med Sjælen, det er Blodet, må I ikke spise! ⁵ Men for eders eget Blod kræver jeg Hævn; af ethvert Dyr kræver jeg Hævn for det, og af Menneskene indbyrdes kræver jeg Hævn for Menneskenes Liv. ⁶ Om nogen udøser Menneskers Blod, ved Mennesker skal hans Blod udøses, thi i sit Billede gjorde Gud Menneskene. ⁷ Men I skal blive frugtbare og mangfoldige! Opfyld Jorden og gør eder til Herre over den!” ⁸ Derpå sagde Gud til Noa og hans Sønner: ⁹ “Se, jeg opretter min Pagt med eder og eders Efterkommere efter eder ¹⁰ og med hvert levende Væsen, som er hos eder, Fuglene, Kvæget og alle Jordens vildtlevende Dyr; alt, hvad der gik ud af Arken, alle Jordens Dyr; ¹¹ jeg opretter min Pagt med eder og lover, at aldrig mere skal alt Kød udryddes af Flodens Vande, og aldrig mere skal der komme en Vandflod for at ødelægge Jorden!” ¹² Fremdeles sagde Gud: “Dette er Tegnet på den Pagt, jeg til evige Tider opretter mellem mig og eder og hvert levende Væsen, som er hos eder: ¹³ Min Bue sætter jeg i Skyen, og den skal være Pagtstegn mellem mig og Jorden! ¹⁴ Når jeg trækker Skyer sammen over Jorden, og Buen da viser sig i Skyerne, ¹⁵ vil jeg komme den Pagt i Hu, som består mellem mig og eder og hvert levende Væsen, det er alt Kød,

og Vandet skal ikke mere blive til en Vandflod, som ødelægger alt Kød. ¹⁶ Når Buen da står i Skyerne, vil jeg se hen til den og ihukomme den evige Pagt mellem Gud og hvert levende Væsen, det er alt Kød på Jorden.” ¹⁷ Og Gud sagde til Noa: “Det er Tegnet på den Pagt, jeg opretter imellem mig og alt Kød på Jorden!” ¹⁸ Noas Sønner, der gik ud af Arken, var Sem, Kam og Jafet; Kam var Fader til Kana'an; ¹⁹ det var Noas tre Sønner, og fra dem stammer hele Jordens Befolkning. ²⁰ Noa var Agerdyrker og den første, der plantede en Vingård. ²¹ Da han nu drak af Vinen, blev han beruset og blottede sig inde i, sit Telt. ²² Da så Kana'ans Fader Kam sin Faders Blusel og gik ud og fortalte sine Brødre det; ²³ men Sem og Jafet tog Kappen, lagde den på deres Skuldre og gik baglæns ind og tildækkede deres Faders Blusel med bortvendte Ansigter, så de ikke så deres Faders Blusel. ²⁴ Da Noa vågnede af sin Rus og fik at vide, hvad hans yngste Søn havde gjort ved ham, ²⁵ sagde han: “Forbandet være Kana'an, Trælles Træl blive han for sine Brødre!” ²⁶ Fremdeles sagde han: “Lovet være HERREN, Sems Gud, og Kana'an blive hans* Træl! { [*eller: deres.] } ²⁷ Gud skaffe Jafet Plads*, at han må bo i Sems Telte; og Kana'an blive hans** Træl!” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Jafet.] / [**eller: deres] } ²⁸ Noa levede 350 År efter Vandfloden; ²⁹ således blev Noas fulde Levetid 950 År, og derpå døde han.

10

¹ Dette er Noas Sønner, Sem, Kam og Jafets Slægtebog. Efter Vandfloden fødtes der dem Sønner. ² Jafets Sønner: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mesjek og Tiras. ³ Gomers Sønner: Asjkenaz, Rifat og Togarma. ⁴ Javans Sønner: Elisja, Tarsis. Kittæerne og Rodosboerne; ⁵ fra dem nedstammer de fjerne Strandes Folk. Det var Jafets Sønner i deres Lande, hver med sit Tungemål, efter deres Slægter og i deres Folkeslag. ⁶ Kams Sønner: Kusj*, Mizrajim*, Put og Kana'an. { [*dvs. Ætiopien.] / [**dvs. Ægypten.] } ⁷ Kusj's Sønner: Seba, Havila, Sabta, Ra'ma og Sabteka. Ra'mas Sønner: Saba og Dedan. ⁸ Og Kusj avlede Nimrod, som var den første Storhersker på Jorden. ⁹ Han var en vældig Jæger for HERRENS Øjne; derfor siger man: "En vældig Jæger for HERRENS Øjne som Nimrod." ¹⁰ Fra først af omfattede hans Rige Babel, Erech, Akkad og Kalne i Sinear; ¹¹ fra dette Land drog han til Assyrien og byggede Nineve, Rehobot-Ir, Kela ¹² og Resen mellem Nineve og Kela, det er den store By. ¹³ Mizrajim avlede Luderne, Anamerne, Lehaberne, Naftuherne, ¹⁴ Patruherne, Kasluherne, fra hvem Filisterne udgik, og Kaftorerne. ¹⁵ Kana'an avlede Zidon, hans førstefødte, Het, ¹⁶ Jebusitterne, Amoritterne, Girgasjitterne, ¹⁷ Hivvitterne, Arkitterne, Sinitterne, ¹⁸ Arvaditterne, Zemaritterne og Hamatitterne; men senere bredte Kana'anæernes Slægter sig, ¹⁹ så at Kana'anæernes Område strakte sig fra

Zidon i Retning af Gerar indtil Gaza, i Retning af Sodoma, Gomorra, Adma, og Zebojim indtil Lasja. ²⁰ Det var Kams Sønner efter deres Slægter og Tungemål i deres Lande og Folk. ²¹ Men også Sem, alle Ebersønnernes Fader*, Jafets ældste Broder, fødtes der Sønner. { [*dvs. Hebræerne.] } ²² Sems Sønner: Elam, Assur, Arpaksjad, Lud og Aram. ²³ Arams Sønner: Uz, Hul, Geter og Masj. ²⁴ Arpaksjad avlede Sjela; Sjela avlede Eber; ²⁵ Eber fødtes der to Sønner; den ene hed Peleg*, thi på hans Tid adsplittedes Jordens Befolkning, og hans Broder hed Joktan. { [*betyder Spittelse.] } ²⁶ Joktan avlede Almodad, Sjelef, Hazarmavet, Jera, ²⁷ Hadoram, Uzal, Dikla, ²⁸ Obal, Abimael, Saba, ²⁹ Ofir, Havila og Jobab. Alle disse var Joktans Sønner, ³⁰ og deres Bosteder strækker sig fra Mesja i Retning af Sefar, Østens Bjerge. ³¹ Det var Sems Sønner efter deres Slægter og Tungemål i deres Lande og Folk. ³² Det var Noas Sønners Slægter efter deres Nedstamning, i deres Folk; fra dem nedstammer Folkene, som efter Vandfloden bredte sig på Jorden.

11

¹ Hele Menneskeheden havde ét Tungemål og samme Sprog. ² Da de nu drog østerpå, traf de på en Dal i Sinear, og der slog de sig ned. ³ Da sagde de til hverandre: “Kom, lad os stryge Teglsten og brænde dem godt!” De brugte nemlig Tegl som Sten og Jordbeg som Kalk. ⁴ Derpå sagde de: “Kom, lad os bygge os en By og et Tårn, hvis

Top når til Himmelen, og skabe os et Navn, for at vi ikke skal spredes ud over hele Jorden!”⁵ Men HERREN steg ned for at se Byen og Tårnet, som Menneskebørnene byggede,⁶ og han sagde: “Se, de er ét Folk og har alle ét Tungemål; og når de nu først er begyndt således, er intet, som de sætter sig for, umuligt for dem;⁷ lad os derfor stige ned og forvirre deres Tungemål der, så de ikke forstår hverandres Tungemål!”⁸ Da spredte HERREN dem fra det Sted ud over hele Jorden, og de opgav at bygge Byen.⁹ Derfor kaldte man den Babel, thi der forvirrede* HERREN al Jordens Tungemål, og derfra spredte HERREN dem ud over hele Jorden. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Babel.] }¹⁰ Dette er Sems Slægtebog. Da Sem var 100 År gammel, avlede han Arpaksjad, to År efter Vandfloden;¹¹ og efter at Sem havde avlet Arpaksjad, levede han 500 År og avlede Sønner og Døtre.¹² Da Arpaksjad havde levet 35 År, avlede han Sjela;¹³ og efter at Arpaksjad havde avlet Sjela, levede han 403 År og avlede Sønner og Døtre.¹⁴ Da Sjela havde levet 30 År, avlede han Eber;¹⁵ og efter at Sjela havde avlet Eber, levede han 403 År og avlede Sønner og Døtre.¹⁶ Da Eber havde levet 34 År, avlede han Peleg;¹⁷ og efter at Eber havde avlet Peleg, levede han 430 År og avlede Sønner og Døtre.¹⁸ Da Peleg havde levet 30 År, avlede han Re'u;¹⁹ og efter at Peleg havde avlet Re'u, levede han 209 År og avlede Sønner og Døtre.²⁰ Da Re'u havde levet 32 År, avlede han Serug;²¹ og efter

at Re'u havde avlet Serug, levede han 207 År og avlede Sønner og Døtre. ²² Da Serug havde levet 30 År, avlede han Nakor; ²³ og efter at Serug havde avlet Nakor, levede han 200 År og avlede Sønner og Døtre. ²⁴ Da Nakor havde levet 29 År, avlede han Tara; ²⁵ og efter at Nakor havde avlet Tara, levede han 119 År og avlede Sønner og Døtre. ²⁶ Da Tara havde levet 70 År, avlede han Abram, Nakor og Haran. ²⁷ Dette er Taras Slægtbog. Tara avlede Abram, Nakor og Haran. Haran avlede Lot. ²⁸ Haran døde i sin Fader Taras Levetid i sin Hjemstavn i Ur Kasdim. ²⁹ Abram og Nakor tog sig Hustruer; Abrams Hustru hed Saraj, Nakors Milka, en Datter af Haran, Milkas og Jiskas Fader. ³⁰ Men Saraj var ufrugtbar og havde ingen Børn. ³¹ Tara tog sin Søn Abram, sin Sønesøn Lot, Harans Søn, og sin Sønnekone Saraj, hans Søn Abrams Hustru, og førte dem fra Ur Kasdim for at begive sig til Kana'ans Land; men da de kom til Karan, slog de sig ned der. ³² Taras Levetid var 205 År; og Tara døde i Karan.

12

¹ HERREN sagde til Abram: “Drag ud fra dit Land, fra din Slægt og din Faders Hus til det Land, jeg vil vise dig; ² så vil jeg gøre dig til et stort Folk, og jeg vil velsigne dig og gøre dit Navn stort. og vær en Velsignelse! ³ Jeg vil velsigne dem, der velsigner dig, og forbande dem, der forbander dig; i dig skal alle Jordens Slægter velsignes!”* { [*eller med dig skal alle

Jordens Slægter velsigne sig.] } ⁴ Og Abram gik, som HERREN sagde til ham, og Lot gik med ham. Abram var fem og halvfjerdsindstyve År, da han drog fra Karan; ⁵ og Abram tog sin Hustru Saraj og sin Brodersøn Lot og al den Ejendom, de havde samlet sig, og de Folk, de havde vundet sig i Karan, og de gav sig på Vej til Kana'ans Land og nåede derhen. ⁶ Derpå drog Abram gennem Landet til Sikems hellige Sted, til Sandsigerens Træ. Det var dengang Kana'anæerne boede i Landet. ⁷ Men HERREN åbenbarede sig for Abram og sagde til ham: "Dit Afkom giver jeg dette Land!" Da byggede han der et Alter for HERREN. som havde åbenbaret sig for ham. ⁸ Derpå brød han op derfra og drog til Bjergene østen for Betel, og han slog Lejr med Betel mod Vest og Aj mod Øst; og han byggede HERREN et Alter der og påkaldte HERRENS Navn. ⁹ Derpå drog Abram fra Plads til Plads og nåede Sydlandet. ¹⁰ Der opstod Hungersnød i Landet; og da Hungersnøden i Landet blev trykkende, drog Abram ned til Ægypten for at bo der som fremmed. ¹¹ Da han nu nærmede sig Ægypten, sagde han til sin Hustru Saraj: "Jeg ved jo, at du er en smuk Kvinde; ¹² når nu Ægypterne ser dig, og de mener, at du er min Hustru, slår de mig ihjel og lader dig leve; ¹³ sig derfor, at du er min Søster, for at det må gå mig godt, og jeg ikke skal miste Livet for din Skyld!" ¹⁴ Da han så drog ind i Ægypten, så Ægypterne, at hun var en såre smuk Kvinde; ¹⁵ og Faraos Stormænd, der så hende, priste hende for Faraos

og så blev Kvinden ført til Faraos Hus. ¹⁶ Men Abram behandlede han godt for hendes Skyld, og han fik Småkvæg, Hornkvæg og Æsler, Trælle og Trælkvinder, Aseninder og Kameler. ¹⁷ Men HERREN ramte Faraog og hans Hus med svære Plager for Abrams Hustru Sarajs Skyld. ¹⁸ Da lod Faraog Abram kalde og sagde: "Hvad har du gjort imod mig! Hvorfor lod du mig ikke vide, at hun er din Hustru?" ¹⁹ Hvorfor sagde du, at hun var din Søster, så at jeg tog hende til Hustru? Se, her har du nu din Hustru, tag hende og gå bort!" ²⁰ Og Faraog bød sine Mænd følge ham og hans Hustru og al deres Ejendom på Vej;

13

¹ og Abram drog atter med sin Hustru og al sin Ejendom fra Ægypten op til Sydlandet, og Lot drog med ham. ² Abram var meget rig på kvæghjorde, Sølv og Guld; ³ og han vandrede fra Lejrplads til Lejrplads og nåede fra Sydlandet til Betel, til det Sted, hvor hans Teltlejr havde stået første Gang, mellem Betel og Aj, ⁴ til det Sted, hvor han forrige Gang havde rejst et Alter; og Abram påkaldte der HERRENS Navn. ⁵ Og Lot, der drog med Abram, ejede ligeledes Småkvæg, Hornkvæg og Telte. ⁶ Men Landet formåede ikke at rumme dem, så de kunde bo sammen; thi deres Hjorde var for store til, at de kunde bo sammen. ⁷ Da opstod der Strid mellem Abrams og Lots Hyrder; det var dengang Kana'anæerne og Perizzitterne boede i Landet. ⁸ Abram sagde derfor til Lot: "Der må ikke være Strid mellem

os to eller mellem mine og dine Hyrder, vi er jo Frænder! ⁹ Ligger ikke hele Landet dig åbent? Skil dig hellere fra mig; vil du til venstre, så går jeg til højre, og vil du til højre, så går jeg til venstre!” ¹⁰ Da så Lot sig omkring, og da han så, at hele Jordanegnen (det var før HERREN ødelagde Sodoma og Gomorra) var vandrig som HERRENS Have, som Ægyptens Land, hen ad Zoar til, ¹¹ valgte han sig hele Jordanegnen. Så brød Lot op og drog østerpå, og de skiltes, ¹² idet Abram slog sig ned i Kana'ans Land, medens Lot slog sig ned i Jordanegnens Byer og drog med sine Telte fra Sted til Sted helt hen til Sodoma. - ¹³ Men Mændene i Sodoma var ugudelige og store Syndere mod HERREN. ¹⁴ Efter at Lot havde skilt sig fra Abram, sagde HERREN til denne: “Løft dit Blik og se dig om der, hvor du står, mod Nord, mod Syd, mod Øst og mod Vest; ¹⁵ thi hele det Land, du ser, vil jeg give dig og dit Afkom til evig Tid, ¹⁶ og jeg vil gøre dit Afkom som Jordens Støv, så at det lige så lidt skal kunne tælles, som nogen kan tælle Jordens Støv. ¹⁷ Drag nu gennem Landet på Kryds og tværs, thi dig giver jeg det!” ¹⁸ Så drog Abram fra Sted til Sted med sine Telte og kom til Mamres Lund i Hebron, hvor han slog sig ned og byggede HERREN et Alter.

14

¹ Dengang Amrafel var Konge i Sinear, Arjok i Ellasar, Kedorlaomer i Elam og Tid'al i Gojim. ² lå de i Krig med Kong Bera af Sodoma, Kong Birsja af Gomorra, Kong Sjin'ab af Adma, Kong

Sjem'eber af Zebojim og Kongen i Bela, det et Zoar. ³ Alle disse havde slået sig sammen og var rykket frem til Siddims Dal, det er Salthavet*. { [*dvs. Det døde Hav.] } ⁴ I tolv År havde de stået under Kedorlaomer, men i det trettende faldt de fra; ⁵ og i det fjortende År kom Kedorlaomer og de Konger, som fulgte ham. Først slog de Refaitterne i Asjtarot-Karnajim, Zuzitterne i Ham, Emitterne i Sjave-Kirjatajim ⁶ og Horitterne i Se'irs Bjerge hen ad El-Paran til ved Ørkenens Rand; ⁷ så vendte de om og drog til Misjpatkilden, det er Kadesj, og slog Amalekitterne i hele deres Område og ligeså de Amoriter, der boede i Hazazon-Tamar. ⁸ Da drog Sodomas, Gomorras, Admas, Zebojims og Belas, det er Zoars, Konger ud og indlod sig i Siddims Dal i Kamp ⁹ med Kong Kedorlaomer af Elam, Kong Tid'al af Gojim, Kong Amrafel af Sinear og Kong Arjok af Ellasar, fire Konger mod fem. ¹⁰ Men Siddims Dal var fuld af Jordbeggruber; og da Sodomas og Gomorras Konger blev slået på Flugt, styrtede de i dem, medens de, der blev tilbage, flyede op i Bjergene. ¹¹ Så tog Fjenden alt Godset i Sodoma og Gomorra og alle Levnedsmidlerne og drog bort; ¹² ligeledes tog de, da de drog bort, Abrams Brodersøn Lot og alt hans Gods med sig; thi han boede i Sodoma. ¹³ Men en Flygtning kom og meldte det til Hebræeren Abram, der boede ved den Lund, som tilhørte Amoriten Mamre, en Broder til Esjkol og Aner, der ligesom han var Abrams Pagtsfæller. ¹⁴ Da nu Abram hørte, at hans Frænde var taget til Fange, mønstrede

han sine Husfolk, de hjemmefødte Trælle, 318 Mand, og satte efter Fjenden til Dan; ¹⁵ der faldt han og hans Trælle over dem om Natten, slog dem på Flugt og forfulgte dem op til Hoba norden for Damaskus. ¹⁶ Derefter bragte han alt Godset tilbage; også sin Frænde Lot og hans Gods førte han tilbage og ligeledes Kvinderne og Folket. ¹⁷ Da han nu kom tilbage fra Sejren over Kedorlaomer og de Konger, der fulgte ham, gik Sodomas Konge ham i Møde i Sjavedalen, det er Kongedalen. ¹⁸ Men Salems Konge Melkizedek, Gud den Allershøjstes Præst*, bragte Brød og Vin { [*på hebr. El eljon.] } ¹⁹ og velsignede ham med de Ord: "Priset være Abram for Gud den Allershøjeste, Himmelen og Jordens Skaber, ²⁰ og priset være Gud den Allershøjeste, der gav dine Fjender i din Hånd!" Og Abram gav ham Tiende af alt. ²¹ Sodomas Konge sagde derpå til Abram: "Giv mig Menneskene og behold selv Godset!" ²² Men Abram svarede Sodomas Konge: "Til HERREN, Gud den Allershøjeste, Himmelen og Jordens Skaber, løfter jeg min Hånd på, ²³ at jeg ikke vil tage så meget som en Tråd eller en Sandalrem eller overhovedet noget som helst af din Ejendom; du skal ikke sige, at du har gjort Abram rig! ²⁴ Jeg vil intet have - kun hvad de unge Mænd har fortæret, og mine Ledsagere, Aner, Esjkol og Mamres Del, lad dem få deres Del!"

15

¹ Nogen Tid efter kom HERRENS Ord til Abram i et Syn således: "Frygt ikke, Abram, jeg er

dit Skjold; din Løn skal blive såre stor!” ² Men Abram svarede: “Herre*, HERRE, hvad kan du give mig, når jeg dog går barnløs bort, og en Mand fra Damaskus, Eliezer, skal arve mit Hus.” { [*på hebr. Adonaj.] } ³ Og Abram sagde: “Du har jo intet Afkom givet mig, og se, min Hustræl kommer til at arve mig!” ⁴ Og se, HERRENS Ord kom til ham således: “Han kommer ikke til at arve dig, men den, der udgår af dit Liv, han skal arve dig.” ⁵ Derpå førte han ham ud i det fri og sagde: “Se op mod Himmelen og prøv, om du kan tælle Stjernerne!” Og han sagde til ham: “Således skal dit Afkom blive!” ⁶ Da troede Abram HERREN, og han regnede ham det til Retfærdighed. ⁷ Derpå sagde han til ham: “Jeg er HERREN, som førte dig bort fra Ur-Kasdim for at give dig dette Land i Eje!” ⁸ Men han svarede: “Herre, HERRE, hvorpå kan jeg kende, at jeg skal få det i Eje?” ⁹ Da sagde han til ham: “Tag mig en treårs Kvie, en treårs Ged og en treårs Væder, en Turteldue og en Småfugl!” ¹⁰ Så tog han alle disse Dyr skar dem midt over og lagde Halvdelene over for hinanden; dog skar han ikke Fuglene over. ¹¹ Da slog der Rovfugle ned på de døde Kroppe, men Abram skræmmede dem bort. ¹² Da Solen så var ved at gå ned, faldt der Dvale over Abram, og se, Rædsel faldt over ham, et stort Mørke. ¹³ Og han sagde til Abram: “Vide skal du, at dit Afkom skal bo som fremmede i et Land, der ikke er deres eget; de skal trælle for dem og mishandles af dem i 400 År. ¹⁴ Dog vil jeg også dømme det Folk, de kommer til at

trælle for, og siden skal de vandre ud med meget Gods. ¹⁵ Men du skal fare til dine Fædre i Fred og blive jordet i en god Alderdom. ¹⁶ I fjerde Slægtled skal de vende tilbage hertil; thi endnu er Amoritternes Syndeskyld ikke fuldmoden.” ¹⁷ Da Solen var gået ned og Mørket faldet på, viste der sig en rygende Ovn med en flammende Ildslue, der skred frem mellem de sønderskårne Kroppe. ¹⁸ På den Dag sluttede HERREN Pagt med Abram, idet han sagde: “Dit Afkom giver jeg dette Land fra Ægyptens Bæk til den store Flod, Eufratfloden, ¹⁹ det er Kenitterne, Kenizzitterne, Kadmonitterne, ²⁰ Hetitterne, Perizzitterne, Refaitterne, ²¹ Amoritterne, Kana'anæerne, Girgasjitterne, Hivvitterne og Jebusitterne.”

16

¹ Abrams Hustru Saraj fødte ham intet Barn. Men Saraj havde en Ægyptisk Trælkvinde ved Navn Hagar; ² og Saraj sagde til Abram: “HERREN har jo nægtet mig Børn; gå derfor ind til min Trælkvinde, måske kan jeg få en Søn ved hende!” Og Abram adlød Saraj. ³ Så tog Abrams Hustru Saraj sin Trælkvinde, Ægypterinden Hagar, efter at Abram havde boet ti År i Kana'ans Land, og gav sin Mand Abram hende til Hustru; ⁴ og han gik ind til Hagar, og hun blev frugtsommelig. Men da hun så, at hun var frugtsommelig, lod hun hånt om sin Herskerinde. ⁵ Da sagde Saraj til Abram: “Min Krænkelser komme over dig! Jeg lagde selv min Trælkvinde i din Favn, og nu hun ser, at hun skal føde, lader hun hånt om mig; HERREN være Dommer mellem mig og

dig!” ⁶ Abram svarede Saraj: “Din Trælkvinde er i din Hånd, gør med hende, hvad du finder for godt!” Da plagede Saraj hende, så hun flygtede for hende. ⁷ Men HERRENS Engel fandt hende ved Vandkilden i Ørkenen, ved Kilden på Vejen til Sjur; ⁸ og han sagde: “Hvorfra kommer du, Hagar, Sarajs Trælkvinde, og hvor går du hen?” Hun svarede: “Jeg flygter for min Herskerinde Saraj!” ⁹ Da sagde HERRENS Engel til hende: “Vend tilbage til din Herskerinde og find dig i hendes Mishandling!” ¹⁰ Og HERRENS Engel sagde til hende: “Jeg vil gøre dit Afkom så talrigt, at det ikke kan tælles.” ¹¹ Og HERRENS Engel sagde til hende: “Se, du er frugtsommelig, og du skal føde en Søn, som du skal kalde Ismael*, thi HERREN har hørt, hvad du har lidt; { [*dvs. Gud hører.] } ¹² og han skal blive et Menneske Vildæsel, hvis Hånd er mod alle, og alles Hånd mod ham, og han skal ligge i Strid med alle sine Frænder!” ¹³ Så gav hun HERREN, der havde talet til hende, Navnet: Du er en Gud, som ser*; thi hun sagde: “Har jeg virkelig her set et Glimt af ham, som ser mig?” { [*på hebr. El ro'i.] } ¹⁴ Derfor kaldte man Brønden Be'er-lahaj-ro'i*; den ligger mellem Kadesj og Bered. { [*dvs. Brønden for den Levende, som ser mig.] } ¹⁵ Og Hagar fødte Abram en Søn, og Abram kaldte Sønnen, Hagar fødte ham, Ismael. ¹⁶ Abram var seks og firsindstyve År gammel, da Hagar fødte ham Ismael.

17

¹ Da Abram var ni og halvfemsindstyre År gammel, åbenbarede HERREN sig for ham og sagde til ham: “Jeg er Gud den Almægtige; vandre for mit Åsyn og vær ustraffelig, ² så vil jeg oprette min Pagt mellem mig og dig og give dig et overvættets stort Afkom!” ³ Da faldt Abram på sit Ansigt, og Gud sagde til ham: ⁴ “Fra min Side er min Pagt med dig, at du skal blive Fader til en Mængde Folk; ⁵ derfor skal dit Navn ikke mere være Abram, men du skal hedde Abraham, thi jeg gør dig til Fader til en Mængde Folk*. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Abraham.] }

⁶ Jeg vil gøre dig overvættets frugtbar og lade dig blive til Folk, og Konger skal nedstamme fra dig. ⁷ Jeg opretter min Pagt mellem mig og dig og dit Afkom efter dig fra Slægt til Slægt, og det skal være en evig Pagt, at jeg vil være din Gud og efter dig dit Afkoms Gud; ⁸ og jeg giver dig og dit Afkom efter dig din Udlændigheds Land, hele Kana'ans Land, til evigt Eje, og jeg vil være deres Gud!” ⁹ Derpå sagde Gud til Abraham: “Men du på din Side skal holde min Pagt, du og dit Afkom efter dig fra Slægt til Slægt; ¹⁰ og dette er min Pagt, som I skal holde, Pagten mellem mig og eder, at alt af Mandkøn hos eder skal omskæres. ¹¹ I skal omskæres på eders Forhud, det skal være et Pagtstegn mellem mig og eder; ¹² otte Dage gamle skal alle af Mandkøn omskæres hos eder i alle kommende Slægter, både de hjemmefødte Trælle og de, som er købt, alle fremmede, som ikke hører til dit Afkom;

13 omskæres skal både dine hjemmefødte og dine købte. Min Pagt på eders Legeme skal være en evig Pagt! 14 Men de uomskårne, det af Mandkøn, der ikke Ottendedagen omskæres på Forhuden, de skal udryddes af deres Folk; de har brudt min Pagt!” 15 Endvidere sagde Gud til Abraham: “Din Hustru Saraj skal du ikke mere kalde Saraj, hendes Navn skal være Sara*; { [*dvs. Herskerinde.] } 16 jeg vil velsigne hende og give dig en Søn også ved hende; jeg vil velsigne hende, og hun skal blive til Folk, og Folkeslags Konger skal nedstamme fra hende!” 17 Da faldt Abraham på sit Ansigt og lo, idet han tænkte: “Kan en hundredårig få Børn, og kan Sara med sine halvfemsindstve År føde en Søn?” 18 Abraham sagde derfor til Gud: “Måtte dog Ismael leve for dit Åsyn!” 19 Men Gud sagde: “Nej, din Ægtehustru Sara skal føde dig en Søn, som du skal kalde Isak*; med ham vil jeg oprette min Pagt, og det skal være en evig Pagt, der skal gælde hans Afkom efter ham! { [*dvs. han ler (V. 17.)] } 20 Men hvad Ismael angår, har jeg bønhørt* dig: jeg vil velsigne ham og gøre ham frugtbar og give ham et overvættets talrigt Afkom; tolv Stammehøvdinge skal han avle, og jeg vil gøre ham til et stort Folk. { [*se til 1 Mos. 16, 11; 25, 13 ff.] } 21 Men min Pagt opretter jeg med Isak, som Sara skal føde dig om et År ved denne Tid.” 22 Så hørte han op at tale med ham; og Gud steg op fra Abraham. 23 Da tog Abraham sin Søn Ismael og alle sine hjemmefødte og de købte, alt af Mandkøn i Abrahams Hus, og

omskar selv samme Dag deres Forhud, således som Gud havde pålagt ham. ²⁴ Abraham var ni og halvfemsindstve År, da han blev omskåret på sin Forhud; ²⁵ og hans Søn Ismael var tretten År, da han blev omskåret på sin Forhud. ²⁶ Selv samme Dag blev Abraham og hans Søn Ismael omskåret; ²⁷ og alle Mænd i hans Hus, både de hjemmefødte og de, der var købt, de fremmede, blev omskåret tillige med ham.

18

¹ Siden åbenbarede HERREN sig for ham ved Mamres Lund, engang han sad i Teltdøren på den hedeste Tid af Dagen. ² Da han så op, fik han Øje på tre Mænd, der stod foran ham. Så snart han fik Øje på dem, løb han dem i Møde fra Teltdøren, bøjede sig til Jorden ³ og sagde: "Herre, hvis jeg har fundet Nåde for dine Øjne, så gå ikke din Træl forbi! ⁴ Lad der blive hentet lidt Vand, så I kan tvætte eders Fødder og hvile ud under Træet. ⁵ Så vil jeg bringe et Stykke Brød, for at I kan styrke eder; siden kan I drage videre - da eders Vej nu engang har ført eder forbi eders Træl!" De svarede: "Gør, som du siger!" ⁶ Da skyndte Abraham sig ind i Teltet til Sara og sagde: "Tag hurtigt tre Mål fint Mel, ælt det og bag Kager deraf!" ⁷ Så ilede han ud til Kvæget, tog en fin og lækker Kalv og gav den til Svenden, og han tilberedte den i Hast. ⁸ Derpå tog han Surmælk og Sødmælk og den tilberedte Kalv, satte det for dem og gik dem til Hånde under Træet, og de spiste. ⁹ Da sagde

de til ham: "Hvor er din Hustru Sara?" Han svarede: "Inde i Teltet!" ¹⁰ Så sagde han: "Næste År ved denne Tid kommer jeg til dig igen, og så har din Hustru Sara en Søn!" Men Sara lyttede i Teltdøren bag ved dem; ¹¹ og da Abraham og Sara var gamle og højt oppe i Årene, og det ikke mere gik Sara på Kvinders Vis, ¹² lo hun ved sig selv og tænkte: "Skulde jeg virkelig føle Attrå. nu jeg er affældig, og min Herre er gammel?" ¹³ Da sagde HERREN til Abraham: "Hvorfor ler Sara og tænker: Skulde jeg virkelig føde en Søn. nu jeg er gammel? ¹⁴ Skulde noget være umuligt for Herren? Næste År ved denne Tid kommer jeg til dig igen, og så har Sara en Søn!" ¹⁵ Men Sara nægtede og sagde: "Jeg lo ikke!" Thi hun frygtede. Men han sagde: "Jo, du lo!" ¹⁶ Så brød Mændene op derfra hen ad Sodoma til, og Abraham gik med for at følge dem på Vej. ¹⁷ Men HERREN sagde ved sig selv: "Skulde jeg vel dølgge for Abraham, hvad jeg har i Sinde at gøre. ¹⁸ da Abraham dog skal blive til et stort og mægtigt Folk, og alle Jordens Folk skal velsignes i ham? ¹⁹ Jeg har jo udvalgt ham, for at han skal pålægge sine Børn og sine Efterkommere at vogte på HERRENS Vej ved at øve Retfærdighed og Ret, for at HERREN kan give Abraham alt, hvad han har forjættet ham." ²⁰ Da sagde HERREN: "Sandelig. Skriget over Sodoma og Gomorra er stort, og deres Synd er såre svar. ²¹ Derfor vil jeg stige ned og se. om de virkelig har handlet så galt. som det lyder til efter Skriget over dem, der har nået mig - derom vil jeg have Vished!" ²² Da

vendte Mændene sig bort derfra og drog ad Sodoma til; men HERREN blev stående foran Abraham. ²³ Og Abraham trådte nærmere og sagde: “Vil du virkelig udrydde retfærdige sammen med gudløse?” ²⁴ Måske findes der halvtredsindstyve retfærdige i Byen; vil du da virkelig udrydde dem og ikke tilgive Stedet for de halvtredsindstyve retfærdiges Skyld, som findes derinde. ²⁵ Det være langt fra dig at handle således: at ihjelslå retfærdige sammen med gudløse, så de retfærdige får samme Skæbne som de gudløse - det være langt fra dig! Skulde den, der dømmer hele Jorden, ikke selv øve Ret?” ²⁶ Da sagde HERREN: “Dersom jeg finder halvtredsindstyve retfærdige i Sodoma, i selve Byen, vil jeg for deres Skyld tilgive hele Stedet!” ²⁷ Men Abraham tog igen til Orde: “Se, jeg har dristet mig til at tale til min Herre, skønt jeg kun er Støv og Aske! ²⁸ Måske mangler der fem i de halvtredsindstyve retfærdige - vil du da ødelægge hele Byen for fems Skyld?” Han svarede: “Jeg vil ikke ødelægge Byen, hvis jeg finder fem og fyrretyve i den.” ²⁹ Men han blev ved at tale til ham: “Måske findes der fyrretyve i den!” Han svarede: “For de fyrretyves Skyld vil jeg lade det være.” ³⁰ Men han sagde: “Min Herre må ikke blive vred, men lad mig tale: Måske findes der tredive i den!” Han svarede: “Jeg skal ikke gøre det, hvis jeg finder tredive i den.” ³¹ Men han sagde: “Se, jeg har dristet mig til at tale til min Herre: Måske findes de tyve i den!” Han svarede: “For de tyves Skyld vil jeg

lade være at ødelægge den.” ³² Men han sagde: “Min Herre må ikke blive vred, men lad mig kun tale denne ene Gang endnu; måske findes der ti i den!” Han svarede: “For de tis Skyld vil jeg lade være at ødelægge den.” ³³ Da nu HERREN havde talt ud med Abraham, gik han bort; og Abraham vendte tilbage til sin Bolig.

19

¹ De to Engle kom nu til Sodoma ved Aftenstid. Lot sad i Sodomas Port, og da han fik Øje på dem, stod han op og gik dem i Møde, bøjede sig til Jorden ² og sagde: “Kære Herrer, tag dog ind og overnat i eders Træls Hus og tvæt eders Fødder; i Morgen tidlig kan I drage videre!” Men de sagde: “Nej, vi vil overnatte på Gaden.” ³ Da nødte han dem stærkt, og de tog ind i hans Hus; derpå tilberedte han dem et Måltid og bagte usyrede Kager, og de spiste. ⁴ Men endnu før de havde lagt sig, stimlede Byens Folk, Indbyggerne i Sodoma, sammen omkring Huset, både gamle og unge, alle uden Undtagelse, ⁵ og de råbte til Lot: “Hvor er de Mænd, der kom til dig i Nat Kom herud med dem, for at vi kan stille vor Lyst på dem!” ⁶ Da gik Lot ud til dem i Porten, men Døren lukkede han efter sig. ⁷ Og han sagde: “Gør dog ikke noget ondt, mine Brødre! ⁸ Se, jeg har to Døtre, der ikke har kendt Mand; dem vil jeg bringe ud til eder, og med dem kan I gøre, hvad I lyster; men disse Mænd må I ikke gøre noget, siden de nu engang er kommet ind under mit Tags Skygge!”

⁹ Men de sagde: “Bort med dig! Her er den ene Mand kommet og bor som fremmed, og nu vil han spille Dommer! Kom, lad os handle værre med ham end med dem!” Og de trængte ind på Manden, på Lot, og nærmede sig Døren for at sprænge den. ¹⁰ Da rakte Mændene Hånden ud og trak Lot ind til sig og lukkede Døren; ¹¹ men Mændene uden for Porten til Huset slog de med Blindhed, både store og små, så de forgæves søgte at finde Porten. ¹² Derpå sagde Mændene til Lot: “Hvem der ellers hører dig til her, dine Svigersønner, dine Sønner og Døtre, alle, som hører dig til i Byen, må du føre bort fra dette Sted; ¹³ thi vi står i Begreb med at ødelægge Stedet her, fordi Skriget over dem er blevet så stort for HERREN, at HERREN har sendt os for at ødelægge dem.” ¹⁴ Da gik Lot ud og sagde til sine Svigersønner, der skulde ægte hans Døtre: “Stå op, gå bort herfra, thi HERREN vil ødelægge Byen!” Men hans Svigersønner troede, at han drev Spøg med dem. ¹⁵ Da Morgenen så gryede, skyndede Englene på Lot og sagde: “Tag din Hustru og dine to Døtre, som bor hos dig, og drag bort, for at du ikke skal rives bort ved Byens Syndeskyld!” ¹⁶ Og da han tøvede, greb Mændene ham, hans Hustru og hans to Døtre ved Hånden, thi HERREN vilde skåne ham, og de førte ham bort og bragte ham i Sikkerhed uden for Byen. ¹⁷ Og idet de førte dem uden for Byen, sagde de: “Det gælder dit Liv! Se dig ikke tilbage og stands ikke nogetsteds i Jordanegnen, men red dig op i Bjergene, for at du ikke skal

omkomme!” ¹⁸ Men Lot sagde til dem: “Ak nej, Herre! ¹⁹ Din Træl har jo fundet Nåde for dine Øjne, og du har vist mig stor Godhed og frelst mit Liv; men jeg kan ikke nå op i Bjergene og undfly Ulykken; den indhenter mig så jeg mister Livet. ²⁰ Se, den By der er nær nok til at jeg kan flygte derhen; den betyder jo ikke stort, lad mig redde mig derhen, den betyder jo ikke stort, og mit Liv er frelst!” ²¹ Da svarede han: “Også i det Stykke har jeg bøn hørt dig; jeg vil ikke ødelægge den By, du nævner; ²² men red dig hurtigt derhen, thi jeg kan intet gøre, før du når derhen!” Derfor kaldte man Byen Zoar*. { [*dvs. ubetydelighed.] } ²³ Da Solen steg op over Landet og Lot var nået til Zoar, ²⁴ lod HERREN Svovl og Ild regne over Sodoma og Gomorra fra HERREN, fra Himmelen; ²⁵ og han ødelagde disse Byer og hele Jordanegnen og alle Byernes Indbyggere og Landets Afgrøde. ²⁶ Men hans Hustru, som gik efter ham, så sig tilbage og blev til en Saltstøtte. ²⁷ Næste Morgen, da Abraham gik hen til det Sted, hvor han havde stået hos HERREN, ²⁸ og vendte sit Blik mod Sodoma og Gomorra og hele Jordanegnen. så han Røg stige til Vejrs fra Landet som Røgen fra en Smelteovn. ²⁹ Da Gud tilintetgjorde Jordanegnens Byer, kom han Abraham i Hu og førte Lot ud af Ødelæggelsen, som han lod komme over de Byer, Lot boede i. ³⁰ Men Lot drog op fra Zoar og slog sig ned i Bjergene med sine Døtre, thi han turde ikke blive i Zoar; og han boede i en Hule med sine to Døtre. ³¹ Da sagde den ældste til den yngste:

“Vor Fader er gammel, og der findes ingen Mænd her i Landet, som kunde komme til os på vanlig Vis. ³² Kom, lad os give vor Fader Vin at drikke og ligge hos ham for at få Afkom ved vor Fader!” ³³ De gav ham da Vin at drikke samme Nat; og den ældste lagde sig hos sin Fader, og han sansede hverken, at hun lagde sig, eller at hun stod op. ³⁴ Næste Dag sagde den ældste til den yngste: “Jeg lå i Går Nat hos min Fader; nu vil vi også give ham Vin at drikke i Nat, og gå du så ind og læg dig hos ham, for at vi kan få Afkom ved vor Fader!” ³⁵ Så gav de atter den Nat deres Fader Vin at drikke, og den yngste lagde sig hos ham, og han sansede hverken, at hun lagde sig, eller at hun stod op. ³⁶ Således blev begge Lots Døtre frugtsommelige ved deres Fader; ³⁷ og den ældste fødte en Søn, som hun kaldte Moab*; han er Moabs Stamfader den Dag i Dag. { [*Ordspil med me'ab, “fra Faderen.”] } ³⁸ Ligeså fødte den yngste en Søn, som hun kaldte Ben-Ammi*; han er Ammonitternes Stamfader den Dag i Dag. { [*dvs. min Frændes Søn.] }

20

¹ Der På brød Abraham op derfra til Sydlandet og slog sig ned mellem Kadesj og Sjur og boede som fremmed i Gerar. ² Da nu Abraham sagde om sin Hustru Sara, at hun var hans Søster, sendte Kong Abimelek af Gerar Bud og lod Sara hente til sig. ³ Men Gud kom til Abimelek i en Drøm om Natten og sagde til ham: “Se, du skal dø for den Kvindes Skyld, som du har taget, thi

hun er en anden Mands Hustru!” ⁴ Abimelek var imidlertid ikke kommet hende nær; og han sagde: “Herre, vil du virkelig slå retfærdige Folk ihjel?” ⁵ Har han ikke sagt mig, at hun er hans Søster? Og hun selv har også sagt, at han er hendes Broder; i mit Hjertes Troskyldighed og med rene Hænder har jeg gjort dette.” ⁶ Da sagde Gud til ham i Drømmen: “Jeg ved, at du har gjort det i dit Hjertes Troskyldighed, og jeg har også hindret dig i at synde imod mig; derfor tilstedte jeg dig ikke at røre hende.” ⁷ Men send nu Mandens Hustru tilbage, thi han er en Profet, så han kan gå i Forbøn for dig, og du kan blive i Live; men sender du hende ikke tilbage, så vid, at du og alle dine er dødsens!” ⁸ Tidligt næste Morgen lod Abimelek alle sine Tjenere kalde og fortalte dem det hele, og Mændene blev såre forfærdede. ⁹ Men Abimelek lod Abraham kalde og sagde til ham: “Hvad har du dog gjort imod os? Og hvad har jeg forbrudt imod dig, at du bragte denne store Synd over mig og mit Rige? Du har gjort imod mig, hvad man ikke bør gøre!” ¹⁰ Og Abimelek sagde til Abraham: “Hvad bragte dig til at handle således?” ¹¹ Abraham svarede: “Jo, jeg tænkte: Her er sikkert ingen Guds frygt på dette Sted, så de vil slå mig ihjel for min Hustrus Skyld.” ¹² Desuden er hun virkelig min Søster, min Faders Datter, kun ikke min Moders; men hun blev min Hustru. ¹³ Og da nu Gud lod mig flakke om fjernt fra min Faders Hus, sagde jeg til hende: Den Godhed må du vise mig, at du overalt, hvor vi kommer hen, siger,

at jeg er din Broder.” ¹⁴ Derpå tog Abimelek Småkvæg og Hornkvæg, Trælle og Trælkvinder og gav Abraham dem og sendte hans Hustru Sara tilbage til ham; ¹⁵ og Abimelek sagde til ham: “Se, mit Land ligger åbent for dig; slå dig ned, hvor du lyster!” ¹⁶ Men til Sara sagde han: “Jeg har givet din Broder 1.000 Sekel Sølv, det skal være dig Godtgørelse for alt, hvad der er tilstødt dig. Hermed har du fået fuld Oprejsning.” ¹⁷ Men Abraham gik i Forbøn hos Gud, og Gud helbredte Abimelek og hans Hustru og Medhustruer, så at de atter fik Børn. ¹⁸ HERREN havde nemlig lukket for ethvert Moderliv i Abimeleks Hus for Abrahams Hustru Saras Skyld.

21

¹ HERREN så til Sara, som han havde lovet, og HERREN gjorde ved Sara, som han havde sagt, ² og hun undfangede og fødte Abraham en Søn i hans Alderdom, til den Tid Gud havde sagt ham. ³ Abraham kaldte den Søn, han fik med Sara, Isak; ⁴ og Abraham omskar sin Søn Isak, da han var otte Dage gammel, således som Gud havde pålagt ham. ⁵ Abraham var 100 År gammel, da hans Søn Isak fødtes ham. ⁶ Da sagde Sara: “Gud ham beredt mig Latter*; enhver, der hører det, vil le ad mig.” { [*se til 1 Mos. 17, 19.] } ⁷ Og hun sagde: “Hvem skulde have sagt Abraham, at Sara ammer Børn! Sandelig, jeg har født ham en Søn i hans Alderdom!” ⁸ Drengen voksede til og blev vænnet fra, og Abraham gjorde et stort Gæstebud, den dag Isak blev vænnet fra.

⁹ Men da Sara så Ægypterinden Hagers Søn, som hun havde født Abraham, lege med hendes Søn Isak, ¹⁰ sagde hun til Abraham: “Jag den Trælkvinde og hendes Søn bort, thi ikke skal denne Trælkvindes Søn arve sammen med min Søn, med Isak!” ¹¹ Derover blev Abraham såre ilde til Mode for sin Søns Skyld; ¹² men Gud sagde til Abraham: “Vær ikke ilde til Mode over Drengen og din Trælkvinde, men adlyd Sara i alt, hvad hun siger dig, thi efter Isak skal dit Afkom nævnes; ¹³ men også Trælkvindens Søn vil jeg gøre til et stort Folk; han er jo dit Afkom!” ¹⁴ Tidligt næste Morgen tog da Abraham Brød og en Sæk Vand og gav Hagar det, og Drengen satte han på hendes Skulder, hvorpå han sendte hende bort. Som hun nu vandrede af Sted, for hun vild i Be'ersjebas Ørken, ¹⁵ og Vandet slap op i hendes Sæk; da lagde hun Drengen hen under en af Buskene ¹⁶ og gik hen og satte sig i omtrent et Pileskuds Afstand derfra, idet hun sagde ved sig selv: “Jeg kan ikke udholde at se Drengen dø!” Og således sad hun, medens Drengen græd højt. ¹⁷ Da hørte Gud Drengens Gråd, og Guds Engel råbte til Hagar fra Himmelen og sagde til hende: “Hvad fattes dig, Hagar? Frygt ikke, thi Gud har hørt Drengens Røst der, hvor, han ligger; ¹⁸ rejs dig, hjælp Drengen op og tag ham ved Hånden, thi jeg vil gøre ham til et stort Folk!” ¹⁹ Da åbnede Gud hendes Øjne, så hun fik Øje på en Brønd med Vand; og hun gik hen og fyldte Sækken med Vand og gav Drengen at drikke. ²⁰ Og Gud var med Drengen, og han

voksede til; og han bosatte sig i Ørkenen og blev Bueskytte. ²¹ Han boede i Parans Ørken, og hans Moder tog ham en Hustru fra Ægypten. ²² Ved den Tid sagde Abimelek og hans Hærfører Pikol til Abraham: "Gud er med dig i alt, hvad du tager dig for; ²³ tilsværg mig derfor her ved Gud, at du aldrig vil være troløs mod mig eller mine Efterkommere, men at du vil handle lige så venligt mod mig og det Land, du gæster, som jeg har handlet mod dig!" ²⁴ Da svarede Abraham: "Jeg vil sværge!" ²⁵ Men Abraham krævede Abimelek til Regnskab for en Brønd, som Abimeleks Folk havde tilranet sig. ²⁶ Da svarede Abimelek: "Jeg ved intet om, hvem der har gjort det; hverken har du underrettet mig derom, ej heller har jeg hørt det før i Dag!" ²⁷ Da tog Abraham Småkvæg og Hornkvæg og gav Abimelek det, og derpå sluttede de Pagt med hinanden. ²⁸ Men Abraham satte syv Lam til Side, ²⁹ og da Abimelek spurgte ham: "Hvad betyder de syv Lam, du der har sat til Side?" ³⁰ svarede han: "Jo, de syv Lam skal du modtage af min Hånd til Vidnesbyrd om, at jeg har gravet denne Brønd." ³¹ Derfor kaldte man dette Sted Be'ersjeba*, thi der svor de hinanden Eder; { [*dvs. Edsbrønd eller Syvbrønd.] } ³² og de sluttede Pagt ved Be'ersjeba. Så brød Abimelek og hans Hærfører Pikol op og vendte tilbage til Filisternes Land. ³³ Men Abraham plantede en Tamarisk i Be'ersjeba og påkaldte der HERREN den evige Guds Navn. ³⁴ Og Abraham boede en Tid lang; som fremmed i Filisternes Land.

22

¹ Efter disse Begivenheder satte Gud Abraham på Prøve og sagde til ham: “Abraham!” Han svarede: “Se, her er jeg!” ² Da sagde han: “Tag din Søn Isak, din eneste, ham, du elsker, og drag hen til Morija Land og bring ham der som Brændoffer på et af Bjergene, som jeg vil vise dig!” ³ Da sadlede Abraham tidligt næste Morgen sit Æsel, tog to af sine Drenges og sin Søn Isak med sig, og efter at have kløvet Offerbrænde gav han sig på Vandring; til det Sted, Gud havde sagt ham. ⁴ Da Abraham den tredje Dag så op, fik han Øje på Stedet langt borte. ⁵ Så sagde Abraham til sine Drenges: “Bliv her med Æselet, medens jeg og Drengen vandrer der. hen for at tilbede; så kommer vi tilbage til eder.” ⁶ Abraham tog da Brændet til Brændofferet og lagde, det på sin Søn Isak; selv tog han Ilden og Offerkniven, og så gik de to sammen. ⁷ Da sagde Isak til sin Fader Abraham: “Fader!” Han svarede: “Ja, min Søn!” Da sagde han: “Her er Ilden og Brændet, men hvor er Dyret til Brændofferet?” ⁸ Abraham svarede: “Gud vil selv udse sig Dyret til Brændofferet, min Søn!” Og så gik de to sammen. ⁹ Da de nåede det Sted, Gud havde sagt ham, byggede Abraham der et Alter og lagde Brændet til Rette; så bandt han sin Søn Isak og lagde ham på Alteret oven på Brændet. ¹⁰ Og Abraham greb Kniven og rakte Hånden ud for at slagte sin Søn. ¹¹ Da råbte HERRENS Engel til ham fra Himmelen: “Abraham, Abraham!” Han svarede: “Se, her er jeg!” ¹² Da sagde Engelen:

“Ræk ikke din Hånd ud mod Drengen og gør ham ikke noget; thi nu ved jeg, at du frygter Gud og end ikke sparer din Søn, din eneste, for mig!” ¹³ Og da Abraham nu så op, fik han bag ved sig Øje på en Væder, hvis Horn havde viklet sig ind i de tætte Grene; og Abraham gik hen og tog Vædderen og ofrede den som Brændoffer i sin Søns Sted. ¹⁴ Derfor kaldte Abraham dette Sted: HERREN udser sig, eller, som man nu til dags siger: Bjerget, hvor HERREN viser sig. ¹⁵ Men HERRENS Engel råbte atter til Abraham fra Himmelen: ¹⁶ “Jeg sværger ved mig selv, lyder det fra HERREN: Fordi du har gjort dette og ikke sparet din Søn, din eneste, for mig, ¹⁷ så vil jeg velsigne dig og gøre dit Afkom talrigt som Himmels Stjerner og Sandet ved Havets Bred; og dit Afkom skal tage sine Fjenders Porte i Besiddelse; ¹⁸ og i din Sæd skal alle Jordens Folk velsignes, fordi du adlød mig!” ¹⁹ Derpå vendte Abraham tilbage til sine Dreng, og de brød op og tog sammen til Be'ersjeba. Og Abraham blev i Be'ersjeba. ²⁰ Efter disse Begivenheder meldte man Abraham: “Også Milka har født din Broder Nakor Sønner: ²¹ Uz, hans førstefødte, dennes Broder Buz, Kemuel, Arams Fader, ²² Kesed, Hazo, Pildasj, Jidlaf og Betuel; ²³ Betuel avlede Rebekka; disse otte har Milka født Abrahams Broder Nakor, ²⁴ og desuden har hans Medhustru Re'uma født Teba, Gaham, Tahasj og Ma'aka.”

23

¹ Sara levede 127 År, så mange var Saras Leveår. ² Sara døde i Kirjat-Arba, det er Hebron,

i Kana'ans Land. Så gik Abraham hen og holdt Klage over Sara og begræd hende. ³ Og da han havde rejst sig fra sin døde, talte han således til Hetitterne: ⁴ “Jeg er Gæst og fremmed hos eder; men giv mig et Gravsted hos eder, så jeg kan jorde min døde og bringe hende bort fra mit Ansigt!” ⁵ Da svarede Hetitterne Abraham: ⁶ “Hør os, Herre! En Guds Fyrste er du jo iblandt os; jord du din døde i en af vore bedste Grave! Ikke en af os vil nægte dig sin Grav og hindre dig i at jorde din døde.” ⁷ Men Abraham stod op og bøjede sig for Hetitterne, Folkene der på Stedet, ⁸ og sagde til dem: “Hvis I samtykker i, at jeg jorder min døde og bringer hende bort fra mit Ansigt, så føj mig i at lægge et godt Ord ind for mig hos Efron, Zohars Søn, ⁹ så han giver mig sin Klippehule i Makpela ved Udkanten af sin Mark; for fuld Betaling skal han i eders Nærværelse give mig den til Gravsted!” ¹⁰ Men Efron sad blandt Hetitterne; og Hetitten Efron svarede Abraham i Hetitternes Påhør, så mange som gik ind gennem hans Bys Port: ¹¹ “Gid min Herre vilde høre mig! Marken giver jeg dig, og Hulen derpå giver jeg dig; i mit Folks Nærværelse giver jeg dig den; jord du kun din døde!” ¹² Da bøjede Abraham sig for Folkene der på Stedet ¹³ og sagde til Efron i deres Påhør: “Om du blot - gid du dog vilde høre mig! Jeg giver dig, hvad Marken er værd; modtag det dog af mig, så jeg kan jorde min døde der.” ¹⁴ Da sagde Efron til Abraham: ¹⁵ “Gid min Herre vilde høre mig! Et Stykke Land til 400 Sekel Sølv,

hvad har det at sige mellem mig og dig? Jord du kun din døde!”¹⁶ Og Abraham forstod Efron og tilvejede ham den Sum, han havde nævnet i Hetitternes Påhør, 400 Sekel Sølv i gangbar Mønt.¹⁷ Således gik Efrons Mark i Makpela over for Mamre i hele sin Udstrækning tillige med Klippehulen og alle Træerne på Marken¹⁸ over i Abrahams Eje i Hetitternes Nærværelse, så mange som gik ind gennem hans Bys Port.¹⁹ Derefter jordede Abraham sin Hustru Sara i Klippehulen på Makpelas Mark over for Mamre, det er Hebron, i Kana'ans Land.²⁰ Og Marken med Klippehulen derpå gik fra Hetitterne over til Abraham som Gravsted.

24

¹ Abraham var blevet gammel og til Års, og HERREN havde velsignet ham i alle Måder.² Da sagde Abraham til sin Træl, sit Hus's ældste, som stod for hele hans Ejendom: “Læg din Hånd under min Lænd,³ så jeg kan tage dig i Ed ved HERREN, Himmелens og Jordens Gud, at du ikke vil tage min Søn en Hustru af Kana'anæernes Døtre. blandt hvem jeg bor,⁴ men drage til mit Land og min Hjemstavn og tage min Søn Isak en Hustru derfra!”⁵ Da sagde Trællen: “Men hvis nu Pigen ikke vil følge mig her til Landet, skal jeg så bringe din Søn tilbage til det Land, du vandrede ud fra?”⁶ Abraham svarede: “Vogt dig vel for at bringe min Søn tilbage dertil!⁷ HERREN, Himmелens Gud, som tog mig bort fra min Faders Hus og min Hjemstavns Land, som

talede til mig og tilsvor mig, at han vil give mit Afkom dette Land, han vil sende sin Engel foran dig, så du kan tage min Søn en Hustru derfra; ⁸ men hvis Pigen ikke vil følge dig, så er du løst fra Eden til mig; men i intet Tilfælde må du bringe min Søn tilbage dertil!” ⁹ Da lagde Trællen sin Hånd under sin Herre Abrahams Lænd og svor ham Eden. ¹⁰ Derpå tog Trællen ti af sin Herres Kameler og alle Hånde kostbare Gaver fra sin Herre og gav sig på Vej til Nakors By i Aram-Naharajim. ¹¹ Uden for Byen lod han Kamelerne knæle ved Brønden ved Aftenstid, ved den Tid Kvinderne går ud for at hente Vand; ¹² og han bad således: “HERRE. du min Herre Abrahams Gud, lad det lykkes for mig i dag og vis Miskundhed mod min Herre Abraham! ¹³ Se, jeg stiller mig her ved Vandkilden, nu Bymændenes Døtre går ud for at hente Vand; ¹⁴ og siger jeg nu til en Pige: Hæld din Krukke og giv mig at drikke! og siger så hun: Drik kun, og jeg vil også give dine Kameler at drikke! lad det da være hende, du har udset til din Tjener Isak; således vil jeg kunne kende, at du har vist Miskundhed mod min Herre!” ¹⁵ Knap var han færdig med at bede, se, da kom Rebekka, en Datter af Betuel, der var en Søn af Abrahams Broder Nakors Hustru Milka, gående med Krukken på Skulderen, ¹⁶ en såre smuk Kvinde, Jomfru, endnu ikke kendt af nogen Mand. Hun steg ned til Kilden, fyldte sin Krukke og steg op igen. ¹⁷ Da ilede Trællen hen til hende og sagde: “Giv mig lidt Vand at drikke af din Krukke!” ¹⁸ Hun svarede: “Drik, Herre!”

og løftede straks Krukken ned på sin Hånd og lod ham drikke; ¹⁹ og da hun havde slukket hans Tørst, sagde hun: “Jeg vil også øse Vand til dine Kameler, til de har slukket deres Tørst.” ²⁰ Så skyndte hun sig hen og tømte Krukken i Truget og løb tilbage til Brønden for at øse, og således øste hun til alle hans Kameler. ²¹ Imidlertid stod Manden og så tavs på hende for at få at vide, om HERREN havde ladet hans Rejse lykkes eller ej; ²² og da Kamelernes Tørst var slukket, tog han en gylden Næsering, der vejede en halv Sekel, og to Armbånd, der vejede ti Guldsekel, og satte dem på hendes Arme; ²³ og han sagde til hende: “Sig mig, hvis Datter du er! Er der Plads til os i din Faders Hus for Natten?” ²⁴ Hun svarede: “Jeg er Datter af Betuel, som Milka fødte Nakor;” ²⁵ og videre sagde hun: “Der er rigeligt både af Strå og Foder hos os og Plads til at overnatte!” ²⁶ Da bøjede Manden sig og tilbad HERREN, ²⁷ idet han sagde: “Lovet være HERREN, min Herre Abrahams Gud. som ikke har unddraget min Herre sin Miskundhed og Trofasthed! HERREN har ført mig på Vejen til min Herres Broders Hus.” ²⁸ Pigen løb imidlertid hjem og fortalte alt dette i sin Moders Hus. ²⁹ Men Rebekka havde en Broder ved Navn Laban; han løb ud til Manden ved Kilden; ³⁰ og da han så Næseringen og Armbåndene på sin Søsters Arme og hørte sin Søster Rebekka fortælle, hvad Manden havde sagt til hende, gik han ud til Manden, som stod med sine Kameler ved Kilden; ³¹ og han sagde: “Kom, du HERRENS velsignede, hvorfor står du herude? Jeg har ryddet op i Huset og gjort Plads

til Kamelerne.” ³² Så kom Manden hen til Huset og tog Seletøjet af Kamelerne, og Laban bragte Strå og Foder til dem og Vand til Fodtvæt for Manden og hans Ledsagere. ³³ Men da der blev sat Mad for ham, sagde han: “Jeg vil intet nyde, før jeg har røgtet mit Ærinde!” De svarede: “Sig frem!” ³⁴ Så sagde han: “Jeg er Abrahams Træl. ³⁵ HERREN har velsignet min Herre i rigt Mål, så han er blevet en velstående Mand, og givet ham Småkvæg og Hornkvæg, Sølv og Guld, Trælle og Trælkvinder, Kameler og Æsler; ³⁶ og Sara, min Herres Hustru, har født ham en Søn i hans Alderdom, og ham har han givet alt, hvad han ejer. ³⁷ Og nu har min Herre taget mig i Ed og sagt: Du må ikke tage min Søn en Hustru blandt Kana'anæernes Døtre, i hvis Land jeg bor; ³⁸ Men du skal drage til min Faders Hus og min Slægt og tage min Søn en Hustru derfra! ³⁹ Og da jeg sagde til min Herre: Men hvis nu Pigen ikke vil følge med mig? ⁴⁰ svarede han: HERREN, for hvis Åsyn jeg har vandret, vil sende sin Engel med dig og lade din Rejse lykkes, så du kan tage min Søn en Hustru af min Slægt og min Faders Hus; ⁴¹ i modsat Fald er du løst fra Eden til mig; kommer du til min Slægt, og de ikke vil give dig hende, er du løst fra Eden til mig! ⁴² Da jeg nu i Dag kom til Kilden, bad jeg således: HERRE, du min Herre Abrahams Gud! Vilde du dog lade den Rejse lykkes, som jeg nu har for! ⁴³ Se, jeg stiller mig her ved Kilden, og siger jeg nu til den Pige, der kommer for at øse Vand: Giv mig lidt Vand at drikke af din

Krukke! ⁴⁴ og svarer så hun: Drik selv, og jeg vil også øse Vand til dine Kameler! lad hende da være den Kvinde, HERREN har udset til min Herres Søn! ⁴⁵ Og knap var jeg færdig med at tale således ved mig selv, se, da kom Rebekka med sin Krukke på Skulderen og steg ned til Kilden og øste Vand, og da jeg sagde til hende: Giv mig noget at drikke! ⁴⁶ løftede hun straks sin Krukke ned og sagde: Drik kun, og jeg vil også give dine Kameler at drikke! Så drak jeg, og hun gav også Kamelerne at drikke. ⁴⁷ Da spurgte jeg hende: Hvis Datter er du? Og hun sagde: Jeg er Datter af Betuel, Nakors og Milkas Søn! Så satte jeg Ringen i hendes Næse og Armbåndene på hendes Arme; ⁴⁸ og jeg bøjede mig og tilbad HERREN, og jeg lovede HERREN, min Herre Abrahams Gud, som havde ført mig den rigtige Vej, så jeg: kunde tage min Herres Broderdatter til hans Søn! ⁴⁹ Hvis I nu vil vise min Herre Godhed og Troskab, så sig mig det, og hvis ikke, så sig mig det. for at jeg kan have noget at rette mig efter!” ⁵⁰ Da sagde Laban og Betuel: “Denne Sag kommer fra HERREN, vi kan hverken gøre fra eller til! ⁵¹ Der står Rebekka foran dig, tag hende og drag bort, at hun kan: blive din Herres Søns Hustru, således som HERREN har sagt!” ⁵² Da Abrahams Træl hørte deres Ord, kastede han sig til Jorden for HERREN. ⁵³ Derpå fremtog Trællen Sølv og Guldsmykker og Klæder og gav Rebekka dem, og til hendes Broder og Moder uddelte han Gaver. ⁵⁴ Så spiste og drak han og hans Ledsagere og overnattede der. Da, de var stået op næste Morgen. sagde

han: "Lad mig nu fare til. min Herre!" ⁵⁵ Men Rebekkas Broder og Moder svarede: "Lad dog Pigen blive hos os i nogen Tid, en halv Snes Dage eller så, siden kan du drage bort!" ⁵⁶ Da sagde han til dem: "Ophold mig ikke, nu HERREN har ladet min Rejse lykkes; lad mig fare! Jeg vil drage til min Herre!" ⁵⁷ De svarede; "Lad os kalde på. Pigen og spørge hende selv!" ⁵⁸ Og de kaldte på Rebekka og; spurgte hende: "Vil du drage med denne Mand?" Hun svarede: "Ja. jeg vil!" ⁵⁹ Da tog de Afsked med deres, Søster Rebekka og hendes Amme og med Abrahams Træl og hans Ledsagere; ⁶⁰ og de velsignede Rebekka og sagde: "Måtte du, vor Søster, blive til ti Tusind Tusinder, og måtte dit Afkom indtage dine Fjenders Porte!" ⁶¹ Så brød Rebekka og hendes Piger op, og de satte sig på Kamelerne og fulgte med Manden; og Trællen tog Rebekka og drog bort. ⁶² Isak var imidlertid draget til Ørkenen ved Be'er-lahaj-ro'i, og han boede i Sydlandet. ⁶³ Da han engang ved Aftenstid var gået ud på Marken for at bede, så han op og fik Øje på nogle Kameler, der nærmede sig. ⁶⁴ Men da Rebekka så op og fik Øje på Isak, lod hun sig glide ned af Kamelen ⁶⁵ og spurgte Trællen: "Hvem er den Mand der, som kommer os i Møde på Marken?" Trællen svarede: "Det er min Herre!" Da tog hun sit Slør og tilhyllede sig. ⁶⁶ Men Trællen fortalte Isak alt, hvad han havde udrettet. ⁶⁷ Da førte Isak Rebekka ind i sin Moder Saras Telt og tog hende til Hustru; og han fik hende kær. Således blev Isak trøstet efter sin

Moder.

25

¹ Abraham tog sig en Hustru, som hed Keturah;
² og hun fødte ham Zimran, Joksan, Medan,
Midjan, Jisbak og Sjuah. ³ Joksan avlede Saba
og Dedan. Dedans Sønner var Assjuritterne, Le-
tusjitterne og Le'ummitterne. ⁴ Midjans Sønner
var Efa, Efer, Hanok, Abida og Elda'a. Alle disse
var Keturas Sønner. ⁵ Abraham gav Isak alt, hvad
han ejede; ⁶ men de Sønner, Abraham havde
med sine Medhustruer, skænkede han Gaver
og sendte dem, medens han endnu levede, bort
fra sin Søn Isak, østpå til Østlandet. ⁷ De År,
Abraham levede, udgjorde 175; ⁸ så udåndede
han. Og Abraham døde i en god Alderdom,
gammel og mæt af Dage, og samledes til sin
Slægt. ⁹ Og hans Sønner Isak og Ismael jordede
ham i Makpelas Klippehule på Hetitten Efrons
Zohars Søns, Mark over for Mamre, ¹⁰ den
Mark, Abraham havde købt af Hetitterne; der
jordedes Abraham og hans Hustru Sara. ¹¹ Og
da Abraham var død, velsignede Gud hans Søn
Isak. Isak boede ved Be'er-lahaj-ro'i. ¹² Dette
er Abrahams Søn Ismaels Slægtetog, hvem
Saras Trælkvind, Ægypterinden Hagar, fødte
ham. ¹³ Følgende er Navnene på Ismaels Sønner
efter deres Navne og Slægter: Nebajot, Ismaels
førstefødte, Kedar, Adbe'el, Mibsam, ¹⁴ Misjma,
Duma, Massa, ¹⁵ Hadad, Tema, Jetur, Nafisj og
Kedma. ¹⁶ Det var Ismaels Sønner, og det var
deres Navne i deres Indhegninger og Teltlejre,
tolv Høvdinge med deres Stammer. ¹⁷ Ismaels

Leveår udgjorde 137; så udåndede han; han døde og samledes til sin Slægt. ¹⁸ De havde deres Boliger fra Havila til Sjur over for Ægypten hen ad Assjur til. Lige for Øjnene af alle sine Brødre slog han sig ned. ¹⁹ Dette er Abrahams Søn Isaks Slægtebog. Abraham avlede Isak. ²⁰ Isak var fyrretyve År gammel, da han tog Rebekka, en Datter af Aramæeren Betuel fra Paddan-Aram og Søster til Aramæeren Laban, til Hustru. ²¹ Men Isak bad til HERREN for sin Hustru, thi hun var ufrugtbar; og HERREN bønhørte ham, og Rebekka, hans Hustru, blev frugtsommelig. ²² Men da Sønnerne brødes i hendes Liv, sagde hun: "Står det således til, hvorfor lever jeg da?" Og hun gik hen for at adspørge HERREN. ²³ Da svarede HERREN hende: "To Folkeslag er i dit Liv, to Folk skal gå ud af dit Skød! Det ene skal kue det andet, den ældste tjene den yngste!" ²⁴ Da nu Tiden kom, at hun skulde føde, var der Tvillinger i hendes Liv. ²⁵ Den første kom frem rødlig og lodden som en Skindkappe over hele Kroppen; og de kaldte ham Esau. ²⁶ Derefter kom hans Broder frem med Hånden om Esaus Hæl*; derfor kaldte de ham Jakob. Isak var tresindstyve År gammel, da de fødtes. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Jakob.] } ²⁷ Drengene voksede til, og Esau blev en dygtig Jæger, der færdedes i Ødemarken, men Jakob en fredsommelig Mand, en Mand, som boede i Telt. ²⁸ Isak holdt mest af Esau, thi han spiste gerne Vildt; men Rebekka holdt mest af Jakob. ²⁹ Jakob havde engang kogt en Ret Mad, da Esau udmattet kom hjem fra Marken. ³⁰ Da sagde Esau

til Jakob: "Lad mig få noget af det røde*, det røde der, thi jeg er ved at dø af Sult!" Derfor kaldte de ham Edom. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Edom.] } ³¹ Men Jakob sagde: "Du må først sælge mig din Førstefødselsret!" ³² Esau svarede: "Jeg er jo lige ved at omkomme; hvad bryder jeg mig om min Førstefødselsret!" ³³ Men Jakob sagde: "Du må først sværge mig det til!" Da svor Esau på det og solgte sin Førstefødselsret til Jakob. ³⁴ Så gav Jakob Esau Brød og kogte Linser, og da han havde spist og drukket, stod han op og gik sin Vej. Således lod Esau hånt om sin Førstefødselsret.

26

¹ Da der opstod Hungersnød i Landet - en anden end den forrige på Abrahams Tid - begav Isak sig til Filisterkongen Abimelek i Gerar. ² Og HERREN åbenbarede sig for ham og sagde: "Drag ikke ned til Ægypten, men bliv i det Land, jeg siger dig; ³ bo som fremmed i det Land, så vil jeg være med dig og velsigne dig; thi dig og dit Afkom vil jeg give alle disse Lande og stadfæste den Ed, jeg tilsvor din Fader Abraham; ⁴ og jeg vil gøre dit Afkom talrigt som Himmels Stjerner og give dit Afkom alle disse Lande, og i din Sæd skal alle Jordens Folk velsignes, ⁵ fordi Abraham adlød mine Ord og holdt sig mine Forskrifter efterrettelig, mine Bud, Anordninger og Love." ⁶ Så blev Isak boende i Gerar. ⁷ Da nu Mændene der på Stedet forhørte sig om hans Hustru, sagde han: "Det er min Søster!" Thi han turde ikke sige, at hun var hans Hustru, af Frygt for at

Mændene der på Stedet skulde slå ham ihjel for Rebekkas Skyld; thi hun var meget smuk. ⁸ Men da han havde boet der en Tid lang, hændte det, at Filisterkongen Abimelek lændede sig ud af Vinduet og så Isak kærtegne sin Hustru Rebekka. ⁹ Så lod Abimelek Isak kalde og sagde: “Hun er jo din Hustru; hvor kunde du da sige, at hun er din Søster” Isak svarede: “Jo, jeg tænkte: Jeg vil ikke udsætte mig for at miste Livet for hendes Skyld.” ¹⁰ Men Abimelek sagde: “Hvad er det dog, du har gjort imod os! Hvor let kunde det ikke være sket, at en af Folket havde ligget hos din Hustru, og så havde du bragt Skyld over os!” ¹¹ Så bød Abimelek alt Folket: “Hver den, der rører denne Mand eller hans Hustru, skal lide Døden.” ¹² Isak såede der i Landet og fik samme År 100 Fold; og HERREN velsignede ham, ¹³ så han blev en mægtig Mand og stadig gik frem, indtil han blev såre mægtig, ¹⁴ og han havde Småkvæg og Hornkvæg og Trælle i Mængde. Derover blev Filisterne skinsyge på ham. ¹⁵ Alle de Brønde, hans Faders Trælle havde gravet i hans Fader Abrahams Dage, kastede Filisterne til og fyldte dem med Jord; ¹⁶ og Abimelek sagde til Isak: “Drag bort fra os, thi du er blevet os for stærk!” ¹⁷ Så drog Isak bort og slog Lejr i Gerars Dal og bosatte sig der. ¹⁸ Men Isak lod atter de Brønde udgrave, som hans Fader Abrahams Trælle havde gravet, og som Filisterne havde tilkastet efter Abrahams Død, og gav dem de samme Navne, som hans Fader havde givet dem. ¹⁹ Da nu Isaks Trælle gravede i Dalen, stødte de

på en Brønd med rindende Vand; ²⁰ men Gerars Hyrder yppede Kiv med Isaks og sagde: "Dette Vand tilhører os!" Derfor kaldte han Brønden Esek*, thi der stredes de med ham. { [*dvs. Strid.] } ²¹ Så flyttede han derfra og lod grave en ny Brønd; og da de også yppede Kiv om den, kaldte han den Sitna*. { [*dvs. Fjenskab.] } ²² Så flyttede han derfra og lod grave en ny Brønd; og da de ikke yppede Kiv om den, kaldte han den Rehobot*, idet han sagde: "Nu har HERREN skaffet os Plads, så vi kan blive talrige i Landet!" { [*dvs. rummelige Pladser.] } ²³ Så drog han derfra til Be'ersjeba. ²⁴ Samme Nat åbenbarede HERREN sig for ham og sagde: "Jeg er din Fader Abrahams Gud; frygt ikke, thi jeg er med dig, og jeg vil velsigne dig og gøre dit Afkom talrigt for min Tjener Abrahams, Skyld!" ²⁵ Da byggede Isak et Alter der og påkaldte HERRENS Navn; og der opslog han sit Telt, og hans Trælle gravede der en Brønd. ²⁶ Imidlertid kom Abimelek til ham fra Gerar med sin Ven Ahuzzat og sin Hærfører Pikol. ²⁷ Isak sagde til dem: "Hvorfor kommer I til mig, når I dog hader mig og har jaget mig bort fra eder?" ²⁸ Men de svarede: "Vi ser tydeligt, at HERREN er med dig, derfor har vi tænkt: Lad der blive et Edsforbund mellem os og dig, og lad os slutte en Pagt med dig, ²⁹ at du ikke vil gøre os noget ondt, ligesom vi ikke har voldet dig Men, men kun handlet vel imod dig og ladet dig fare i Fred; du er og bliver jo HERRENS velsignede!" ³⁰ Så gjorde han et Gæstebud for dem, og de spiste og drak. ³¹ Næste Morgen svor

de hinanden Eder, og derefter tog Isak Afsked med dem, og de drog bort i Fred. ³² Samme Dag kom Isaks Trælle og bragte ham Melding om den Brønd, de havde gravet, og sagde: "Vi har fundet Vand!" ³³ Så kaldte han den Sjib'a; og derfor hedder Byen den Dag i Dag Be'ersjeba*. { [*jfr. 1 Mos. 21, 31.] } ³⁴ Da Esau var fyrretyve År gammel, tog han Judit, en Datter af Hetitten Be'eri, og Basemat, en Datter af Hetitten Elon, til Ægte. ³⁵ Det var Isak og Rebekka en Hjertesorg.

27

¹ Da Isak var blevet gammel og hans Syn sløvet, så han ikke kunde se, kaldte han sin ældste Søn Esau til sig og sagde til ham: "Min Søn!" Han svarede: "Her er jeg!" ² Da sagde han: "Se, jeg er nu gammel og ved ikke, hvad Dag Døden kommer; ³ tag derfor dine Jagtredskaber, dit Pilekogger og din Bue og gå ud på Marken og skyd mig et Stykke Vildt; ⁴ lav mig en lækker Ret Mad efter min Smag og bring mig den, at jeg kan spise, før at min Sjæl kan velsigne dig, før jeg dør!" ⁵ Men Rebekka havde lyttet, medens Isak talte til sin Søn Esau, og da, Esau var gået ud på Marken for at skyde et Stykke Vildt til sin Fader, ⁶ sagde hun til sin yngste Søn Jakob; "Se, jeg hørte din Fader sige til din Broder Esau: ⁷ Hent mig et Stykke Vildt og lav mig en lækker Ret Mad, at jeg kan spise, før at jeg kan velsigne dig for HERRENS Åsyn før min Død. ⁸ Adlyd mig nu, min Søn, og gør, hvad jeg pålægger dig: ⁹ Gå ud til Hjorden og hent mig to gode Gedekid; så

laver jeg af dem en lækker Ret Mad til din Fader efter hans Smag; ¹⁰ bring så den ind til din Fader, at han kan spise, for at han kan velsigne dig før sin Død!” ¹¹ Men Jakob sagde til sin Moder Rebekka: “Se, min Broder Esau er håret, jeg derimod glat; ¹² sæt nu, at min Fader føler på mig, så står jeg for ham som en Bedrager og henter mig en Forbandelse og ingen Velsignelse!” ¹³ Men hans Moder svarede: “Den Forbandelse tager jeg på mig, min Søn, adlyd mig blot og gå hen og hent mig dem!” ¹⁴ Så gik han hen og hentede dem og bragte sin Moder dem, og hun tillavede en lækker Ret Mad efter hans Faders Smag. ¹⁵ Derpå tog Rebekka sin ældste Søn Esaus Festklæder, som hun havde hos sig i Huset, og gav sin yngste Søn Jakob dem på; ¹⁶ Skindene af Gedekiddene lagde hun om hans Hænder og om det glatte på hans Hals, ¹⁷ og så gav hun sin Søn Jakob Maden og Brødet, som hun havde tillavet. ¹⁸ Så bragte han det ind til sin Fader og sagde: “Fader!” Han svarede: “Ja! Hvem er du, min Søn?” ¹⁹ Da svarede Jakob sin Fader: “Jeg er Esau, din førstefødte; jeg har gjort, som du bød mig; sæt dig nu op og spis af mit Vildt, for at din Sjæl kan velsigne mig!” ²⁰ Men Isak sagde til sin Søn: “Hvor har du så hurtigt kunnet finde noget, min Søn?” Han svarede: “Jo, HERREN din Gud sendte mig det i Møde!” ²¹ Men Isak sagde til Jakob: “Kom hen til mig, min Søn, så jeg kan føle på dig, om du er min Søn Esau eller ej!” ²² Da trådte Jakob hen til sin Fader, og efter at have følt på ham sagde Isak: “Røsten er Jakobs,

men Hænderne Esaus!”²³ Og han kendte ham ikke, fordi hans Hænder var hårede som hans Broder Esaus. Så velsignede han ham.²⁴ Og han sagde: “Du er altså virkelig min Søn Esau?” Han svarede: “Ja, jeg er!”²⁵ Da sagde han: “Bring mig det, at jeg kan spise af min Søns Vildt, for at min Sjæl kan velsigne dig!” Så bragte han ham det, og han spiste, og han bragte ham Vin, og han drak.²⁶ Derpå sagde hans Fader Isak til ham: “Kom hen til mig og kys mig, min Søn!”²⁷ Og da, han kom hen til ham og kyssede ham, mærkede han Duften af hans Klæder. Så velsignede han ham og sagde: “Se, Duften af min Søn er som Duften af en Mark, HERREN har velsignet!”²⁸ Gud give dig af Himmels Væde og Jordens Fedme, Korn og Most i Overflod!²⁹ Måtte Folkeslag tjene dig og Folkefærd bøje sig til Jorden for dig! Bliv Hersker over dine Brødre, og din Moders Sønner bøje sig til Jorden for dig! Forbandet, hvo dig forbander; velsignet, hvo dig velsigner!”³⁰ Da Isak var færdig med at velsigne Jakob, og lige som Jakob var gået fra sin Fader Isak, vendte hans Broder Esau hjem fra Jagten;³¹ også han lavede en lækker Ret Mad, bragte den til sin Fader og sagde: “Vil min Fader sætte sig op og spise af sin Søns Vildt, for at din Sjæl kan velsigne mig!”³² Så sagde hans Fader Isak: “Hvem er du?” Og han svarede: “Jeg er Esau, din førstefødte!”³³ Da blev Isak højlig forfærdet og sagde: “Men hvem var da han, der bragte mig et Stykke Vildt, som han havde skudt? Og jeg spiste, før du kom, og jeg velsignede ham og nu er og

bliver han velsignet!” ³⁴ Da Esau hørte sin Faders Ord: udstødte han et højt og hjerteskerende Skrig og sagde: “Velsign dog også mig, Fader!” ³⁵ Men han sagde: “Din Broder kom med Svig og tog din Velsignelse!” ³⁶ Da sagde han: “Har man kaldt ham Jakob, fordi han skulde overliste mig*? Nu har han gjort det to Gange: Han tog min Førstefødselsret, og nu har han også taget min Velsignelse!” Og han sagde: “Har du ingen Velsignelse tilbage til mig?” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Jakob.] } ³⁷ Men Isak svarede: “Se, jeg har sat ham til Hersker over dig, og alle hans Brødre har jeg gjort til hans Trælle, med Horn og Most. har jeg betænkt ham hvad kan jeg da gøre for dig, min Søn?” ³⁸ Da sagde Esau til sin Fader: “Har du kun den ene Velsignelse. Fader? Velsign også mig, Fader!” Og Esau opløftede sin Røst og græd. ³⁹ Så tog hans Fader Isak til Orde og sagde til ham: “Se, fjern fra Jordens Fedme skal din Bolig være og fjern fra Himmelens Væde ovenfra; ⁴⁰ af dit Sværd skal du leve, og din Broder skal du tjene; men når du samler din Kraft, skal du sprænge hans Åg af din Hals!” ⁴¹ Men Esau pønsede på ondt mod Jakob for den Velsignelse, hans Fader havde givet ham, og Esau sagde ved sig selv: “Der er ikke længe til, at vi skal holde Sorg over min Fader, så vil jeg slå min Broder Jakob ihjel!” ⁴² Da nu Rebekka fik Nys om sin ældste Søn Esaus Ord, sendte hun Bud efter sin yngste Søn Jakob og sagde til ham: “Din Broder Esau vil hævne sig på dig og slå dig ihjel; ⁴³ adlyd nu mig min Søn: Flygt til min Broder

Laban i Karan, ⁴⁴ og bliv så hos ham en Tid, til din Broders Harmelægges sig, ⁴⁵ til din Broders Vrede vender sig fra dig, og han glemmer, hvad du har gjort ham; så skal jeg sende Bud og hente dig hjem. Hvorfor skal jeg miste eder begge på én Dag!” ⁴⁶ Men Rebekka sagde til Isak: “Jeg er led ved Livet for Hets Døtres Skyld; hvis Jakob tager sig sådan en hetitisk Kvinde, en af Landets Døtre, til Hustru, hvad skal jeg da med Livet!”

28

¹ Da kaldte Isak Jakob til sig og velsignede ham, idet han bød ham: “Du må ikke tage dig en Hustru blandt Kana'ans Døtre. ² Drag til Paddan-Aram, til din Morfader Betuels Hus, og tag dig der en af din Morbroder Labans Døtre til Hustru! ³ Gud den Almægtige velsigne dig og gøre dig frugtbar og give dig et talrigt Afkom, så du bliver til Stammer i Hobetal. ⁴ Han give dig og dit Afkom med dig Abrahams Velsignelse, så du får din Udlændigheds Land i Eje, det, Gud skænkede Abraham!” ⁵ Så lod Isak Jakob fare, og han drog til Paddan-Aram, til Aramæeren Laban, Betuels Søn, som var Broder til Rebekka, Jakobs og Esaus Moder. ⁶ Men Esau fik at vide, at Isak havde velsignet Jakob og sendt ham til Paddan-Aram for at tage sig en Hustru der, og at han, da han velsignede ham, havde pålagt ham ikke at tage sig en Hustru blandt Kana'ans Døtre, ⁷ og at Jakob havde adlydt sin Fader og Moder og var draget til Paddan-Aram. ⁸ Da skønnede Esau, at Kana'ans Døtre vakte hans Fader Isaks Mishag,

⁹ og han gik til Ismael og tog Mahalat, en Datter af Abrahams Søn Ismael og Søster til Nebajot, til Hustru ved Siden af sine andre Hustruer. ¹⁰ Så drog Jakob bort fra Be'ersjeba og vandrede ad Karan til. ¹¹ På sin Vandring kom han til det hellige Sted og overnattede der, da Solen var gået ned; og han tog en af Stenene på Stedet og brugte den som Hovedgærde og lagde sig til, Hvile der. ¹² Da drømte han, og se, på Jorden stod en Stige, hvis Top nåede til Himmelen, og se, Guds Engle steg op og ned ad den; ¹³ og HERREN stod foran ham og sagde: "Jeg er HERREN, din Fader Abrahams og Isaks Gud! Det Land, du hviler på, giver jeg dig og dit Afkom; ¹⁴ dit Afkom skal blive som Jordens Støv, og du skal brede dig mod Vest og Øst, mod Nord og Syd; og i dig og i din Sæd skal alle Jordens Slægter velsignes; ¹⁵ se, jeg vil være med dig og vogte dig, hvorhen du end går og føre dig tilbage til dette Land; thi jeg vil ikke forlade dig, men opfylde alt, hvad jeg har lovet dig!" ¹⁶ Da Jakob vågnede af sin Søvn, sagde han: "Sandelig, HERREN er på dette Sted, og jeg vidste det ikke!" ¹⁷ Og han blev angst og sagde: "Hvor forfærdeligt er dog dette Sted! Visselig, her er Guds Hus, her er Himmels Port!" ¹⁸ Tidligt næste Morgen tog Jakob den Sten, han havde brugt som Hovedgærde rejste den som en Stenstøtte og gød Olie over den. ¹⁹ Og han kaldte dette Sted Betel; før hed Byen Luz. ²⁰ Derpå gjorde Jakob følgende Løfte: "Hvis Gud er med mig og vogter mig på den Vej, jeg skal vandre, og giver mig Brød at spise og Klæder at

iføre mig, ²¹ og hvis jeg kommer uskadt tilbage til min Faders Hus, så skal HERREN være min Gud, ²² og denne Sten, som jeg har rejst som en Støtte, skal være Guds Hus, og af alt, hvad du giver mig, vil jeg give dig Tiende!”

29

¹ Derpå fortsatte Jakob sin Vandring og drog til Østens Børns Land. ² Da fik han Øje på en Brønd på Marken og tre Hjorde af Småkvæg, der var lejrede ved den. Ved den Brønd vandede man Hjordene; og over Hullet lå der en stor Sten, ³ som man først væltede bort, når alle Hjordene var samlede, for siden, når Dyrene var vandet, at vælte den på Plads igen. ⁴ Jakob spurgte dem: “Hvor er I fra, Brødre?” De svarede: “Fra Karan!” ⁵ Da spurgte han dem: “Kender I Laban, Nakors Søn?” De svarede: “Ja, ham kender vi godt.” ⁶ Han spurgte da: “Går det ham vel?” De svarede: “Ja, det går ham vel; se, hans Datter Raket kommer netop med Hjorden derhenne!” ⁷ Da sagde han: “Det er jo endnu højlys Dag og for tidligt at drive Kvæget sammen; vand Dyrene og før dem ud på Græsgangene!” ⁸ Men de svarede: “Det kan vi ikke, før alle Hyrderne er samlede; først når de vælter Stenen fra Brøndhullet, kan vi vande Dyrene.” ⁹ Medens han således stod og talte med dem, var Raket kommet derhen med sin Faders Hjord, som hun vogtede; ¹⁰ og så snart Jakob så sin Morbroder Labans Datter Raket og hans Hjord, gik han hen og væltede Stenen fra Brøndhullet og vandede

sin Morbroder Labans Hjord. ¹¹ Så kyssede han Raket og brast i Gråd; ¹² og han fortalte hende; at han var hendes Faders Frænde, en Søn af Rebekka: Da skyndte hun sig hjem til sin Fader og fortalte ham det; ¹³ og så snart Laban hørte om sin Søstersøn Jakob, løb han ham i Møde, omfavnede og kyssede ham og førte ham hjem til sit Hus. Så fortalte Jakob ham alt, hvad der var sket; ¹⁴ og Laban sagde: "Ja, du er mit Kød og Blod!" Han blev nu hos ham en Måneds tid. ¹⁵ Så sagde Laban til Jakob: "Skulde du tjene mig for intet fordi du er min Frænde? Sig mig, hvad du vil have i Løn!" ¹⁶ Nu havde Laban to Døtre; den ældste hed Lea, den yngste Raket; ¹⁷ Leas Øjne var matte, men Raket havde en dejlig Skikkelse og så dejlig ud, ¹⁸ og Jakob elskede Raket; derfor sagde han: "Jeg vil tjene dig syv År for din yngste Datter Raket." ¹⁹ Laban svarede: "Jeg giver hende hellere til dig end til en fremmed; bliv kun hos mig!" ²⁰ Så tjente Jakob syv År for Raket; og de syntes ham kun nogle få Dage, fordi han elskede hende. ²¹ Derefter sagde Jakob til Laban: "Giv mig min Hustru, nu min Tjenestetid er ude, at jeg kan gå ind til hende!" ²² Så indbød Laban alle Mændene på Stedet til Gæstebud. ²³ Men da Aftenen kom, tog han sin, Datter Lea og bragte hende til ham, og han gik ind til hende. ²⁴ Og Laban gav sin Datter Lea sin Trælkvinde Zilpa til Trælkvinde. ²⁵ Da det nu om Morgenen viste sig at være Lea, sagde Jakob til Laban: "Hvad er det, du har gjort imod mig? Er det ikke for Raket, jeg, har tjent hos dig? Hvorfor har, du

bedraget mig?” ²⁶ Laban svarede: “Det er ikke Skik og Brug her til Lands at give den yngste bort før den ældste; ²⁷ men lad nu Bryllupsugen gå til Ende, så vil jeg også give dig hende, imod at du bliver i min Tjeneste syv År til.” ²⁸ Det gik Jakob ind på, og da Bryllupsugen var til Ende, gav Laban ham sin Datter Rakel til Hustru. ²⁹ Og Laban gav sin Datter Rakel sin Trælkvinde Bilha til Trælkvinde. ³⁰ Så gik Jakob også ind til Rakel, og han elskede Rakel højere end Lea. Derpå blev han i Labans Tjeneste syv År til. ³¹ Da HERREN så, at Lea blev tilsidesat, åbnede han hendes Moderliv, medens Rakel var ufrugtbar. ³² Så blev Lea frugtsommelig og fødte en Søn, som hun gav Navnet Ruben; thi hun sagde: “HERREN har set til min Ulykke*; nu vil min Mand elske mig!” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Ruben.] } ³³ Siden blev hun frugtsommelig igen og fødte en Søn; og hun sagde: “HERREN hørte*, at jeg var tilsidesat, så gav han mig også ham!” Derfor gav hun ham Navnet Simeon. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Simeon.] } ³⁴ Siden blev hun frugtsommelig igen og fødte en Søn; og hun sagde: “Nu må da endelig min Mand holde sig til* mig, da jeg har født ham tre Sønner.” Derfor gav hun ham Navnet Levi. { [på hebr. Ordspil på Navnet Levi.] } ³⁵ Siden blev hun frugtsommelig igen og fødte en Søn; og hun sagde: “Nu vil jeg prise* HERREN!” Derfor gav hun ham Navnet Juda. Så fik hun ikke flere Børn. { [på hebr. Ordspil på Navnet Juda.] }

30

¹ Da Raket så, at hun ikke fødte Jakob noget Barn, blev hun skinsyg på sin Søster og sagde til Jakob: “Skaf mig Børn, ellers dør jeg!” ² Men Jakob blev vred på Raket og sagde: “Er jeg i Guds Sted? Det er jo ham, der har nægtet dig Livsfrugt!” ³ Så sagde hun: “Der er min Trælkvinde Bilha; gå ind til hende, så hun kan føde på mine Knæ og jeg få Sønner ved hende!” ⁴ Og hun gav ham sin Trælkvinde Bilha til Hustru, og Jakob gik ind til hende. ⁵ Så blev Bilha frugtsommelig og fødte Jakob en Søn, ⁶ og Raket sagde: “Gud har hjulpet mig til min Ret*, han har hørt min Røst og givet mig en Søn.” Derfor gav hun ham Navnet Dan. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Dan.] } ⁷ Siden blev Rakels Trælkvinde Bilha frugtsommelig igen og fødte Jakob en anden Søn; ⁸ og Raket sagde: “Gudskampe har jeg kæmpet* med min Søster og sejret.” Derfor gav hun ham Navnet Naftali. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Naftali.] } ⁹ Men da Lea så, at hun ikke fik flere Børn, tog hun sin Trælkvinde Zilpa og gav Jakob hende til Hustru; ¹⁰ og da Leas Trælkvinde Zilpa fødte Jakob en Søn, ¹¹ sagde Lea: “Hvilken Lykke*!” Derfor gav hun ham Navnet Gad. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Gad.] } ¹² Siden fødte Leas Trælkvinde Zilpa Jakob en anden Søn; ¹³ og Lea sagde: “Held mig*! Kvinderne vil prise mit Held*!” Derfor gav hun ham Navnet Aser. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Aser.] } ¹⁴ Men da Ruben engang i Hvedehøstens Tid gik på Marken, fandt han

nogle Kærlighedsæbler* og bragte dem til sin Moder Lea. Da sagde Rakel til Lea: “Giv mig nogle af din Søns Kærlighedsæbler!” { [*på hebr. dudajim, Frugten af Alrune, mandragora vernalis.] } ¹⁵ Lea svarede: “Er det ikke nok, at du har taget min Mand fra mig? Vil du nu også tage min Søns Kærlighedsæbler?” Men Rakel sagde: “Til Gengæld for din Søns Kærlighedsæbler må han ligge hos dig i Nat!” ¹⁶ Da så Jakob kom fra Marken om Aftenen, gik Lea ham i Møde og sagde: “Kom ind til mig i Nat, thi jeg har købt dig for min Søns Kærlighedsæbler!” Og han lå hos hende den Nat. ¹⁷ Så bønhørte Gud Lea, og hun blev frugtsommelig og fødte Jakob en femte Søn; ¹⁸ og Lea sagde: “Gud har lønnet* mig, fordi jeg gav min Mand min Trælkvinde.” Derfor gav hun ham Navnet Issakar. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Issakar.] } ¹⁹ Siden blev Lea frugtsommelig igen og fødte Jakob en sjette Søn; ²⁰ og Lea sagde: “Gud har givet mig en god Gave*, nu vil min Mand blive* hos mig, fordi jeg har født ham seks Sønner.” Derfor gav hun ham Navnet Zebulon. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Zebulon.] } ²¹ Siden fødte hun en Datter, som hun gav Navnet Dina. ²² Så kom Gud Rakel i Hu, og Gud bønhørte hende og åbnede hendes Moderliv, ²³ så hun blev frugtsommelig og fødte en Søn; og hun sagde: “Gud har borttaget* min Skændsel.” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Josef.] } ²⁴ Derfor gav hun ham Navnet Josef; thi hun sagde: “HERREN give mig endnu* en

Søn!” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Josef.] }²⁵ Da Rakel havde født Josef. sagde Jakob til Laban: “Lad mig fare, at jeg kan drage til min Hjemstavn og mit Land; ²⁶ giv mig mine Hustruer og mine Børn som jeg har tjent dig for, og lad mig drage bort; du ved jo selv, hvorledes jeg har tjent dig!” ²⁷ Men Laban svarede: “Måtte jeg have fundet Nåde for dine Øjne! Jeg har udfundet, at HERREN bar velsignet mig for din Skyld.” ²⁸ Og han sagde: “Bestem, hvad du vil have i Løn af mig, så vil jeg give dig den!” ²⁹ Så sagde Jakob: “Du ved jo selv, hvorledes jeg har tjent dig, og hvad din Ejendom er blevet til under mine Hænder; ³⁰ thi før jeg kom, ejede du kun lidet, men nu har du Overflod; HERREN har velsignet dig, hvor som helst jeg satte min Fod. Men når kan jeg komme til at gøre noget for mit eget Hus?” ³¹ Laban svarede: “Hvad skal jeg da give dig?” Da sagde Jakob: “Du skal ikke give mig noget; men hvis du går ind på, hvad jeg nu foreslår dig, vedbliver jeg at være Hyrde for dine Hjorde og vogte dem. ³² Jeg vil i Dag gå hele din Hjord igennem og udskille alle spættede og blakkede Dyr alle de sorte Får og de blakkede eller spættede Geder skal være min Løn; ³³ i Morgen den Dag skal min Retfærdighed vidne for mig: Når du kommer og syner den Hjord, der skal være min Løn, da er alle de Geder, som ikke er spættede eller blakkede, og de Får, som ikke er sorte, stjålet af mig.” ³⁴ Laban svarede: “Vel, lad det blive, som du siger!” ³⁵ Så udskilte han samme Dag de sribede og blakkede

Bukke og de spættede og blakkede Geder, alle dem der havde hvide Pletter, og alle de sorte Får og overgav dem til sine Sønner, ³⁶ og han lod der være tre Dagsrejser mellem dem og Jakob; og Jakob vogtede Resten af Labans Hjord. ³⁷ Men Jakob tog friske Grene af Hvidpopler, Mandeltræer og Plataner og afskrællede Barken således, at der kom hvide Striber på Grenene; ³⁸ og de afskrællede Grene stillede han op i Trugene foran Dyrene, i Vandrenderne, hvor Dyrene kom hen og drak; og de parrede sig, når de kom for at drikke; ³⁹ Dyrene parrede sig foran Grenene og fødte så sribet, spættet og blakket Afkom. ⁴⁰ Og Lammene udskilte Jakob. Og han lod Dyrene vende Hovedet mod de sribede og alle de sorte dyr i Labans Hjord. På den Måde fik han sine egne Hjorde, som han ikke bragte sammen med Labans. ⁴¹ Og hver Gang de kraftige Dyr parrede sig, stillede Jakob Grenene op foran dem i Vandrenderne, for at de skulde parre sig foran Grenene; ⁴² men når det var de svage Dyr, stillede han dem ikke op; således kom de svage til at tilhøre Laban, de kraftige Jakob. ⁴³ På den Måde blev Manden overmåde rig og fik Småkvæg i Mængde, Trælkvinder og Trælle, Kameler og Æsler.

31

¹ Men Jakob hørte Labans Sønner sige: “Jakob har taget al vor Faders Ejendom, og deraf har han skabt sig al den Velstand.” ² Og Jakob læste i Labans Ansigt, at han ikke var sindet

mod ham som tidligere. ³ Da sagde HERREN til Jakob: “Vend tilbage til dine Fædres Land og din Hjemstavn, så vil jeg være med dig!” ⁴ Så sendte Jakob Bud og lod Rakel og Lea kalde ud på Marken til sin Hjord; ⁵ og han sagde til dem: “Jeg læser i eders Faders Ansigt, at han ikke er sindet mod mig som tidligere, nu da min Faders Gud har været med mig; ⁶ og I ved jo selv, at jeg har tjent eders Fader af al min Kraft, ⁷ medens eders Fader har bedraget mig og forandret min Løn ti Gange; men Gud tilstedte ham ikke at gøre mig Skade; ⁸ sagde han, at de spættede Dyr skulde være min Løn, så fødte hele Hjorden spættet Afkom, og sagde han, at de sribede skulde være min Løn, så fødte hele Hjorden sribet Afkom. ⁹ Således tog Gud Hjordene fra eders Fader og gav mig dem. ¹⁰ Og ved den Tid Dyrene parrede sig, så jeg i Drømme, at Bukkene, der sprang, var sribede, spættede og brogede; ¹¹ og Guds Engel sagde til mig i Drømme: Jakob! Jeg svarede: Se, her er jeg! ¹² Da sagde han: Løft dit Blik og se, hvorledes alle Bukkene, der springer, er sribede, spættede og brogede, thi jeg har set alt, hvad Laban har gjort imod dig. ¹³ Jeg er den Gud, som åbenbarede sig for dig i, Betel, der, hvor du salvede en Stenstøtte og aflagde mig et Løfte; bryd op og forlad dette Land og vend tilbage til din Hjemstavn!” ¹⁴ Så svarede Rakel og Lea ham: “Har vi vel mere Lod og Del i vor Faders Hus? ¹⁵ Har han ikke regnet os for fremmede Kvinder, siden han solgte os og selv brugte de Penge, han fik for os? ¹⁶ Al den Rigdom,

Gud har taget fra vor Fader, tilhører os og vore Børn - gør du kun alt, hvad Gud sagde til dig!”

¹⁷ Så satte Jakob sine Børn og sine Hustruer på Kamelerne ¹⁸ og tog alt sit Kvæg med sig, og al den Ejendom, han havde samlet sig, det Kvæg, han ejede og havde samlet sig i Paddan-Aram, for at drage til sin Fader Isak i Kana'ans, Land.

¹⁹ Medens Laban var borte og klippede sine Får, stjal Raket sin Faders Husgud*. { [*på hebr. terafim. Dom. 17, 5; 18, 14. 1 Sam. 19, 13.] }

²⁰ Og Jakob narrede Aramæeren Laban, idet han ikke lod ham mærke, at han vilde flygte; ²¹ og han flygtede med alt, hvad han ejede; han brød op og satte over Floden* og vandrede ad Gileads Bjerge til. { [*dvs. Eufkrat.] } ²² Tredjedagen fik Laban Melding om, at Jakob var flygtet; ²³ han tog da sine Frænder med sig, satte efter ham så langt som syv Dagsrejser og indhentede ham: i Gileads Bjerge. ²⁴ Men Gud kom til Aramæeren Laban i en Drøm om Natten og sagde til ham: “Vogt dig vel for at sige så meget som et ondt Ord til Jakob!” ²⁵ Da Laban traf Jakob - Jakob havde han opslået sit Telt på Bjerget. Laban med sine Frænder sit i Gileads Bjerge - ²⁶ sagde Laban til Jakob: “Hvad har du gjort! Mig har du narret, og mine Døtre har du ført bort. som var de Krigsfanger! ²⁷ Hvorfor har du holdt din Flugt hemmelig og narret mig og ikke meddelt mig det; så jeg kunde tage Afsked med dig med Lystighed og Sang, med Håndpauker og Harper? ²⁸ Du lod mig ikke kysse mine Sønner og Døtre - sandelig, det var dårligt gjort af dig! ²⁹ Det stod

nu i min Magt at handle ilde med dig; men din Faders Gud sagde til mig i Nat: Vogt dig vel for at sige så meget som et ondt Ord til Jakob! ³⁰ Nu vel, så drog du altså bort fordi du længtes så meget efter din Faders Hus men hvorfor stjal du min Gud?” ³¹ Da svarede Jakob Laban: “Jeg var bange; thi jeg tænkte, du vilde rive dine Døtre fra mig! ³² Men den, hos hvem du finder din Gud, skal lade sit Liv! Gennemsøg i vore Frænders Påsyn, hvad: jeg har, og tag, hvad dit er!” Jakob vidste nemlig ikke, at Rakel havde stjålet den. ³³ Laban gik nu ind og ledte i Jakobs, i Leas og i de to Tjenestekvinders Telte men fandt intet; og fra Leas gik han, til Rakels, Telt. ³⁴ Men Rakel havde taget Husguden og lagt den i Kamelsadlen og sat sig på den. Da Laban nu havde gennemsøgt hele Teltet og intet fundet, ³⁵ sagde hun til sin Fader: “Min Herre tage mig ikke ilde op, at jeg ikke kan rejse mig for dig, da det går mig på Kvinders Vis!” Således ledte han efter Husguden uden at finde den. ³⁶ Da blussede Vreden op i Jakob, og han gik i Rette med Laban; og Jakob sagde til Laban: “Hvad er min Brøde, og hvad er min Synd, at du satte efter mig! ³⁷ Du har jo nu gennemsøgt alle mine Ting! Hvad har du fundet af alle dine Sager? Læg det frem for mine Frænder og dine Frænder, at de kan dømme os to imellem! ³⁸ I de tyve År, jeg har været hos dig, fødte dine Får og Geder ikke i Utide, din Hjords Vædre fortærede jeg ikke, ³⁹ det sønderrevne bragte jeg dig ikke, men erstattede det selv; af min Hånd krævede du, hvad der blev stjålet både om Dagen og

om Natten; ⁴⁰ om Dagen fortærede Heden mig, om Natten Kulden, og mine Øjne kendte ikke til Søvn. ⁴¹ I tyve År har jeg tjent dig i dit Hus, fjorten År for dine to Døtre og seks År for dit Småkvæg, og ti Gange har du forandret min Løn. ⁴² Havde ikke min Faders Gud, Abrahams Gud og Isaks Rædsel, stået mig bi, så havde du ladet mig gå med tomme Hænder; men Gud så min Elendighed og mine Hænders Møje, og i Nat afsagde han sin Kendelse!” ⁴³ Da sagde Laban til Jakob: “Døtrene er mine Døtre, Sønnerne er mine Sønner, Hjordene er mine Hjørde, og alt, hvad du ser, er mit - men hvad skulde jeg i Dag kunne gøre imod mine Døtre eller de Sønner, de har født? ⁴⁴ Lad os to slutte et Forlig, og det skal tjene til Vidne mellem os.” ⁴⁵ Så tog Jakob en Sten og rejste den som en Støtte; ⁴⁶ og Jakob sagde til sine Frænder: “Sank Sten sammen!” Og de tog Sten og byggede en Dysse og holdt Måltid derpå. ⁴⁷ Laban kaldte den Jegar-Sahaduta*, og Jakob kaldte den Gal'ed. { [*Begge Ordene, af hvilke det første er arameisk, det andet hebraisk, betyder Vidne-Dysse.] } ⁴⁸ Da sagde Laban: “Denne Dysse skal i Dag være Vidne mellem os to!” Derfor kaldte han den Gal'ed ⁴⁹ og Mizpa*; thi han sagde: “HERREN skal stå Vagt mellem mig og dig, når vi skilles. { [*Vagtsted.] } ⁵⁰ Hvis du handler ilde med mine Døtre eller tager andre Hustruer ved Siden af dem, da vid, at selv om intet Menneske er til Stede, er dog Gud Vidne mellem mig og dig!” ⁵¹ Og Laban sagde til Jakob: “Se denne Stendysse og se denne Stenstøtte, som

jeg har rejst mellem mig og dig! ⁵² Vidne er denne Dysse, og Vidne er denne Støtte på, at jeg ikke i fjendtlig Hensigt vil gå forbi denne Dysse ind til dig, og at du heller ikke vil gå forbi den ind til mig; ⁵³ Abrahams Gud og Nakors Gud, deres Faders Gud, være Dommer imellem os!” Så svor Jakob ved sin Fader Isaks Rædsel, ⁵⁴ og derpå holdt Jakob Offerslagtning på Bjerget og indbød sine Frænder til Måltid; og de holdt Måltid og blev på Bjerget Natten over. ⁵⁵ Tidligt næste Morgen kyssede Laban sine Sønner og Døtre, velsignede dem og drog bort; og Laban vendte tilbage til sin Hjemstavn,

32

¹ men Jakob fortsatte sin Rejse. Og Guds Engle mødte ham; ² og da Jakob så dem, sagde han: “Her er Guds Lejr!” derfor kaldte han Stedet Mahanajim*. { [*dvs. to Lejre.] } ³ Derpå sendte Jakob Sendebud i Forvejen til sin Broder Esau i Se'irs Land på Edoms Højslette, ⁴ og han bød dem: “Sig til min Herre Esau: Din Træl Jakob lader dig vide, at jeg har levet som Gæst hos Laban og boet der indtil nu; ⁵ jeg har samlet mig Okser, Æsler og Småkvæg, Trælle og Trælkvinder; og nu sender jeg Bud til min Herre med Efterretning herom i Håb om at finde Nåde for dine Øjne!” ⁶ Men Sendebudene kom tilbage til Jakob og meldte: “Vi kom til din Broder Esau, og nu drager han dig i Møde med 400 Mand!” ⁷ Da blev Jakob såre forfærdet, og i sin Angst delte han sine Folk, Småkvæget, Hornkvæget og

Kamelerne i to Lejre, ⁸ idet han tænkte: “Hvis Esau møder den ene Lejr og slår den, kan dog den anden slippe bort.” ⁹ Derpå bad Jakob: “Min Fader Abrahams og min Fader Isaks Gud, HERRE, du, som sagde til mig: Vend tilbage til dit Land og din Hjemstavn, så vil jeg gøre vel imod dig! ¹⁰ Jeg er for ringe til al den Miskundhed og Trofasthed, du har udvist mod din Tjener; thi med min Stav gik jeg over Jordan der, og nu er jeg blevet til to Lejre; ¹¹ frels mig fra min Broder Esaus Hånd, thi jeg frygter for, at han skal komme og slå mig, både Moder og Børn! ¹² Du har jo selv sagt, at du vil gøre vel imod mig og gøre mit Afkom som Havets Sand, der ikke kan tælles for Mængde!” ¹³ Og han blev der om Natten. Af hvad han havde, udtog han så en Gave til sin Broder Esau, ¹⁴ 200 Geder og 20 Bukke, 200 Får og 20 Vædre, ¹⁵ 34 diegivende Kamelhopper med deres Føl, 40 Køer og 10 Tyre, 20 Aseninder og 10 Æselhingste; ¹⁶ han delte dem i flere Hjorde og overlod sine Trælle dem, idet han sagde til dem: “Gå i Forvejen og lad en Plads åben mellem Hjordene!” ¹⁷ Og han bød den første: “Når min Broder Esau møder dig og spørger, hvem du tilhører, hvor du skal hen, og hvem din Drift tilhører, ¹⁸ skal du svare: Den tilhører din Træl Jakob; det er en Gave. han sender min Herre Esau; selv kommer han bagefter!” ¹⁹ Og han bød den anden og den tredje og alle de andre, der fulgte med Hjordene, at sige det samme til Esau, når de traf ham: ²⁰ “Din Træl Jakob kommer selv bagefter!” Thi han tænkte: “Jeg vil søge at

forsone ham ved den Gave. der drager foran, og først bagefter vil jeg træde frem for ham; måske han da tager venligt imod mig!” ²¹ Så drog Gaven i Forvejen, medens han selv blev i Lejren om Natten. ²² Samme Nat tog han sine to Hustruer, sine to Trælkvinder og sine elleve Børn og gik over Jakobs Vadested; ²³ han tog dem og bragte dem over Bækken; ligeledes bragte han alt. hvad han ejede, over. ²⁴ Men selv blev Jakob alene tilbage. Da var der en, som brødes, med ham til Morgengry; ²⁵ og da han så, at han ikke kunde få Bugt med ham, gav han ham et Slag på Hofteskålen; og Jakobs Hofteskål gik af Led, da han brødes med ham. ²⁶ Da sagde han: “Slip mig, thi Morgenen gryr!” Men han svarede: “Jeg slipper dig ikke, uden du velsigner mig!” ²⁷ Så spurgte han: “Hvad er dit Navn?” Han svarede: “Jakob!” ²⁸ Men han sagde: “Dit Navn skal ikke mere være Jakob, men Israel; thi du har kæmpet med Gud* og Mennesker og sejret!” { [*De hebr. Ord hentyder til Navnet Israel.] } ²⁹ Da sagde Jakob: “Sig mig dit Navn!” Men han svarede: “Hvorfor spørger du om mit Navn?” Og han velsignede ham der. ³⁰ Og Jakob kaldte Stedet Peniel, idet han sagde: “Jeg har skuet Gud Ansigt til Ansigt og har mit Liv frelst.” { [*Peniel (eller Penuel) betyder Guds Ansigt.] } ³¹ Og Solen stod op, da han drog forbi Penuel, og da haltede han på Hoftens. ³² Derfor untlader Israelitterne endnu den Dag i Dag at spise Hoftenerven, der ligger over Hofteskålen, thi han gav Jakob et Slag på Hofteskålen, på Hoftenerven.

33

¹ Da Jakob så op, fik han Øje på Esau, der kom fulgt af 400 Mand. Så delte han Børnene mellem Lea, Rakel og de to Trælkvinder, ² idet han stillede Trælkvinderne med deres Børn forrest, Lea med hendes Børn længere tilbage og bagest Rakel med Josef; ³ selv gik han frem foran dem og kastede sig syv Gange til Jorden, før han nærmede sig sin Broder. ⁴ Men Esau løb ham i Møde og omfavnede ham, faldt ham om Halsen og kyssede ham, og de græd; ⁵ og da han så op og fik Øje på Kvinderne og Børnene, sagde han: "Hvem er det, du har der?" Han svarede: "Det er de Børn, Gud nådig har givet din Træl." ⁶ Så nærmede Trælkvinderne sig med deres Børn og kastede sig til Jorden, ⁷ derefter nærmede Lea sig med sine Børn og kastede sig til Jorden, og til sidst nærmede Josef og Rakel sig og kastede sig til Jorden. ⁸ Nu spurgte han: "Hvad vilde du med hele den Lejr, jeg traf på?" Han svarede: "Finde Nåde for min Herres Øjne!" ⁹ Men Esau sagde: "Jeg har nok, Broder; behold du, hvad dit er!" ¹⁰ Da svarede Jakob: "Nej, hvis jeg har fundet Nåde for dine Øjne, så tag imod min Gave! Da jeg så dit Åsyn, var det jo som Guds Åsyn, og du har taget venligt imod mig! ¹¹ Tag dog den Velsignelse, som er dig bragt, thi Gud har været mig nådig, og jeg har fuldt op!" Således nødte han ham, til han tog det. ¹² Derpå sagde Esau: "Lad os nu bryde op og drage af Sted, og jeg vil drage foran dig!" ¹³ Men Jakob svarede: "Min Herre ved jo, at jeg må tage Hensyn til de

spæde Børn og de Får og Køer, som giver Die; overanstrenger jeg dem blot en eneste Dag, dør alt Småkvæget. ¹⁴ Vil min Herre drage forud for sin Træl, kommer jeg efter i Ro og Mag, som det passer sig for Kvæget, jeg har med, og for Børnene, til jeg kommer til min Herre i Se'ir.” ¹⁵ Da sagde Esau: “Så vil jeg i alt Fald lade nogle af mine Folk ledsage dig!” Men han svarede: “Hvorfor dog det måtte jeg blot finde Nåde for min Herres Øjne!” ¹⁶ Så drog Esau samme Dag tilbage til Se'ir. ¹⁷ Men Jakob brød op og drog til Sukkot*, hvor han byggede sig et Hus og indrettede Hytter til sit Kvæg; derfor gav han Stedet Navnet Sukkot. { [*dvs. Hytter.] } ¹⁸ Og Jakob kom på sin Vandring fra Paddan-Aram uskadt til Sikems By i Kana'ans Land og slog Lejr uden for Byen; ¹⁹ og han købte det Stykke Jord, hvor han havde rejst sit Telt, af Sikems Fader Hamors Sønner for 100 Kesita* { [*en Mønt av ukendt værdi.] } ²⁰ og byggede der et Alter, som han kaldte: Gud, Israels Gud.

34

¹ Da Dina, den Datter, Jakob havde med Lea, engang gik ud for at besøge Landets Døtre, ² så Sikem, en Søn af Egnens Høvding, Hivviten Hamor, hende og greb hende og lå hos hende; og han krænkede hende; ³ men hans Hjerte hang ved Jakobs Datter Dina, og han elskede Pigen og talte godt for hende; ⁴ og Sikem sagde til sin Fader Hamor: “Skaf mig den Pige til Hustru!” ⁵ Jakob hørte, at han havde skændet hans Datter

Dina; men da hans Sønner dengang var med hans Kvæg på Marken, tav han, til de kom hjem. ⁶ Sikems Fader Hamor gik nu til Jakob for at tale med ham. ⁷ Men da Jakobs Sønner hørte det, kom de hjem fra Marken; og Mændene græmmede sig og var såre opbragte, fordi han havde øvet Skændselsdåd i Israel ved at ligge hos Jakobs Datter; thi sligt bør ikke ske. ⁸ Og Hamor talte med dem og sagde: “Min Søn Sikems Hjerter hænger ved eders Datter; giv ham hende til Hustru ⁹ og indgå Svogerskab med os; giv os eders Døtre og gift eder med vore Døtre; ¹⁰ tag Ophold hos os, og Landet skal stå eder åbent; slå eder ned og drag frit omkring og saml eder Ejendom der!” ¹¹ Og Sikem sagde til hendes Fader og Brødre: “Måtte jeg finde Nåde for eders Øjne! Alt, hvad I kræver, vil jeg give; ¹² forlang så høj en Brudesum og Gave, I vil; jeg giver, hvad I kræver, når I blot vil give mig Pigen til Hustru!” ¹³ Da gav Jakobs Sønner Sikem og hans Fader Hamor et listigt Svar, fordi han havde skændet deres Søster Dina, ¹⁴ og sagde til dem: “Vi er ikke i Stand til at give vor Søster til en uomskåren Mand, thi det holder vi for en Skændsel. ¹⁵ Kun på det Vilkår vil vi føje eder, at I bliver som vi og lader alle af Mandkøn iblandt eder omskære; ¹⁶ i så Fald vil vi give eder vore Døtre og ægte eders Døtre og bosætte os iblandt eder, så vi bliver ét Folk; ¹⁷ men hvis I ikke vil høre os og lade eder omskære, så tager vi vor Datter og drager bort!” ¹⁸ Deres Tale tyktes Hamor og Sikem, Hamors Søn, god; ¹⁹ og den unge Mand

tøvede ikke med at gøre således, thi han var indtaget i Jakobs Datter, og han var den, der havde mest at sige i sin Faders Hus; ²⁰ og Hamor og hans Søn Sikem gik til deres Bys Port og sagde til, Mændene i deres By: ²¹ “Disse Mænd er os velsindede; lad dem bosætte sig og drage frit om her i Landet, der er jo Plads nok til dem i Landet; deres Døtre vil vi tage til Hustruer og give dem vore Døtre til Hustruer! ²² Men kun på det Vilkår vil Mændene føje os og bosætte sig hos os, så vi kan blive ét Folk, at alle af Mandkøn hos os lader sig omskære, således som de er omskårne. ²³ Deres Hjørde og deres Gods og alt deres Kvæg bliver jo dog vort; lad os derfor føje dem, så de kan blive boende hos os!” ²⁴ Så adlød de Hamor og hans Søn Sikem, så mange som færdedes i hans Bys Port, og alle af Mandkøn, alle, som færdedes i hans Bys Port, lod sig omskære. ²⁵ Men Tredjedagen, da de havde Sårfeber, tog Jakobs to Sønner Simeon og Levi, Dinas Brødre, hver sit Sværd, trængte ind i Byen, uden at nogen anede Uråd, Og slog alle Mændene ihjel ²⁶ og dræbte Hamor og hans Søn Sikem med Sværdet, tog Dina ud af Sikems Hus og drog bort. ²⁷ Så kastede Jakobs Sønner sig over de faldne og plyndrede Byen, fordi de havde skændet deres Søster; ²⁸ deres Småkvæg, Hornkvæg og Æsler, både hvad der var i Byen og på Markerne, tog de med sig, ²⁹ og al deres Ejendom og alle deres Børn og Kvinder førte de bort som Bytte, og de udplyndrede Byen for alt, hvad der var der. ³⁰ Men Jakob sagde til Simeon

og Levi: "I styrter mig i Ulykke ved at lægge mig for Had hos Landets Indbyggere, Kana'anæerne og Perizzitterne; thi jeg råder kun over få Folk; samler de sig mod mig og slår mig, så er det ude med mig og mit Hus!" ³¹ Men de svarede: "Skal han behandle vor Søster som en Skøge!"

35

¹ Derpå sagde Gud til Jakob: "Drag op til Betel og bliv der og byg der et Alter for Gud, som åbenbarede sig for dig, da du flygtede for din Broder Esau!" ² Jakob sagde da til sit Hus og alle sine Folk: "Skaf de fremmede Guder, der findes hos eder, bort, rens eder og skift Klæder, ³ og lad os drage op til Betel, for at jeg der kan bygge et Alter for Gud, der bønørte mig i min Trængselstid og var med mig på den Vej, jeg vandrede!" ⁴ De gav så Jakob alle de fremmede Guder, de førte med sig, og alle de Ringe, de havde i Ørene, og han gravede dem ned under Egen ved Sikem. ⁵ Derpå brød de op; og en Guds Rædsel kom over alle Byerne rundt om, så de ikke forfulgte Jakobs Sønner. ⁶ Og Jakob kom med alle sine Folk til Luz i Kana'ans Land, det er Betel; ⁷ og han byggede et Alter der og kaldte Stedet: Betels Gud, thi der havde Gud åbenbaret sig for ham, da han flygtede for sin Broder. ⁸ Så døde Rebekkas Amme Debora, og hun blev jordet neden for Betel under Egen; derfor kaldte han den Grædeegen. ⁹ Gud åbenbarede sig atter for Jakob efter hans Hjemkomst fra Paddan-Aram og velsignede ham; ¹⁰ og Gud sagde til ham:

“Dit Navn er Jakob; men herefter skal du ikke mere hedde Jakob; Israel skal være dit Navn!” Og han gav ham Navnet Israel. ¹¹ Derpå sagde Gud til ham: “Jeg er Gud den Almægtige! Bliv frugtbar og mangfoldig! Et Folk, ja Folk i Hobetal skal nedstamme fra dig, og Konger skal udgå af din Lænd; ¹² det Land, jeg gav Abraham og Isak, giver jeg dig, og dit Afkom efter dig giver jeg Landet!” ¹³ Derpå før Gud op fra ham på det Sted, hvor han havde talet med ham; ¹⁴ og Jakob rejste en Støtte på det Sted, hvor han havde talet med ham, en Stenstøtte, og hældte et Drikoffer over den og udgød Olie på den. ¹⁵ Og Jakob kaldte det Sted, hvor Gud havde talet med ham, Betel. ¹⁶ Derpå brød de op fra Betel, Da de endnu var et Stykke Vej fra Efrat, skulde Rakel føde, og hendes Fødselsveer var hårde. ¹⁷ Midt under hendes hårde Fødselsveer sagde Jordemoderen til hende: “Frygt ikke, thi også denne Gang får du en Søn!” ¹⁸ Men da hun droges med Døden - thi det kostede hende Livet - gav hun ham Navnet Ben'oni*; men Faderen kaldte ham Benjamin**. { [*dvs. min lidelses Søn.] / [**dvs. lykkens Søn.] } ¹⁹ Så døde Rakel og blev jordet på Vejen til Efrat, det er Betlehem; ²⁰ og Jakob rejste en Stenstøtte på hendes Grav; det er Rakels Gravstøtte, som står endnu den Dag i Dag. ²¹ Derpå brød Israel op og opslog sit Telt hinsides Migdal Eder. ²² Men medens Israel boede i den Egn, gik Ruben hen og lå hos sin Faders Medhustru Bilha; og det kom Israel for Øre. Jakobs Sønner var tolv i Tal; ²³ Leas

Sønner: Ruben, Jakobs førstefødte, Simeon, Levi, Juda, Issakar og Zebulon; ²⁴ Rakels Sønner: Josef og Benjamin; ²⁵ Rakels Trælkvinde Bilhas Sønner: Dan og Naftali; ²⁶ Leas Trælkvinde Zilpas Sønner: Gad og Aser. Det var Jakobs Sønner, der fødtes ham i Paddan-Aram. ²⁷ Og Jakob kom til sin Fader Isak i Mamre i Kirjat Arba, det er Hebron, hvor Abraham og Isak havde levet som fremmede. ²⁸ Isaks Leveår var 180; ²⁹ så gik Isak bort; han døde og samledes til sin Slægt, gammel og mæt af Dage. Og hans Sønner Esau og Jakob jordede ham,

36

¹ Dette er Esaus, det er Edoms, Slægtsbog. ² Esau tog sine Hustruer af Kana'ans Døtre: Ada, en Datter af Hetitten Elon, Oholibama, en Datter af Ana, Hivviten Zibons Søn, ³ og Ismaels Datter Basemat, Søster til Nebajot. ⁴ Ada fødte Esau Elifaz, Basemat fødte Reuel, ⁵ og Oholibama fødte Je'usj, Jalam og Kora. Det var Esaus Sønner, der fødtes ham i Kana'ans Land. ⁶ Derpå tog Esau sine Hustruer sine Sønner og Døtre, hele sin Husstand, sit Kvæg og al den Ejendom, han havde samlet sig i Kana'ans Land, og drog til Landet lige over for sin Broder Jakob; ⁷ deres Gods var for meget til, at de kunde bo sammen, og deres. Udlændigheds Land kunde ikke rumme dem, så store var deres. Hjorde; ⁸ og Esau bosatte sig i Se'irs Bjerger; Esau, det er Edom. ⁹ Dette er Esaus Slægtebog, han, som var Stamfader til Edomitterne i Se'irs Bjerger. ¹⁰ Følgende var Esaus

Sønners Navne: Elifaz, en Søn af Esaus Hustru Ada, og Reuel, en Søn af Esaus Hustru Basemat. ¹¹ Elifaz' Sønner var Teman, Omar, Zefo, Gatam og Kenaz. ¹² Timna, som var Esaus Søn Elifaz' Medhustru, fødte ham Amalek. Det var Esaus Hustru Adas Sønner. ¹³ Følgende var Re'uels Sønner: Nahat, Zera, Sjamma og Mizza. Det var Esaus Hustru Basemats Sønner. ¹⁴ Følgende var Sønner af Esaus Hustru Oholibama, Datter af Zibons Søn Ana; hun fødte for Esau: Je'usj, Jalam og Kora. ¹⁵ Følgende var Esaus Sønners Stammehøvdinge: Elifaz', Esaus førstefødtes, Sønner: Høvdingerne Teman, Omar, Zefo, Kenaz, ¹⁶ Kora, Gatam og Amalek. Det var de fra Elifaz stammende Høvdinge i Edoms Land; det var Adas Sønner. ¹⁷ Følgende var Esaus Søn Re'uels Sønner: Høvdingerne Nahat, Zera, Sjamma og Mizza. Det var de fra Reuel stammende Høvdinge i Edoms Land; det var Esaus Hustru Basemats Sønner. ¹⁸ Følgende var Esaus Hustru Oholibamas Sønner: Høvdingerne Je'usj, Jalam og Kora. Det var de Høvdinge, der stammede fra Oholibama, Esaus Hustru, Anas Datter. ¹⁹ Det var Esaus Sønner, og det var deres Stammehøvdinge; det var Edom. ²⁰ Følgende var Horitten Se'irs Sønner, Landets oprindelige Befolkning: Lotan, Sjobal, Zib'on, Ana, ²¹ Disjon, Ezer og Risjon. Det var Horiternes Stammehøvdinge, Se'irs Sønner i Edoms Land. ²² Lotans Sønner var Hori og Hemam, og Lotans Søster var Timna. ²³ Følgende var Sjobals Sønner: Alvan, Manahat, Ebal, Sjefo og Onam. ²⁴ Følgende var Zibons Sønner: Ajja

og Ana. Det var denne Ana, som fandt de varme Kilder i Ørkenen, da han vogtede sin Fader Zibons Æsler. ²⁵ Følgende var Anas Børn: Disjon og Oholibama, Anas Datter. ²⁶ Følgende var Disjons Sønner: Hemdan, Esjban, Jitran og Keran. ²⁷ Følgende var Ezers Sønner: Bilhan, Za'avan og Akan. ²⁸ Følgende var Risjons Sønner: Uz og Aran. ²⁹ Følgende var Horiternes Stammehøvdinge: Høvdingerne Lotan, Sjobal, Zib'on, Ana, ³⁰ Disjon, Ezer og Risjon. Det var Horiternes Stammehøvdinge efter deres Stammer i Se'irs Land. ³¹ Følgende var de Konger, der herskede i Edoms Land, før Israelitterne fik Konger: ³² Bela, Beors Søn, herskede i Edom; hans By hed Dinhaba. ³³ Da Bela døde, blev Jobab, Zeras Søn fra Bozra, Konge i hans Sted. ³⁴ Da Jobab døde, blev Husjam fra Temanitternes Land Konge i hans Sted. ³⁵ Da Husjam døde, blev Hadad, Bedads Søn, Konge i hans Sted; det var ham, der slog Midjanitterne på Moabs Slette; hans By hed Avit. ³⁶ Da Hadad døde, blev Samla fra Masreka Konge i hans Sted. ³⁷ Da Samla døde, blev Sjaul fra Rehobot ved Floden Konge i hans Sted. ³⁸ Da Sjaul døde, blev Ba'al-Hanan, Akbors Søn, Konge i hans Sted. ³⁹ Da Bål Hanan, Akbors Søn, døde, blev Hadar Konge i hans Sted; hans By hed Pa'u, og hans Hustru hed Mehetab'el, en Datter af Matred, en Datter af Mezahab. ⁴⁰ Følgende var Navnene på Esaus Stammehøvdinge efter deres Slægter, Bosteder og Navne: Høvdingerne Timna, Alva, Jetet, ⁴¹ Oholibama, Ela, Pinon, ⁴² Kenaz, Teman,

Mibzar, ⁴³ Magdiel og Iram. Det var Edoms Stammehøvdinge efter deres Boliger i det Land, de fik i Eje. Det var Esau, Edoms Fader.

37

¹ Men Jakob blev boende i sin Faders Udlændigheds Land, i Kana'ans Land. ² Dette er Jakobs Slægtebog. Da Josef var sytten År gammel, vogtede han Småkvæget sammen med sine Brødre; som Dreng var han hos sin Faders Hustruer Bilhas og Zilpas Sønner, og han bragte ondt Rygte om dem til deres Fader. ³ Israel elskede Josef fremfor alle sine andre Sønner, fordi han var hans Alderdoms Søn, og han lod gøre en fodsid Kjortel med Ærmer til ham. ⁴ Men da hans Brødre så, at deres Fader foretrak ham for alle sine andre Sønner, fattede de Nag til ham og kunde ikke tale venligt til ham. ⁵ Men Josef havde en Drøm, som han fortalte sine Brødre, og som yderligere øgede deres Had til ham. ⁶ Han sagde til dem "Hør dog, hvad jeg har drømt! ⁷ Se, vi bandt Neg ude på Marken, og se, mit Neg rejste sig op og blev stående, medens eders Neg stod rundt omkring og bøjede sig for det!" ⁸ Da sagde hans Brødre til ham: "Vil du måske være vor Konge eller herske over os?" Og de hadede ham endnu mere for hans Drømme og hans Ord. ⁹ Men han havde igen en Drøm, som han fortalte sine Brødre; han sagde: "Jeg har haft en ny Drøm, og se, Sol og Måne og elleve Stjerner bøjede sig for mig!" ¹⁰ Da han fortalte sin Fader og sine Brødre det, skændte

hans Fader på ham og sagde: “Hvad er det for en Drøm, du der har haft Skal virkelig jeg, din Moder og dine Brødre komme og bøje os til Jorden for dig?” ¹¹ Og hans Brødre fattede Avind til ham, men hans Fader gemte det i sit Minde. ¹² Da hans Brødre engang var gået hen for at vogte deres Faders Småkvæg ved Sikem, ¹³ sagde Israel til Josef: “Dine Brødre vogter jo Kvæg ved Sikem; kom, jeg vil sende dig til dem!” Han svarede: “Her er jeg!” ¹⁴ Så sagde Israel til ham: “Gå hen og se, hvorledes det står til med dine Brødre og Kvæget, og bring mig Bud tilbage!” Israel sendte ham så af Sted fra Hebrons Dal, og han kom til Sikem. ¹⁵ Som han nu flakkede om på Marken, var der en Mand, som traf ham og spurgte: “Hvad søger du efter?” ¹⁶ Han svarede: “Efter mine Brødre; sig mig, hvor de vogter deres Kvæg!” ¹⁷ Da sagde Manden: “De er draget bort herfra, thi jeg hørte dem sige: Lad os gå til Dotan!” Så gik Josef efter sine Brødre og fandt dem i Dotan. ¹⁸ Men da de så ham langt borte, før han endnu var kommet hen til dem, lagde de Råd op om at dræbe ham ¹⁹ og sagde til hverandre: “Se, der kommer den Drømmemester! ²⁰ Kom, lad os slå ham ihjel og kaste ham i en Cisterne og sige, at et vildt Dyr har ædt ham; så skal vi se, hvad der kommer ud af hans Drømme!” ²¹ Men da Ruben hørte det, vilde han redde ham af deres Hånd og sagde: “Lad os ikke tage hans Liv!” ²² Og Ruben sagde til dem: “Udgyd dog ikke Blod! Kast ham i Cisternen her på Marken, men læg ikke Hånd på ham!” Han vilde nemlig redde

ham af deres Hånd og bringe ham tilbage til Faderen. ²³ Da Josef nu kom hen til sine Brødre, rev de hans Kjortel af ham, Ærmekjortelen, han havde på, ²⁴ tog ham og kastede ham i Cisternen; men Cisternen var tom, der var intet Vand i den. ²⁵ Derpå satte de sig til at holde Måltid. Og da de så op, fik de Øje på en Karavane af Ismaelitter, der kom fra Gilead, og deres Kameler var belæssede med Tragakantgummi, Mastiksbalsam og Cistusharpiks, som de var på Vej til Ægypten med. ²⁶ Så sagde Juda til sine Brødre: "Hvad vinder vi ved at slå vor Broder ihjel og skjule Mordet?" ²⁷ Lad os hellere sælge ham til Ismaelitterne og ikke lægge Hånd på ham; han er jo dog vor Broder, vort Kød og Blod!" Og hans Brødre gik ind på Forslaget. ²⁸ Da nu midjanitiske Købmænd kom der forbi, trak de Josef op af Cisternen. Og de solgte Josef til Ismaelitterne for tyve Sekel Sølv, og disse bragte ham så til Ægypten. ²⁹ Da Ruben nu kom tilbage til Cisternen, se, da var Josef der ikke. Så sønderrev han sine Klæder ³⁰ og gik tilbage til sine Brødre og sagde: "Drengen er borte! Hvad skal jeg dog gøre!" ³¹ Så tog de Josefs Kjortel og dyppede den i Blodet af en Gedebuk, som de slagtede; ³² og de sendte Ærmekjortelen hjem til deres Fader med det Bud: "Den har vi fundet se efter, om det ikke er din Søns Kjortel!" ³³ Da så han efter og udbrød: "Det er min Søns Kjortel! Et vildt Dyr har ædt ham! Josef er visselig revet ihjel!" ³⁴ Så sønderrev Jakob sine Klæder og bandt Sæk om sine Lænder, og han sørgede over

sin Søn i mange Dage. ³⁵ Og skønt alle hans Sønner og Døtre kom til ham for at trøste ham, vilde han ikke lade sig trøste, men sagde: "Nej, i min Sørgedragt vil jeg stige ned til min Søn i Dødsriget!" Og hans Fader begræd ham. ³⁶ Men Midjanitterne solgte ham I Ægypten til Faraos Hofmand Potifar, Livvagtens Øverste.

38

¹ Ved den Tid forlod Juda sine Brødre og sluttede sig til en Mand fra Adullam ved Navn Hira. ² Der så Juda en Datter af Kana'anæeren Sjua, og han tog hende til Ægte og gik ind til hende. ³ Hun blev frugtsommelig og fødte en Søn, som hun gav Navnet Er; ⁴ siden blev hun frugtsommelig igen og fødte en Søn, som hun gav Navnet Onan; ⁵ og hun fødte endnu en Søn, som hun gav Navnet Sjela; da hun fødte ham, var hun i, Kezib. ⁶ Juda tog Er, sin førstefødte, en Hustru, der hed Tamar. ⁷ Men Er, Judas førstefødte, vakte HERRENS Mishag, derfor lod HERREN ham dø. ⁸ Da sagde Juda til Onan: "Gå ind til din Svigerinde og indgå Svogerægteskab med hende for at skaffe din Broder Afkom!" ⁹ Men Onan, som vidste, at Afkommet ikke vilde blive hans, lod, hver Gang han gik ind til sin Svigerinde, sin Sæd spildes på Jorden for ikke at skaffe sin Broder Afkom. ¹⁰ Denne hans Adfærd vakte HERRENS Mishag, derfor lod han også ham dø. ¹¹ Da sagde Juda til sin Sønnekone Tamar: "Bliv som Enke i din Faders Hus, til min Søn Sjela bliver voksen!" Thi han var bange for, at han også skulde dø ligesom sine Brødre. Så gik

Tamar hen og blev i sin Faders Hus. ¹² Lang Tid efter døde Judas Hustru, Sjuas Datter; og da Juda var hørt op at sørge over hende, rejste han med sin Ven, Hira fra Adullam, op til dem, der klippede hans Får i Timna. ¹³ Og da Tamar fik at vide, at hendes Svigerfader var på Vej op til Fåreklipningen i Timna, ¹⁴ aflagde hun sine Enkeklæder, hyllede sig i et Slør, så det skjulte hende, og satte sig ved indgangen til Enajim ved Vejen til Timna; thi hun så, at hun ikke blev givet Sjela til Ægte, skønt han nu var voksen. ¹⁵ Da nu Juda så hende, troede han, det var en Skøge; hun havde jo tilhyllet sit Ansigt; ¹⁶ og han bøjede af fra Vejen og kom hen til hende og sagde: "Lad mig gå ind til dig!" Thi han vidste ikke, at det var hans Sønnekone. Men hun sagde: "Hvad giver du mig derfor!" ¹⁷ Han svarede: "Jeg vil sende dig et Gedekid fra Hjorden!" Da sagde hun: "Ja, men du skal give mig et Pant, indtil du sender det!" ¹⁸ Han spurgte: "Hvad skal jeg give dig i Pant?" Hun svarede: "Din Seglring, din Snor og din Stav, som du har i Hånden!" Så gav han hende de tre Ting og gik ind til hende, og hun blev frugtsommelig ved ham. ¹⁹ Derpå gik hun bort, tog Sløret af og iførte sig sine Enkeklæder. ²⁰ Imidlertid sendte Juda sin Ven fra Adullam med Gedekiddet for at få Pantet tilbage fra Kvinden; men han fandt hende ikke. ²¹ Han spurgte da Folkene på Stedet: "Hvor er den Skøge, som sad på Vejen ved Enajim?" Og de svarede: "Her har ikke været nogen Skøge!" ²² Så vendte han tilbage til Juda og sagde: "Jeg

fandt hende ikke, og Folkene på Stedet siger, at der har ikke været nogen Skøge.”²³ Da sagde Juda: “Så lad hende beholde det, hellere end at vi skal blive til Spot; jeg har nu sendt det Kid, men du fandt hende ikke.”²⁴ En tre Måneders Tid efter meldte man Juda: “Din Sønnekone Tamar har øvet Utugt og er blevet frugtsommelig!” Da sagde Juda: “Før hende ud, for at hun kan blive brændt!”²⁵ Men da hun førtes ud, sendte hun Bud til sin Svigerfader og lod sige: “Jeg er blevet frugtsommelig ved den Mand, som ejer disse Ting.” Og hun lod sige: “Se dog efter, hvem der ejer denne Ring, denne Snor og denne Stav!”²⁶ Da Juda havde set efter, sagde han: “Retten er på hendes Side og ikke på min, fordi jeg ikke gav hende til min Søn Sjela!” Men siden havde han ikke Omgang med hende.²⁷ Da Tiden kom, at hun skulde føde, se, da var der Tvillinger i hendes Liv.²⁸ Under Fødselen stak der en Hånd frem, og Jordemoderen tog og bandt en rød Snor om den, idet hun sagde: “Det var ham, der først kom frem.”²⁹ Men han trak Hånden tilbage, og Broderen kom frem; så sagde hun: “Hvorfor bryder du frem? For din Skyld er der sket et Brud*.” Derfor gav man ham Navnet Perez. { [*på hebr. samme Ord som Perez.] }³⁰ Derefter kom Broderen med den røde snor om Hånden frem, og ham kaldte man Zera.

39

¹ Da Josef var bragt ned til Ægypten, blev han af Ismaelitterne, der havde bragt ham derned, solgt til Faraos Hofmand Potifar, Livvagtens

Øverste, en Ægypter. ² Men HERREN var med Josef, så Lykken fulgte ham. Han var i sin Herre Ægypterens Hus; ³ og hans Herre så, at HERREN var med ham, og at HERREN lod alt, hvad han foretog sig, lykkes for ham. ⁴ Således fandt Josef Nåde for hans Øjne og kom til at gå ham til Hånde; og han satte ham over sit Hus og gav alt, hvad han ejede, i hans Hånd; ⁵ og fra det Øjeblik han satte ham over sit Hus og alt, hvad han ejede, velsignede HERREN Ægypterens Hus for Josefs Skyld, og HERRENS Velsignelse hvilede over alt, hvad han ejede, både inde og ude; ⁶ og han betroede alt, hvad han ejede, til Josef, og selv bekymrede han sig ikke om andet end den Mad, han spiste. Men Josef havde en smuk Skikkelse og så godt ud. ⁷ Nu hændte det nogen Tid derefter, at hans Herres Hustru kastede sine Øjne på Josef og sagde: “Kom og lig hos mig!” ⁸ Men han vægrede sig og sagde til sin Herres Hustru: “Se, min Herre bekymrer sig ikke om noget i Huset, men alt, hvad han ejer, har han givet i min Hånd; ⁹ han har ikke større Magt i Huset end jeg, og han har ikke unddraget mig noget som helst undtagen dig, fordi du er hans Hustru - hvor skulde jeg da kunne øve denne store Misgerning og synde mod Gud!” ¹⁰ Og skønt hun Dag efter Dag talte Josef til, vilde han dog ikke føje hende i at ligge hos hende og have med hende at gøre. ¹¹ Men en Dag han kom ind i Huset for at gøre sin Gerning, og ingen af Husfolkene var til Stede i Huset, ¹² greb hun fat i hans Kappe og sagde: “Kom og lig hos mig!”

Men han lod Kappen blive i hendes Hånd og flygtede ud af Huset. ¹³ Da hun nu så, at han havde ladet hende beholde Kappen og var flygtet ud af Huset, ¹⁴ kaldte hun på sine Husfolk og sagde til dem: “Her kan I se! Han har bragt os en Hebræer til at drive Spot med os! Han kom ind til mig og vilde ligge hos mig, men jeg råbte af alle Kræfter, ¹⁵ og da han hørte, at jeg gav mig til at råbe, lod han sin Kappe blive hos mig og flygtede ud af Huset!” ¹⁶ Så lod hun Kappen blive liggende hos sig, indtil hans Herre kom hjem, ¹⁷ og sagde så det samme til ham: “Den hebraiske Træl, du bragte os til at drive Spot med os, kom ind til mig; ¹⁸ men da jeg gav mig til at råbe, lod han sin Kappe blive hos mig og flygtede ud af Huset.” ¹⁹ Da hans Herre hørte sin Hustrus Ord: “Således har din Træl behandlet mig!” blussede Vreden op i ham; ²⁰ og Josefs Herre tog ham og kastede ham i Fængsel der, hvor Kongens Fanger sad fængslet. Således kom Josef i Fængsel. ²¹ Men HERREN var med Josef og skaffede ham Yndest og lod ham finde Nåde hos Fængselets Overopsynsmand, ²² så at han gav ham Opsyn over alle Fangerne i Fængselet, og han sørgede for alt, hvad der skulde gøres der. ²³ Fængselets Overopsynsmand førte ikke Tilsyn med noget som helst af, hvad der var lagt i Josefs Hånd, eftersom HERREN var med ham og lod alt, hvad han foretog sig, lykkes.

40

¹ Nogen Tid efter hændte det, at

Ægypterkongens Mundskænk og Bager forbrød sig mod deres Herre Ægypterkongen, ² og Faraos vrededes på sine to Hofmænd, Overmundskænten og Overbageren, ³ og lod dem sætte i Forvaring i Livvagtens Øverstes Hus, i samme Fængsel, hvor Josef sad fængslet; ⁴ og Livvagtens Øverste gav dem Josef til Opvartning, og han gik dem til Hånd. Da de nu havde været i Forvaring en Tid lang, ⁵ drømte Ægypterkongens Mundskænk og Bager, som sad i Fængselet, samme Nat hver sin Drøm med sin særlige Betydning. ⁶ Da Josef om Morgenen kom ind til Faraos Hofmænd, der sammen med ham var i Forvaring i hans Herres Hus, og så, at de var nedslåede, ⁷ spurgte han dem: "Hvorfor ser I så ulykkelige ud i Dag?" ⁸ Besvarede: "Vi har haft en Drøm, og her er ingen, som kan tyde den." Da sagde Josef til dem: "Er det ikke Guds Sag at tyde Drømme? Fortæl mig det da!" ⁹ Så fortalte Overmundskænten Josef sin Drøm og sagde: "Jeg så i Drømme en Vinstok for mig; ¹⁰ på Vinstokken var der tre Ranker, og næppe havde den sat Skud. Før Blomsterne sprang ud, og Klaserne bar modne Druer; ¹¹ og jeg havde Faraos Bæger i Hånden og tog Druerne og pressede dem i Faraos Bæger og rakte Farao det." ¹² Da sagde Josef: "Det skal udtydes således: De tre Ranker betyder tre Dage; ¹³ om tre Dage skal Farao løfte dit Hoved og genindsætte dig i dit Embede, så du atter rækker Farao Bægeret som før, da du var hans Mundskænk. ¹⁴ Vilde du nu blot tænke på mig, når det går dig vel, og vise

mig Godhed og omtale mig for Faraos og således hjælpe mig ud af dette Hus; ¹⁵ thi jeg er stjålet fra Hebræernes Land og har heller ikke her gjort noget, de kunde sætte mig i Fængsel for.” ¹⁶ Da nu Overbageren så, at Josef gav Mundskænken en gunstig Tydning, sagde han til ham: “Jeg havde en lignende Drøm: Se, jeg bar tre Kurve Hvedebrød på mit Hoved. ¹⁷ I den øverste Kurv var der alle Hånde Bagværk til Faraos Bord, men Fuglene åd det af Kurven på mit Hoved!” ¹⁸ Da sagde Josef: “Det skal udtydes således: De tre Kurve betyder tre Dage; ¹⁹ om tre Dage skal Farao løfte dit Hoved og hænge dig op på en Pæl, og Fuglene skal æde Kødets af din Krop!” ²⁰ Tre Dage efter, da det var Faraos Fødselsdag, gjorde han et Gæstebud for alle sine Tjenere, og da løftede han Overmundskænkens og Overbagerens, Hoveder iblandt sine Tjenere. ²¹ Overmundskænken genindsatte han i hans Embede, så han atter rakte Farao Bægeret, ²² og Overbageren lod han hænge, som Josef havde tydet det for dem. ²³ Men Overmundskænken tænkte ikke på Josef; han glemte ham.

41

¹ To År senere hændte det, at Farao havde en drøm. Han drømte, at han stod ved Nilen; ² og se, op af Floden steg der syv smukke og fede Køer, som gav sig til at græsse i Engen; ³ efter dem steg der syv andre Køer op af Nilen, usle at se til og magre, og de stillede sig ved Siden af de første Køer på Nilens Bred; ⁴ og de

usle og magre Køer åd de syv smukke og fede Køer. Så vågnede Farao. ⁵ Men han sov ind og havde en Drøm og så syv tykke og gode Aks skyde frem på et og samme Strå; ⁶ men efter dem voksede der syv golde og vindsvedne Aks frem; ⁷ og de golde Aks slugte de syv tykke og fulde Aks. Så vågnede Farao, og se, det var en Drøm. ⁸ Men om Morgenen var hans Sind uroligt; og han sendte Bud efter alle Ægyptens Tegnsudlæggere og Vismænd og fortalte dem sin Drøm, men ingen kunde tyde den for Farao. ⁹ Da sagde Overmundskænken til Farao: "Jeg må i Dag minde om mine Synder." ¹⁰ Den Gang Farao vrededes på sine Tjenere og lod dem sætte i Forvaring i Livvagtens Øverstes Hus, mig og Overbageren, ¹¹ da drømte vi engang samme Nat hver en Drøm med sin særlige Betydning. ¹² Sammen med os var der en Hebraisk Yngling, som var Træl hos Livvagtens Øverste, og da vi fortalte ham vore Drømme, tydede han dem for os, hver på sin Måde; ¹³ og som han tydede dem for os, således gik det: Jeg blev indsat i mit Embede, og Bageren blev hængt." ¹⁴ Da sendte Farao Bud efter Josef, og man fik ham hurtigt ud af Fangehullet; og efter at have ladet sig rage og skiftet Klæder fremstillede han sig for Farao. ¹⁵ Så sagde Farao til Josef: "Jeg har haft en Drøm, som ingen kan tyde; og nu har jeg hørt om dig, at du kun behøver at høre en Drøm, så kan du tyde den." ¹⁶ Josef svarede Farao: "Ikke jeg - men Gud vil give Farao et gunstigt Svar!" ¹⁷ Da sagde Farao til Josef: "Jeg drømte, at jeg stod på Nilens Bred;

¹⁸ og se, op af Floden steg der syv fede og smukke Køer, som gav sig til at græsse i Engen; ¹⁹ efter dem steg der syv andre Køer op, ringe, såre usle og magre, så usle Dyr har jeg ikke set nogetsteds i Ægypten; ²⁰ og de magre og usle Køer åd de syv første, fede Køer; ²¹ men da de havde slugt dem, var det ikke til at kende på dem; de så lige så usle ud som før. Så vågnede jeg. ²² Men jeg sov atter ind og så i Drømme syv fulde og gode Aks skyde frem på et og samme Strå; ²³ men efter dem voksede der syv udtørrede, golde og vindsvedne Aks frem, ²⁴ og de golde Aks slugte de syv gode Aks. Det fortalte jeg mine Tegnsudlæggere, men ingen kunde forklare mig det.” ²⁵ Da sagde Josef til Faraos: “Faraos Drømme betyder begge det samme, og Gud har kundgjort Faraos, hvad han vil gøre. ²⁶ De syv gode Køer betyder syv År; de syv gode Aks betyder ligeledes syv År; det er en og samme Drøm. ²⁷ Og de syv magre og usle Køer, der steg op efter dem, betyder syv År, og de syv golde og vindsvedne Aks betyder syv Hungersnødsår. ²⁸ Det var det, jeg mente, når jeg sagde til Faraos: Hvad Gud vil gøre, har han ladet Faraos skue! ²⁹ Se, der kommer syv År med stor Overflod i hele Ægypten; ³⁰ men efter dem kommer der syv Hungersnødsår, og man skal gemme al Overfloden i Ægypten; og Hungersnøden skal hærge Jorden, ³¹ så man intet mærker til Overfloden på Jorden på Grund af den påfølgende Hungersnød; thi den bliver såre hård. ³² Men at Drømmen gentog sig

to Gange for Faraos, betyder, at Sagen er fast besluttet af Gud, og at han snart vil lade det ske. ³³ Men nu skulde Faraos udse sig en indsigtfuld og klog Mand og sætte ham over Ægypten, ³⁴ og Faraos skulde tage og indsætte Tilsynsmænd over Landet og opkræve Femtedelen af Ægyptens Afgrøde i Overflodens syv År; ³⁵ og de skal samle al Afgrøden fra de gode År, der kommer, og oplagre Høsten som Faraos Eje og bringe Afgrøden under Lås og Lukke i Byerne, ³⁶ for at Afgrøden kan tjene til Forråd for Landet i Hungersnødens syv År, som skal komme over Ægypten, at ikke Landet skal gå til Grunde ved Hungersnøden.” ³⁷ Både Faraos og alle hans Tjenere syntes godt om den Tale, ³⁸ og Faraos sagde til sine Tjenere: “Hvor finder vi en Mand, i hvem Guds Ånd er som i ham?” ³⁹ Og Faraos sagde til Josef: “Efter at Gud har åbenbaret dig alt dette. kan ingen måle sig med dig i Indsigt og Kløgt; ⁴⁰ du skal forestå mit Hus, og efter dit Ord skal alt mit Folk rette sig; kun Tronen vil jeg have forud for dig.” ⁴¹ Og Faraos sagde til Josef: “Så sætter jeg dig nu over hele Ægypten!” ⁴² Og Faraos tog Seglringen af sin Hånd og satte den på Josefs, klædte ham i fine Linnedklæder og hængte Guldkæden om hans Hals: ⁴³ han lod ham køre i sin næstbedste Vogn, og de råbte Abrek* for ham. Således satte han ham over hele Ægypten. { [*formodentlig et Hyldestråb.] } ⁴⁴ Og Faraos sagde til Josef: “Jeg er Faraos, men uden dit Minde skal ingen røre

Hånd eller Fod nogetsteds i Ægypten!”⁴⁵ Derpå gav Farao Josef Navnet Zafenat-Panea, og han lod ham ægte Asenat, en Datter af Præsten Potifera i On; og Josef drog omkring i Ægypten.⁴⁶ Josef var tredive År gammel. da han stededes for Farao, Ægyptens Konge. Så forlod Josef Farao og drog omkring i hele Ægypten.⁴⁷ Og Landet bar i bugnende Fylde i Overflodens syv År;⁴⁸ og Josef samlede al Afgrøden i de syv År, i hvilke der var Overflod i Ægypten, og bragte den til Byerne; i hver By samlede han Afgrøden fra Markerne der omkring.⁴⁹ Således ophobede Josef Korn i vældig Mængde, som Havets Sand, indtil man opgav at måle det, da det ikke var til at måle.⁵⁰ Før Hungersnødens År kom. fik Josef to Sønner med Asenat, Præsten i On Potiferas Datter; ⁵¹ og Josef gav den førstefødte Navnet Manasse*, thi han sagde: “Gud har ladet mig glemme al min Møje og hele min Faders Hus.” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Manasse.] }⁵² Og den anden gav han Navnet Efraim*, thi han sagde: “Gud har givet mig Livsfrugt i min Elendigheds Land.” { [*på hebr. Ordspil med Navnet Efraim.] }⁵³ Da Overflodens syv År, som kom over Ægypten, var omme, ⁵⁴ begyndte Hungersnødens syv År, som Josef havde sagt; og der opstod Hungersnød i alle Lande, men i hele Ægypten var der Brød.⁵⁵ Så hungrede hele Ægypten; og Folket råbte til Farao om Brød; men Farao sagde til alle Ægypterne: “Gå til Josef og gør, hvad han siger eder!”⁵⁶ Og der var Hunger-

snød over hele Jorden. Da åbnede Josef for alle Kornlagrene og solgte Korn til Ægypterne; men Hungersnøden tog til i Ægypten; ⁵⁷ og Alverden kom til Ægypten for at købe Korn hos Josef; thi Hungersnøden tog til over hele Jorden.

42

¹ Da Jakob hørte, at der var Korn at få i Ægypten, sagde han til sine Sønner: “Hvad venter I efter?” ² Og han sagde: “Jeg hører, at der er Korn at få i Ægypten; drag ned og køb os noget, at vi kan blive i Live og undgå Døden!” ³ Så drog de ti af Josefs Brødre ned for at købe Korn i Ægypten; ⁴ men Jakob sendte ikke Josefs Broder Benjamin med hans Brødre, thi han tænkte, der kunde tilstøde ham en Ulykke. ⁵ Blandt dem, der kom for at købe Korn, var også Israels Sønner; thi der var Hungersnød i Kana'ans Land. ⁶ Og da Josef var Hersker i Landet, og han var den, der solgte Korn til alt Folket i Landet, så kom Josefs Brødre og kastede sig til Jorden for ham. ⁷ Da Josef så sine Brødre, kendte han dem; men han lod fremmed over for dem, talte dem hårdt til og sagde til dem: “Hvorfra kommer I?” De svarede: “Fra Kana'ans Land for at købe Føde!” ⁸ Josef kendte sine Brødre, men de kendte ikke ham. ⁹ Da kom Josef de Drømme i Hu. han havde drømt om dem; og han sagde til dem; “I er Spejdere, I kommer for at se, hvor Landet er åbent!” ¹⁰ De svarede: “Nej, Herre, dine Trælle kommer for at købe Føde! ¹¹ Vi er alle Sønner af en og samme Mand; vi er ærlige Folk, dine Trælle er ikke Spejdere!”

¹² Men han sagde: “Jo vist så! I kommer for at se, hvor Landet er åbent!” ¹³ De svarede: “Vi, dine Trælle. var tolv Brødre, Sønner af en og samme Mand i Kana'ans Land; den yngste er for Tiden hjemme hos vor Fader, og én er ikke mere!” ¹⁴ Men Josef sagde til dem: “Det er, som jeg siger eder: I er Spejdere! ¹⁵ Men nu skal I sættes på Prøve: Så sandt Farao lever, slipper I ikke herfra, uden at eders yngste Broder kommer hid! ¹⁶ Lad en af eder rejse hjem for at hente eders Broder, og imedens holdes I andre fangne; så vil det. vise sig, om eders Ord er Sandhed; og hvis ikke, så er I, så sandt Farao lever, Spejdere!” ¹⁷ Derpå holdt han dem i Forvaring tre Dage. ¹⁸ Men Tredjedagen sagde Josef til dem: “Vil I beholde Livet, så skal I gøre således, thi jeg er en Mand, der frygter Gud: ¹⁹ Er I virkelig ærlige Folk, lad så en af eder blive tilbage som Fange i det Fængsel, som I sad i, medens I andre drager hjem med Korn til at stille Hungeren i eders Huse; ²⁰ og bring så eders yngste Broder til mig, så skal eders Ord stå til Troende, og I skal slippe for at dø!” Og således gjorde de. ²¹ Da sagde de til hverandre: “Sandelig, nu må vi bøde for, hvad vi forbrød mod vor Broder, da vi så hans Sjælevåde, medens han bønfuldt os, og dog ikke hørte ham; derfor stedes vi nu i denne Våde!” ²² Men Ruben tog til Orde og sagde til dem: “Sagde jeg eder ikke dengang: Forsynd eder ikke mod Drengen! Men I vilde ikke høre; se, nu kræves hans Blod!” ²³ Således talte de. Men de vidste ikke, at Josef forstod det,

thi han forhandlede med dem ved Tolk; ²⁴ og han vendte sig bort fra dem og græd. Siden vendte han sig til dem og talte med dem; og han tog Simeon fra dem og lod ham fængsle for deres Øjne. ²⁵ Så gav Josef Befaling til at fylde deres Sække med Korn og lægge Pengene tilbage i hver enkelts Sæk og give dem Rejsekost; og således skete det. ²⁶ Så læssede de deres Korn på Æslerne og drog bort. ²⁷ Men da en af dem i Natteherberget åbnede sin Sæk for at give sit Æsel Foder, fik han Øje på sine Penge, der lå oven i Sækken; ²⁸ og han sagde til sine Brødre: "Mine Penge er kommet igen; se, de er i min Sæk!" Da sank Hjertet i Livet på dem, og de så forfærdede på hverandre og sagde: "Hvad har Gud dog gjort imod os!" ²⁹ Og da de kom hjem til deres Fader Jakob i Kana'ans Land, fortalte de ham alt, hvad der var hændet dem, og sagde: ³⁰ "Manden, der er Landets Herre, talte os hårdt til og holdt os i Forvaring, som var vi Folk, der vilde udspejle Landet; ³¹ men vi sagde til ham: Vi er ærlige Folk og ikke Spejdere; ³² vi var tolv Brødre, Sønner af en og samme Fader; én er ikke mere, og den yngste er for Tiden hjemme hos vor Fader i Kana'ans Land. ³³ Så sagde Manden, der er Landets Herre: Derpå vil jeg kende, at I er ærlige Folk: Lad en af eder blive hos mig, og tag I andre Korn til at stille Hungeren i eders Huse og drag hjem! ³⁴ Siden skal I bringe eders yngste Broder til mig, for at jeg kan kende, at I ikke er Spejdere, men ærlige Folk; så vil jeg udlevere eders Broder til eder, og I kan frit rejse i Landet."

³⁵ Da de nu tømte deres Sække, fandt hver sin Pengepose i sin Sæk; og da de og deres Fader så Pengeposerne, blev de forfærdede. ³⁶ Og deres Fader Jakob sagde til dem: "I gør mig barnløs; Josef er ikke mere, og Simeon er ikke mere, og nu vil I tage Benjamin; det går alt sammen ud over mig!" ³⁷ Så sagde Ruben til sin Fader: "Du må tage mine to Sønners Liv, hvis jeg ikke bringer ham til dig; betro ham til mig, og jeg skal bringe ham tilbage til dig!" ³⁸ Men han sagde: "Min Søn skal ikke rejse derned med eder, thi hans Broder er død, og han alene er tilbage; tilstøder der ham en Ulykke på den Rejse, I har for, så bringer I mine grå Hår ned i Dødsriget med Sorg!" ³⁹ Men Hungersnøden var hård i Landet;

43

¹ og da de havde fortæret det Korn, de havde hentet i Ægypten, sagde deres Fader til dem: "Køb os igen lidt Føde!" ² Men Juda svarede ham: "Manden sagde os ganske afgjort: I bliver ikke stedt for mit Åsyn, medmindre eders Broder er med! ³ Hvis du derfor vil sende vor Broder med os, vil vi rejse ned og købe dig Føde; ⁴ men sender du ham ikke med, så rejser vi ikke derned, thi Manden sagde til os: I bliver ikke stedt for mit Åsyn, medmindre eders Broder er med!" ⁵ Så sagde Israel: "Hvorfor handlede I ilde imod mig og fortalte Manden, at I havde en Broder til?" ⁶ De svarede: "Manden spurgte os nøje ud om os og vor Slægt og sagde: Lever eders Fader endnu? Har I en Broder til? Og vi

svarede ham på hans Spørgsmål; kunde vi vide, at han vilde sige: Bring eders Broder herved!”
7 Men Juda sagde til sin Fader Israel: “Send dog Drengen med mig, så vi kan komme af Sted og blive i Live og undgå Døden, både vi og du og vore Børn!” 8 Jeg svarer for ham, af min Hånd må du kræve ham: bringer jeg ham ikke til dig og stiller ham for dit Åsyn, vil jeg være din Skyldner for bestandig; 9 havde vi nu ikke spildt Tiden, kunde vi have været tilbage to Gange!” 10 Så sagde deres Fader Israel til dem: “Kan det ikke være anderledes, gør da i alt Fald således: Tag noget af det bedste, Landet frembringer, med i eders Sække og bring Manden en Gave, lidt Mastiksbalsam, lidt Honning, Tragakantgummi, Cistusharpiks, Pistacienødder og Mandler; 11 og tag dobbelt så mange Penge med, så I bringer de Penge tilbage, som var lagt oven i eders Sække; måske var det en Fejltagelse; 12 og tag så eders Broder og drag atter til Manden!” 13 Gud den Almægtige lade eder finde Barmhjertighed hos Manden, så han lader eders anden Broder og Benjamin fare - men skal jeg være barnløs, så lad mig da blive det!” 14 Så tog Mændene deres Gave og dobbelt så mange Penge med; også Benjamin tog de med, brød op og drog ned til Ægypten, hvor de fremstillede sig for Josef. 15 Da Josef så Benjamin iblandt dem, sagde han til sin Hushovmester: “Bring de Mænd ind i mit Hus, lad slagte og lave til, thi de skal spise til Middag hos mig.” 16 Manden gjorde, som Josef bød, og førte Mændene ind i Josefs Hus. 17 Men

Mændene blev bange, da de førtes ind i Josefs Hus, og sagde: “Det er for de Penges Skyld, der forrige Gang kom tilbage i vore Sække, at vi føres herind, for at de kan vælte sig ind på os og kaste sig over os, gøre os til Trælle og tage vore Æsler.” ¹⁸ Derfor trådte de hen til Josefs Hushovmester ved Døren til Huset ¹⁹ og sagde: “Hør os, Herre! Vi drog en Gang før herved for at købe Føde, ²⁰ og da vi kom til vort Natteherberge og åbnede vore Sække, se. da lå vore Penge oven i hver enkelts Sæk, vore Penge til sidste Hvid. Men nu har vi bragt dem med tilbage ²¹ og desuden andre Penge for at købe Føde. Vi ved ikke, hvem der har lagt Pengene i vore Sække!” ²² Men han svarede: “Vær ved godt Mod, frygt ikke! Eders Gud og eders Faders Gud har lagt en Skat i eders Sække - eders Penge har jeg modtaget!” Og han førte Simeon ud til dem. ²³ Så førte Manden dem ind i Josefs Hus og gav dem Vand til at tvætte deres Fødder og Foder til Æslerne. ²⁴ Og de fremtog deres Gave, før Josef kom hjem ved Middagstid, thi de hørte, at de skulde spise der. ²⁵ Da Josef trådte ind i Huset, bragte de ham den Gave, de havde med, og kastede sig til Jorden for ham. ²⁶ Han hilste på dem og spurgte: “Går det eders gamle Fader vel, ham, I talte om? Lever han endnu?” ²⁷ De svarede: “Det går din Træl, vor Fader, vel; han lever endnu!” Og de bøjede sig og kastede sig til Jorden. ²⁸ Da han så fik Øje på sin kødelige Broder Benjamin, sagde han: “Er det så eders yngste Broder, som I talte til mig om?”

Og han sagde: “Gud være dig nådig, min Søn!”
²⁹ Men Josef brød hurtigt af, thi Kærligheden til Broderen blussede op i ham, og han kæmpede med Gråden; derfor gik han ind i sit Kammer og græd der. ³⁰ Men da han havde badet sit Ansigt, kom han ud, og han beherskede sig og sagde: “Sæt Maden frem!” ³¹ Så blev Maden sat frem særskilt for ham og for dem og for de Ægyptere, der spiste hos ham; thi Ægypterne kan ikke spise sammen med Hebræere, det er dem en Vederstyggelighed. ³² De blev bænket foran ham efter Alder, den førstefødte øverst og den yngste nederst, og Mændene undrede sig og så på hverandre; ³³ og han lod dem bringe Mad fra sit eget Bord, og Benjamin fik fem Gange så meget som hver af de andre. Og de drak og blev lystige sammen med ham.

44

¹ Derefter befalede han sin Hushovmester: “Fyld Mændenes Sække med Korn, så meget de kan have med sig, og læg hvers Pengesum oven i hans Sæk ² og læg mit eget Sølvbæger oven i den yngstes Sæk sammen med Pengene for hans Korn!” Og han gjorde, som Josef bød. ³ Da Morgenen gryede, fik Mændene Lov at drage bort med deres Æsler. ⁴ Men før de var kommet ret langt fra Byen, bød Josef sin Hushovmester: “Sæt efter Mændene, og når du indhenter dem, sig så til dem: Hvorfor har I gengældt godt med ondt? ⁵ Hvorfor har I stjålet mit Sølvbæger? Det er jo min Herres Mundbæger, som han bruger til at tage Varsler af! Ilde har I handlet ved

at gøre således!” ⁶ Og da han havde indhentet dem, sagde han det til dem. ⁷ Men de svarede: “Hvor kan min Herre tale således? Det være langt fra dine Trælle at gøre sligt! ⁸ Se, de Penge, vi fandt oven i vore Sække, bragte vi tilbage til dig fra Kana'ans Land - hvorfor skulde vi da stjæle Guld eller Sølv fra din Herres Hus! ⁹ Den af dine Trælle, det findes hos, skal dø, og desuden vil vi andre være din Herres Trælle!” ¹⁰ Han svarede: “Vel, lad det blive, som I siger: Den, Bægeret findes hos, skal være min Træl, men I andre skal være sagesløse!” ¹¹ Så skyndte de sig at løfte hver sin Sæk ned på Jorden og åbne den, ¹² og han undersøgte dem fra den ældstes til den yngstes, og Bægeret blev fundet i Benjamins Sæk. ¹³ Da sønderrev de deres Klæder, og efter at have læsset Sækkene hver på sit Æsel vendte de tilbage til Byen. ¹⁴ Da Juda og hans Brødre kom ind i Josefs Hus, hvor han endnu var, kastede de sig til Jorden for ham; ¹⁵ men Josef sagde til dem: “Hvad har I gjort! Ved I ikke, at en Mand som jeg forstår sig på hemmelige Kunster?” ¹⁶ Da sagde Juda: “Hvad skal vi svare min Herre, hvad skal vi sige, og hvorledes skal vi retfærdiggøre os? Gud har fundet dine Trælles Brøde! Se, vi er min Herres Trælle, både vi andre og han, Bægeret fandtes hos!” ¹⁷ Men han svarede: “Det være langt fra mig at handle således; den, Bægeret fandtes hos, skal være min Træl, men I andre kan i Fred drage hjem til eders Fader.” ¹⁸ Da trådte Juda hen til ham og sagde: “Hør mig, min Herre, lad din Træl tale et Ord for min Herres Øren og lad

ikke Vreden blusse op i dig mod din Træl, thi du er jo som Faraø! ¹⁹ Min Herre spurgte sine Trælle Har I Fader eller Broder? ²⁰ Og vi svarede min Herre: Ja, vi har en gammel Fader, og der er en Dreng, som blev født i hans Alderdom; en Broder til ham er død, og selv er han den eneste, hans Moder efterlod sig, og hans Fader elsker ham. ²¹ Så sagde du til dine Trælle: Bring ham med herved til mig, at jeg kan se ham med egne Øjne! ²² Men vi svarede min Herre: Drengen kan ikke forlade sin Fader, thi hans Fader dør, hvis han forlader ham! ²³ Så sagde du til dine Trælle: Kommer eders yngste Broder ikke med herved, så bliver I ikke mere stedt for mit Åsyn! ²⁴ Vi rejste så op til din Træl. min Fader, og fortalte ham, hvad min Herre havde sagt. ²⁵ Da vor Fader siden sagde: Rejs atter hen og køb os lidt Føde! ²⁶ svarede vi: Vi kan ikke rejse derned, hvis ikke vor yngste Broder følger med, thi vi bliver ikke stedt for Mandens Åsyn, medmindre vor yngste Broder er med! ²⁷ Så sagde din Træl, min Fader. til os: I ved jo, at min Hustru fødte mig to Sønner; ²⁸ den ene gik bort fra mig, og jeg sagde: Han er sikkerlig revet ihjel! Og jeg har ikke set ham siden; ²⁹ hvis I nu også tager denne fra mig, og der tilstøder ham en Ulykke, bringer I mine grå Hår i Dødsriget med Smerte! ³⁰ Kommer jeg derfor hjem til din Træl, min Fader, uden at Drengen. ved hvem han hænger med hele sin Sjæl, er med, ³¹ så bliver det hans Død, når han ser, at Drengen ikke er med. og dine Trælle vil bringe din Træl vor Faders grå Hår i

Dødsriget med Sorg. ³² Men din Træl skal svare sin Fader for Drengen, og jeg har forpligtet mig til at være hans Skyldner for bestandig, hvis jeg ikke bringer ham til ham; ³³ lad derfor din Træl blive tilbage i Drengens Sted som min Herres Træl, men lad Drengen drage hjem med sine Brødre! ³⁴ Thi hvorledes skulde jeg kunne drage hjem til min Fader, når jeg ikke har Drengen med? Jeg vil ikke kunne være Vidne til den Ulykke, der rammer min Fader!”

45

¹ Da kunde Josef ikke længer beherske sig over for alle dem der stod hos ham, og han råbte “Lad alle gå ud!” Således var der ingen til Stede, da Josef gav sig til Kende for sine Brødre. ² Så brast han i lydelig Gråd, så Ægypterne hørte det, og det spurgtes i Faraos Hus; ³ og Josef sagde til sine Brødre: “Jeg er Josef! Lever min Fader endnu?” Men hans Brødre kunde ikke svare ham, så forfærdede var de for ham. ⁴ Så sagde Josef til sine Brødre: “Kom hen til mig!” Og da de kom derhen, sagde Josef: “Jeg er eders Broder Josef, som I solgte til Ægypten; ⁵ men I skal ikke græmme eder eller være forknytte, fordi I solgte mig herhen, thi Gud har sendt mig forud for eder for at opholde Liv; ⁶ i to År har der nu været Hungersnød i Landet, og fem År endnu skal der hverken pløjes eller høstes; ⁷ derfor sendte Gud mig forud for eder, for at I kan få Efterkommere på Jorden, og for at mange hos eder kan reddes og holdes i Live. ⁸ Og nu, ikke I, men Gud har

sendt mig hid, og han har gjort mig til Fader hos Faraog og til Herre over hele hans Hus og til Hersker over hele Ægypten. ⁹ Skynd jer nu hjem til min Fader og sig til ham: Din Søn Josef lader sige: Gud har sat mig til Hersker over hele Ægypten; kom uden Tøven ned til mig ¹⁰ og tag Bolig i Gosens Land og bo i min Nærhed med dine Sønner og Sønnesønner, dit Småkvæg og Hornkvæg og alt, hvad du ejer og har; ¹¹ der vil jeg sørge for dit Underhold - thi Hungersnøden vil vare fem År endnu - for at ikke du, dit Hus eller nogen, der hører dig til, skal gå til Grunde! ¹² Nu ser I, også min Broder Benjamin, med egne Øjne, at det er mig, der taler til eder; ¹³ og I skal fortælle min Fader om al min Herlighed i Ægypten og om alt, hvad I har set, og så skal I skynde eder at bringe min Fader herved.” ¹⁴ Så faldt han grædende sin Broder Benjamin om Halsen, og Benjamin græd i hans Arme. ¹⁵ Og han kyssede alle sine Brødre og græd ved deres Bryst; og nu kunde hans Brødre tale med ham. ¹⁶ Men det spurgtes i Faraos Hus, at Josefs Brødre var kommet, og Faraog og hans Tjenere glædede sig derover: ¹⁷ og Faraog sagde til Josef: “Sig til dine Brødre: Således skal I gøre: Læs eders Dyr og drag til Kana'ans Land, ¹⁸ hent eders Fader og eders Familier og kom hid til mig, så vil jeg give eder det bedste, der er i Ægypten, og I skal nyde Landets Fedme. ¹⁹ Byd dem at gøre således: Tag eder Vogne i Ægypten til eders Børn og Kvinder, sæt eders Fader op og kom hid; ²⁰ bryd eder ikke om eders Ejendele, thi det bedste, der er i hele

Ægypten, skal være eders!” ²¹ Det gjorde Israels Sønner så. Og efter Faraos Bud gav Josef dem Vogne og Rejsekost med; ²² hver især gav han dem et Sæt Festklæder, men Benjamin gav han 300 Sekel Sølv og fem Sæt Festklæder; ²³ og sin Fader sendte han ti Æsler med det bedste, der var i Ægypten og ti Aseninder med Korn, Brød og Rejsetæring til Faderen. ²⁴ Så tog han Afsked med sine Brødre, og da de drog bort, sagde han til dem: “Kives ikke på Vejen!” ²⁵ Således drog de hjem fra Ægypten og kom til deres Fader Jakob i Kana'ans Land; ²⁶ og de fortalte ham det og sagde: “Josef lever endnu, og han er Hersker over hele Ægypten.” Men hans Hjerte blev koldt, thi han troede dem ikke. ²⁷ Så fortalte de ham alt, hvad Josef havde sagt til dem; og da han så Vognene, som Josef havde sendt for at hente ham, oplivedes deres Fader Jakobs Ånd atter; ²⁸ og Israel sagde: “Det er stort, min Søn Josef lever endnu; jeg vil drage hen og se ham, inden jeg dør!”

46

¹ Da brød Israel op med alt, hvad han havde, og drog til Be'ersjeba, og han slagtede Ofre for sin Fader Isaks Gud. ² Men Gud sagde i et Nattesyn til Israel: “Jakob, Jakob!” Og han svarede: “Se, her er jeg!” ³ Da sagde han: “Jeg er Gud, din Faders Gud, vær ikke bange for at drage ned til Ægypten, thi jeg vil gøre dig til et stort Folk der; ⁴ jeg vil selv drage med dig til Ægypten, og jeg vil også føre dig tilbage, og Josef skal lukke

dine Øjne!” ⁵ Da brød Jakob op fra Be'ersjeba; og Israels Sønner satte deres Fader Jakob og deres Børn og Kvinder på de Vogne, Faraos havde sendt til at hente ham på. ⁶ Og de tog deres Kvæg og al deres Ejendom, som de havde erhvervet sig i Kana'ans Land, og drog til Ægypten, Jakob og alt hans Afkom med ham; ⁷ således bragte han sine Sønner og Sønnesønner, sine Døtre og Sønnedøtre og alt sit Afkom med sig til Ægypten. ⁸ Følgende er Navnene på Israels Sønner, der kom til Ægypten, Jakob og hans Sønner: Ruben, Jakobs førstefødte; ⁹ Rubens Sønner Hanok, Pallu. Hezron og Karmi; ¹⁰ Simeons Sønner Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar og Kana'anæerkvindens Søn Sjaul; ¹¹ Levis Sønner Gerson, Kehat og Merari; ¹² Judas Sønner Er, Onan, Sjela, Perez og Zera; men Er og Onan døde i Kana'ans Land. Perez' Sønner var Hezron og Hamul. ¹³ Issakars Sønner Tola, Pua, Jasjub og Sjimron; ¹⁴ Zebulons Sønner Sered, Elon og Jale'el; ¹⁵ det var Leas Sønner, som hun fødte Jakob i Paddan-Aram; desuden fødte hun ham Datteren Dina; det samlede Tal på hans Sønner og Døtre var tre og tredive. ¹⁶ Gads Sønner Zifjon, Haggi, Sjuni, Ezbon, Eri, Arodi og Ar'eli. ¹⁷ Asers Sønner Jimna, Jisjva, Jisjvi og Beri'a, og deres Søster Sera; og Beri'as Sønner Heber og Malkiel; ¹⁸ det var Sønnerne af Zilpa, som Laban gav sin Datter Lea, og som fødte Jakob dem, seksten i alt; ¹⁹ Rakels, Jakobs Hustrus, Sønner Josef og Benjamin; ²⁰ og Josef fik Børn i Ægypten med Asenat, en Datter af

Potifera, Præsten i On: Manasse og Efraim; ²¹ Benjamins Sønner Bela, Beker, Asjbel, Gera, Na'aman, Ehi, Rosj, Muppm, Huppm og Ard; ²² det var Rakels Sønner, som hun fødte Jakob, fjorten i alt; ²³ Dans Søn Husjim; ²⁴ Naftalis Sønner Jaze'el, Guni, Jezer og Sjillem; ²⁵ det var Sønnen af Bilha, som Laban gav Rakel, og som fødte Jakob dem, syv i alt. ²⁶ Hele Jakobs Familie, der kom til Ægypten med ham, fraregnet Jakobs Sønnekoner, udgjorde tilsammen seks og tresindstyve; ²⁷ og Josefs Sønner, der fødtes ham i Ægypten, var to; alle de af Jakobs Hus, der kom til Ægypten, udgjorde halvfjerdsindstyve. ²⁸ Men Juda sendte han i Forvejen til Josef, for at man skulde vise ham Vej til Gosen, og de kom til Gosens Land. ²⁹ Da lod Josef spænde for sin Vogn og rejste sin Fader i Møde til Gosen; og da han traf ham, omfavnede han ham og græd længe i hans Arme; ³⁰ og Israel sagde til Josef: "Lad mig nu kun dø, da jeg har set dit Ansigt, at du endnu lever!" ³¹ Men Josef sagde til sine Brødre og sin Faders Hus: "Jeg vil drage hen og melde det til Farao og sige til ham: Mine Brødre og min Faders Hus i Kana'an er kommet til mig; ³² disse Mænd er Hyrder, thi de driver Kvægavl, og de har bragt deres Småkvæg og Hornkvæg og alt, hvad de ejer, med. ³³ Når så Farao lader eder kalde og spørger eder, hvad I er, ³⁴ skal I sige: Dine Trælle har drevet Kvægavl fra Barnsben af ligesom vore Fædre! for at I kan komme til at bo i Gosens Land. Thi enhver Hyrde er Ægypterne en Vederstyggelighed."

47

¹ Så drog Josef hen og meldte det til Farao og sagde: “Min Fader og mine Brødre er kommet fra Kana'ans Land med deres Småkvæg og Hornkvæg og alt, hvad de ejer, og befinder sig i Gosen.” ² Og han tog fem af sine Brødre med sig og forestillede dem for Farao. ³ Da nu Farao spurgte dem, hvad de var, svarede de: “Dine Trælle er Hyrder ligesom vore Fædre!” ⁴ Og de sagde til Farao: “Vi er kommet for at bo som Gæster i Landet, thi der er ingen Græsning for dine Trælles Småkvæg, da Hungersnøden er trykkende i Kana'an, og nu vilde dine Trælle gerne bosætte sig i Gosen.” ⁵ Da sagde Farao til Josef: “Din Fader og dine Brødre er kommet til dig; ⁶ Ægypten står til din Rådighed, lad din Fader og dine Brødre bosætte sig i den bedste Del af Landet; de kan tage Ophold i Gosens Land; og hvis du ved, at der er dygtige Folk iblandt dem, kan du sætte dem til Opsynsmænd over mine Hjorde!” ⁷ Da hentede Josef sin Fader Jakob og forestillede ham for Farao, og Jakob velsignede Farao. ⁸ Farao spurgte Jakob: “Hvor mange er dine Leveår?” ⁹ Jakob svarede ham: “Min Udlændigheds År er 130 År; få og onde var mine Leveår, og ikke når de op til mine Fædres År i deres Udlændigheds Tid.” ¹⁰ Derpå velsignede Jakob Farao og gik bort fra ham. ¹¹ Men Josef lod sin Fader og sine Brødre bosætte sig og gav dem Jordegods i Ægypten, i den bedste Del af Landet, i Landet Ra'meses, som Farao havde befalet. ¹² Og Josef forsørgede sin

Fader og sine Brødre og hele sin Faders Hus med Brød efter Børnenes Tal. ¹³ Der fandtes ikke mere brød Korn i Landet, thi Hungersnøden var overvættets stor, og Ægypten og Kana'an vansmægtede af Sult. ¹⁴ Da lod Josef alle de Penge samle, som var indkommet i Ægypten og Kana'an for det Korn, der købtes, og lod dem bringe til Faraos Hus. ¹⁵ Men da Pengene slap op i Ægypten og Kana'an, kom hele Ægypten til Josef og sagde: "Giv os Brødkorn, at vi ikke skal dø for dine Øjne, thi Pengene er sluppet op!" ¹⁶ Josef svarede: "Kom med eders Hjorde, så vil jeg give eder Brødkorn for dem, siden Pengene er sluppet op." ¹⁷ Da bragte de deres Hjorde til Josef, og han gav dem Brødkorn for Hestene, for deres Hjorde af Småkvæg og Hornkvæg og for Æslerne; og han forsørgede dem i det År med Brødkorn for alle deres Hjorde. ¹⁸ Men da Året var omme, kom de til ham det følgende År og sagde: "Vi vil ikke dølgge det for min Herre; men Pengene er sluppet op, og Kvæget har vi bragt til min Herre; nu er der ikke andet tilbage for min Herre end vore Kroppe og vor Jord; ¹⁹ lad os dog ikke dø for dine Øjne, vi sammen med vor Jord, men køb os og vor Jord for Brødkorn, og lad os med vor Jord blive livegne for Farao, og giv os derfor Såsæd, så vi kan blive i Live og slippe for Døden, og vor Jord undgå at lægges øde!" ²⁰ Da købte Josef al Jord i Ægypten til Farao, idet enhver Ægypter solgte sin Mark, fordi Hungersnøden tvang dem, og således kom Landet i Faraos Besiddelse; ²¹ og

Befolkningen gjorde han til hans Trælle i hele Ægypten fra Ende til anden. ²² Kun Præsternes Jord købte han ikke, thi de havde faste Indtægter fra Farao, og de levede af de Indtægter, Farao havde skænket dem; derfor behøvede de ikke at sælge deres Jord. ²³ Derpå sagde Josef til Folket: “Nu har jeg købt eder og eders Jord til Farao; nu har I Såsæd til Jorden; ²⁴ men af Afgrøden skal I afgive en Femtedel til Farao, medens de fire Femtedele skal tjene eder til Såsæd på Marken og til Føde for eder og eders Husstand og til Føde for eders Børn.” ²⁵ De svarede: “Du har reddet vort Liv; måtte vi eje min Herres Gunst, så vil vi være Faraos Trælle!” ²⁶ Således gjorde Josef det til en Vedtægt, der endnu den Dag i Dag gælder i Ægypten, at afgive en Femtedel til Farao; kun Præsternes Jord kom ikke i Faraos Besiddelse. ²⁷ Israel bosatte sig nu i Ægypten, i Gosens Land; og de tog fast Ophold der, blev frugtbare og såre talrige. ²⁸ Jakob levede i Ægypten i sytten År, så at Jakobs Levetid blev 147 År. ²⁹ Da nu Tiden nærmede sig, at Israel skulde dø, kaldte han sin Søn Josef til sig og sagde til ham: “Hvis jeg har fundet Nåde for dine Øjne, så læg din Hånd under min Lænd og lov mig at vise mig den Kærlighed og Trofasthed ikke at jorde mig i Ægypten. ³⁰ Når jeg har lagt mig til Hvile hos mine Fædre, skal du føre mig fra Ægypten og jorde mig i deres Grav!” Han svarede: “Jeg skal gøre, som du siger.” ³¹ Da sagde han: “Tilsværg mig det!” Og han tilsvor ham det. Da bøjede Israel sig tilbedende over Lejets Hovedgærde.

48

¹ Efter disse Begivenheder fik Josef Melding om, at hans Fader var syg. Da tog han sine Sønner, Manasse og Efraim, med sig. ² Da det nu meldtes Jakob, at hans Søn Josef var kommet, tog Israel sig sammen og satte sig oprejst på Lejet. ³ Jakob sagde til Josef: "Gud den Almægtige åbenbarede sig for mig i Luz i Kana'ans Land og velsignede mig; ⁴ og han sagde til mig: Jeg vil gøre dig frugtbar og give dig et talrigt Afkom og gøre dig til en Mængde Stammer, og jeg vil give dit Afkom efter dig Land til evigt Eje! ⁵ Nu skal dine to Sønner, der er født dig i Ægypten før mit komme til dig her i Ægypten, være mine, Efraim og Manasse skal være mine så godt som Ruben og Simeon; ⁶ derimod skal de Børn, du har fået efter dem, være dine; men de skal nævnes efter deres Brødres Navne i deres Arvelod. ⁷ Da jeg kom fra Paddan, døde Rakel for mig, medens jeg var undervejs i Kana'an, da vi endnu var et stykke Vej fra Efrat, og jeg jordede hende der på vejen til Efrat, det er Betlehem". ⁸ Da Israel så Josefs Sønner, sagde han: "Hvem bringer du der?" ⁹ Josef svarede sin Fader: "Det er mine Sønner, som Gud har skænket mig her." Da sagde han: "Bring dem hen til mig, at jeg kan velsigne dem!" ¹⁰ Men Israels Øjne var svækkede af Alderdom, så at han ikke kunde se. Da førte han dem hen til ham. og han kyssede og omfavnede dem. ¹¹ Og Israel sagde til Josef: "Jeg havde ikke turdet håbe at få dit Ansigt at se, og nu har Gud endog: ladet mig se dit Afkom!" ¹² Derpå tog Josef dem bort

fra hans Knæ og kastede sig til Jordan. på sit Ansigt. ¹³ Josef tog så dem begge, Efraim i sin højre Hånd til venstre for Israel og Manasse i sin venstre Hånd til højre for Israel, og førte dem hen til ham; ¹⁴ men Israel udrakte sin højre Hånd og lagde den på Efraims Hoved, uagtet han var den yngste, og sin venstre Hånd lagde han på Manasses Hoved, så at han lagde Hænderne over Kors; thi Manasse var den førstefødte. ¹⁵ Derpå velsignede han Josef og sagde: “Den Gud, for hvis Åsyn mine Fædre Abraham og Isak vandrede, den Gud, der har vogtet mig: fra min første Færd og til nu, ¹⁶ den Engel, der har udløst mig fra alt ondt, velsigne Drengene, så at mit Navn og mine Fædre Abrahams og Isaks Navn må blive nævnet ved dem, og de må vokse i Mængde i Landet!” ¹⁷ Men da Josef så, at hans Fader lagde sin højre Hånd på Efraims Hoved, var det ham imod, og han greb sin Faders Hånd for at tage den bort fra Efraims Hoved og lægge den på Manasses; ¹⁸ og Josef sagde til sin Fader: “Nej, ikke således, Fader, thi denne er den førstefødte; læg din højre Hånd på hans Hoved!” ¹⁹ Men hans Fader vægrede sig og sagde: “Jeg ved det, min Søn, jeg ved det! Også han skal blive til et Folk, også han skal blive stor; men hans yngre Broder skal blive større end han, og hans Afkom skal blive en Mangfoldighed af Folkeslag!” ²⁰ Således velsignede han dem på den Dag og sagde: “Med eder skal Israel velsigne og sige: Gud gøre dig som Efraim og Manasse!” Og han stillede Efraim foran Manasse. ²¹ Da sagde Israel til Josef: “Jeg

skal snart dø, men Gud skal være med eder og føre eder tilbage til eders Fædres Land. ²² Dig giver jeg ud over dine Brødre en Højderyg*, som jeg har fravristet Amoritterne med mit Sværd og min Bue!” { [*Det hebr. Ord indeholder en Hentydning til Sikem. (1 Mos. 33, 18.)] }

49

¹ Derpå kaldte Jakob sine Sønner til sig og sagde: “Saml eder, så vil jeg forkynde eder, hvad der skal hændes eder i de sidste Dage: ² Kom hid og hør, Jakobs Sønner, lyt til eders Fader Israel! ³ Ruben, du er min førstefødte, min Styrke og min Mandskrafts første, ypperst i Højhed, ypperst i Kraft! ⁴ Du skummer over som Vandet, men du mister din Forret; thi du besteg din Faders Leje. Skændigt handled du da han besteg mit Leje! ⁵ Simeon og Levi, det Broder Par, Voldsredskaber er deres Våben. ⁶ I deres Råd giver min Sjæl ej Møde, i deres Forsamling tager min Ære* ej Del; thi i Vrede dræbte de Mænd, egenrådigt lamslog de Okser. { [*dvs. min Sjæl. 1 Mos. 34, 25. Judit 9, 2.] } ⁷ Forbandet være deres Vrede, så vild den er, deres Hidsighed, så voldsom den er! Jeg spreder dem i Jakob, splitter dem ad i Israel! ⁸ Juda, dig skal dine Brødre prise*, din Hånd skal gribe dine Fjender i Nakken, din Faders Sønner skal bøje sig for dig. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Juda. 1 Krøn. 5, 2.] } ⁹ En Løveunge er Juda. Fra Rov stiger du op, min Søn! Han ligger og strækker sig som en Løve, ja, som en Løvinde, hvo tør

vække ham! ¹⁰ Ikke viger Kongespir fra Juda, ej Herskerstav fra hans Fødder, til han, hvem den tilhører; kommer*, ham skal Folkene lyde. { [*Ez. 21, 27. Kan også oversettes: “indtil han kommer til Silo”.] } ¹¹ Han binder sit Æsel ved Vinstokken, ved Ranken Asenindens Fole, tvætter i Vin sin Kjortel, sin Kappe i Drueblod, ¹² med Øjnene dunkle af Vin og Tænderne hvide af Mælk! ¹³ Zebulon har hjemme ved Havets Kyst, han bor ved Skibenes Kyst, hans Side er vendt mod Zidon. ¹⁴ Issakar, det knoglede Æsel, der strækker sig mellem Foldene, ¹⁵ fandt Hvilen sød og Landet lifligt; derfor bøjed han Ryg under Byrden og blev en ufri Træl. ¹⁶ Dan dømmes* sit Folk så godt som nogen Israels Stamme. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Dan.] } ¹⁷ Dan blive en Slange ved Vejen, en Giftsnog ved Stien, som bider Hesten i Hælen, så Rytteren styrter bagover! - ¹⁸ På din Frelse bier jeg, HERRE! ¹⁹ Gad, på ham gør Krigerskarer Indhug, men han gør Indhug* i Hælene på dem. { [*på hebr. Ordspil med Navnet Gad.] } ²⁰ Aser, hans Føde er fed, Lækkerier for Konger har han at give. ²¹ Naftali er en løssluppen Hind, han fremfører yndig Tale. ²² Et yppigt Vintræ er Josef, et yppigt Vintræ ved Kilden, Ranker slynger sig over Muren. ²³ Bueskytter fejder imod ham, strides med ham, gør Angreb på ham, ²⁴ men hans Bue er stærk, hans Hænders Arme rappe; det kommer fra Jakobs Vældige, fra Hyrden, Israels Klippe, ²⁵ fra din Faders Gud - han hjælpe dig! Og Gud den Almægtige,

han velsigne dig med Himmelens Velsignelser oventil og Dybets Velsignelser nedentil, med Brysters og Moderlivs Velsignelser! ²⁶ Din Faders Velsignelser overgår de ældgamle Bjerges Velsignelser, de evige Højes Herlighed. Måtte de komme over Josefs Hoved, over Issen på Fyrsten blandt Brødre! ²⁷ Benjamin, den rovlystne Ulv, om Morgenens æder han Rov, om Aftenen deler han Bytte!” ²⁸ Alle disse er Israels Stammer, tolv i Tal, og det var, hvad deres Fader talte til dem, og han velsignede dem, hver især af dem gav han sin særlige Velsignelse. ²⁹ Og han sagde til dem som sin sidste Vilje: “Nu samles jeg til mit Folk; jord mig da hos mine Fædre i Hulen på Hetitten Efrons Mark. ³⁰ i Hulen på Makpelas Mark over for Mamre i Kana'ans Land. den Mark, som Abraham købte af Hetitten Efron til Gravsted, ³¹ hvor de jordede Abraham og hans Hustru Sara, hvor de jordede Isak og hans Hustru Rebekka, og hvor jeg jordede Lea. ³² Marken og Hulen derpå blev købt af Hetitterne.” ³³ Dermed havde Jakob givet sine Sønner sin Vilje til Kende, og han strakte sine Fødder ud på Lejet. udåndede og samledes til sin Slægt.

50

¹ Da kastede Josef sig over sin Faders Ansigt, græd og kyssede ham; ² og Josef befalede de lægekyndige blandt sine Tjenere at balsamere hans Fader, og Lægerne balsamerede Israel. ³ Dermed gik fyrretyve Dage, thi så lang Tid tager Balsameringen: og Ægypterne begræd ham i

halvfjerdsindstyre Dage. ⁴ Da Grædetiden var omme, sagde Josef til Faraos Husfolk: "Hvis I har Godhed for mig, så sig på mine Vegne til Farao: ⁵ Min Fader tog mig i Ed, idet han sagde: Når jeg er død, så jord mig i den Grav, jeg lod mig grave i Kana'ans Land! Lad mig derfor drage op og jorde min Fader og så vende tilbage hertil!" ⁶ Da sagde Farao: "Drag kun op og jord din Fader, som han har ladet dig sværge." ⁷ Så drog Josef op for at jorde sin Fader, og med ham drog alle Faraos Tjenere, de ypperste i hans Hus og de ypperste i Ægypten, ⁸ hele Josefs Hus og hans Brødre og hans Faders Hus, kun deres Kvinder og Børn, Småkvæg og Hornkvæg lod de blive tilbage i Gosen; ⁹ og med ham fulgte både Stridsvogne og Ryttere, så det blev en overmåde stor Karavane. ¹⁰ Da de kom til Goren-ha-atad hinsides Jordan, holdt de der en overmåde stor og højtidelig Dødeklage, og han fejrede Sørgefest for sin Fader i syv Dage. ¹¹ Men da Landets Indbyggere, Kana'anæerne, så denne Sørgefest i Goren-ha-atad, sagde de: "Ægypterne* holder en højtidelig Sørgefest*." Derfor gav man det Navnet Abel Mizrajim; det ligger hinsides Jordan. { [*på hebr. Hentydning til Navnet Abel-Misrajim.] } ¹² Og hans Sønner gjorde, som han havde pålagt dem; ¹³ hans Sønner førte ham til Kana'ans Land og jordede ham i Hulen på Makpelas Mark, den Mark, som Abraham havde købt til Gravsted af Hetitten Efron over for Mamre. ¹⁴ Efter at have jordet sin Fader vendte Josef tilbage til Ægypten med sine

Brødre og alle dem, der var draget op med ham til hans Faders Jordefærd. ¹⁵ Da Josefs Brødre så, at deres Fader var død, sagde de: “Blot nu ikke Josef vil vise sig fjendsk mod os og gengælde os alt det onde, vi har gjort ham!” ¹⁶ Derfor sendte de Bud til Josef og sagde: “Din Fader pålagde os før sin Død ¹⁷ at sige til Josef: Tilgiv dog dine Brødrers Brøde og Synd, thi de har gjort ondt imod dig! Så tilgiv nu din Faders Guds Tjenere deres Brøde!” Da græd Josef over deres Ord til ham. ¹⁸ Siden kom hans Brødre selv og faldt ham til Fode og sagde: “Se, vi vil være dine Trælle!” ¹⁹ Da sagde Josef til dem: “Frygt ikke, er jeg vel i Guds Sted? ²⁰ I tænkte ondt mod mig, men Gud tænkte at vende det til det gode for at gøre, hvad nu er sket, og holde mange Folk i Live; ²¹ frygt ikke, jeg vil sørge for eder og eders Kvinder og Børn!” Således trøstede han dem og satte Mod i dem. ²² Josef blev nu i Ægypten, både han og hans Faders Hus, og Josef blev 110 År gammel. ²³ Josef så Børn i tredje Led af Efraim; også Børn af Manasses Søn Makir fødtes på Josefs Knæ*. { [*dvs. han adopterede dem.] } ²⁴ Derpå sagde Josef til sine Brødre: “Jeg dør snart, men Gud vil se til eder og føre eder fra Landet her til det Land, han tilsvor Abraham, Isak og Jakob.” ²⁵ Og Josef tog Israels Sønner i Ed og sagde: “Når Gud ser til eder, skal I føre mine Ben bort herfra!” ²⁶ Josef døde 110 År gammel, og man balsamerede ham og lagde ham i Kiste i Ægypten.

Hellig Bibel **The Holy Bible in Danish (OT 1931, NT 1907)**

Copyright © 1907, 1931 Det Danske Bibelselskab

Language: Dansk (Danish)

Translation by: Danish Bible Society

The New Testament is in the Public Domain. The Old Testament is © 1931 Det Danske Bibelselskab 1931.

[The Danish Bible Society]

This etext is distributed by Professor Michael S. Hart through the Project Gutenberg Association at Carnegie-Mellon University (the "Project") under the Project's "Project Gutenberg" trademark and with the permission of the etext's copyright owner.

LICENSE

You can (and are encouraged!) to copy and distribute this Project Gutenberg-tm etext. Since, unlike many other of the Project's etexts, it is copyright protected, and since the materials and methods you use will effect the Project's reputation,

your right to copy and distribute it is limited by the copyright laws and by the conditions of this "Small Print!" statement.

[A] ALL COPIES: The Project permits you to distribute copies of this etext electronically or on any machine readable medium now known or hereafter discovered so long as you:

(1) Honor the refund and replacement provisions of this "Small Print!" statement; and

(2) Pay a royalty to the Project of 20% of the net profits you derive calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. If you don't derive profits, no royalty is due. Royalties are payable to "Project Gutenberg Association/Carnegie Mellon-University" within the 60 days following each date you prepare (or were legally required to prepare) your annual (or equivalent periodic) tax return.

[B] EXACT AND MODIFIED COPIES: The copies you distribute must either be exact copies of this etext, including this Small Print statement, or can be in binary, compressed, mark-up, or proprietary form (including any form resulting from word processing or hypertext software), so long as *EITHER*:

(1) The etext, when displayed, is clearly readable, and does *not* contain characters other than those intended by the author of the work, although tilde (~), asterisk (*) and underline (_) characters may be used to convey punctuation intended by the author, and additional characters may be used to indicate hypertext links; OR

(2) The etext is readily convertible by the reader at no expense into plain ASCII, EBCDIC or equivalent form by the program that displays the etext (as is the case, for instance, with most word processors); OR

(3) You provide or agree to provide on request at no additional cost, fee or expense, a copy of the etext in plain ASCII.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

This etext may contain a "Defect" in the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other infringement, a defective or damaged disk, computer virus, or codes that damage or cannot be read by your equipment. But for the "Right of Replacement or Refund" described below, the Project (and any other party you may receive this etext from as a PROJECT GUTENBERG-tm etext) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees, and YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this etext within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS ETEXT IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS

TO THE ETEXT OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold the Project, its directors, officers, members and agents harmless from all liability, cost and expense, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following that you do or cause:

[1] distribution of this etext, [2] alteration, modification, or addition to the etext, or [3] any Defect.

WHAT IF YOU *WANT* TO SEND MONEY EVEN IF YOU DON'T HAVE TO?

Project Gutenberg is dedicated to increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form. The Project gratefully accepts contributions in money, time, scanning machines, OCR software, public domain etexts, royalty free copyright licenses, and whatever else you can think of. Money should be paid to "Project Gutenberg Association/Carnegie-Mellon University".

2021-07-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

513e5c96-9333-5304-9e1c-c284344d9d1c